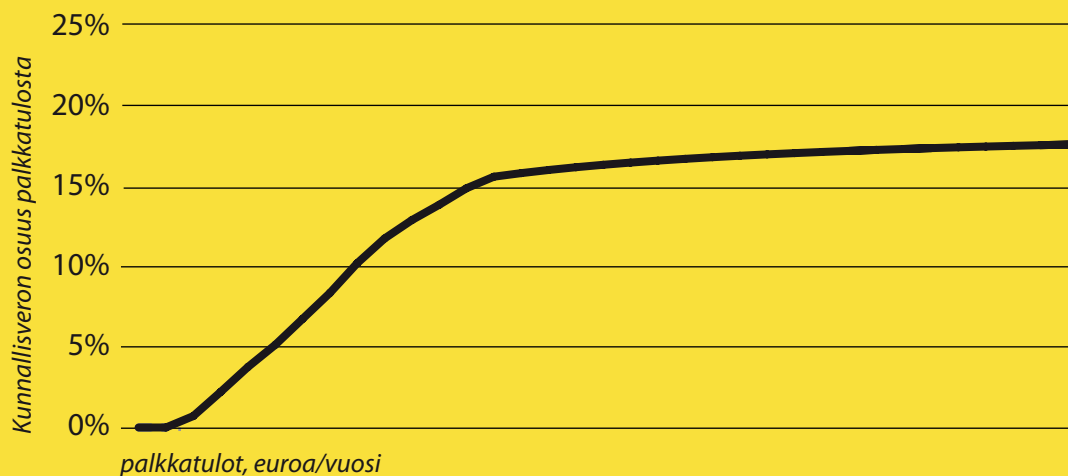

Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?

Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla

Mikael Kirkko-Jaakkola

TIIVISTELMÄ

Tässä selvityksessä tarkastellaan Suomen kunnallisia veroja. Tarkoituksena on havainnollistaa, millaisia eroja verotuksessa on kuntien välillä Manner-Suomessa vuonna 2011. Kunnallis-, kiinteistö- ja kirkollisveroja vertaillaan esimerkkiperheen avulla 20 eri maakuntakeskuksessa, jotka ovat Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Pori, Porvoo, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku ja Vaasa. Maakuntakeskusten ohella toisen vertailujoukon selvityksessä muodostavat Helsingin seudun 14 kuntaa: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Kunnallisverotusta vertaillaan yleisemmin myös maakuntatasolla.

Kunnallisvero on verotuotoltaan merkittävin yksittäinen vero Suomessa, ja sen merkitys on yhä kasvussa. Vuonna 2011 maan keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousee 0,20 prosenttiyksiköllä 19,17:ään, kun 49 kuntaa korottaa tuloveroprosenttiaan. Kuntatalous kerää veroja yhä enemmän myös asumisesta kiinteistöveroprosenttien korotusten myötä. Kuntalaiselle nämä päätökset tarkoittavat monesti kalliimpia kunnallisia peruspalveluita veronmaksun kautta.

Palkansaajan kunnittain määräytyvät verot koostuvat suurimmaksi osaksi juuri kunnallisverosta, ja suhteessa selvästi pienemmän verotaakan muodostavat kirkollisvero ja kiinteistövero. Maakunnista korkeimmat kunnallisveroprosentit ovat Lapissa ja Kainuussa - Uudellamaalla taas matalimmat. Keskituloisista palkansaajista koostuva perhe maksaa Lapissa 944 euroa enemmän kunnallisveroa vuodessa kuin Uudellamaalla.

Maakuntakeskusten ja Helsingin seudun kuntien verotusta tarkastellaan kaikkien kunnittain määräytyvien verojen osalta. Esimerkkiperheen yhteenlasketut kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistöverot nousevat edellisvuoden selvityksen tapaan korkeimmiksi Kajaanissa. Lähes yhtä paljon verottaa Kouvola. Helsingiläisperheelle kunnittaiset verot ovat puolestaan maakuntakeskusten osalta vertailun pienimmät. Tosin Turussa maksettavaa kertyy vain hieman enemmän. Ero Kajaanin ja Helsingin välillä on 1 258 euroa vuodessa, mikä on edellistä selvitystä pienempi Helsingin nostettua veroprosenttiaan. Helsingin seudulla pääkaupungin kilpailukyky kunnallisten verojen osalta jää Kauniaisten, Espoon ja Tuusulan taakse. Maksettavien verojen erot muodostuvat Helsingin seudun kuntien välillä jopa suuremmiksi kuin maakuntakeskusten välillä. Kauniaisissa esimerkkiperhe pääsee yli 2 000 euroa pienemmillä veroilla kuin Pornaisissa, Mäntsälässä ja Vihdissä.

Veronmaksajain Keskusliitto on julkaissut selvityksiä kunnallisten verojen tasosta vuodesta 2000 lähtien.

Selvityksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton ekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	2
2 KUNTATALOUDEN RAHOITUS	3
2.1 KUNNALLISVERO	4
2.2 YHTEISÖVERO	8
2.3 KIINTEISTÖVERO	8
2.4 VALTIONOSUUDET	11
2.5 KUNTIEN EROAVAT TULORAKENTEET MAAKUNNITTAIN.....	12
3 KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA	14
3.1 KUNNALLISVERON PROGRESSIIVISUUS.....	14
3.2 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNALLISVEROT MAAKUNNITTAIN.....	16
4 MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	20
4.1 LASKELMIEN PERUSTEET	20
4.2 PALKANSAAJAPERHEEN TULOVEROT 2011	22
4.3 PALKANSAAJAPERHEEN KIINTEISTÖVEROT 2011	24
4.4 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVÄT VEROT YHTEENSÄ	26
5 HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA	29
5.1 LASKELMIEN PERUSTEET	29
5.2 PALKANSAAJAPERHEEN TULOVEROT 2011	31
5.3 PALKANSAAJAPERHEEN KIINTEISTÖVEROT 2011	33
5.4 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVÄT VEROT YHTEENSÄ	34
6 LOPUKSI	37
LÄHTEITÄ	38

LIITTEET

Liite 1.	Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2009 maakunnittain
Liite 2.	Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan
Liite 3.	Yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien jakauma
Liite 4.	Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2011
Liite 5.	Palkansaajaperheen maksamat kunnallisverot maakunnittain 2011
Liite 6.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2011 vertailun kaupungeissa
Liite 7.	Palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2011 kunnittain
Liite 8.	Kiinteistöveron muodostuminen vertailukaupungeissa
Liite 9.	Palkansaajan veroperusteet 2010–2011

1 JOHDANTO

Kuntien merkitys suomalaisen hyvinvointivaltion toiminnassa on suuri. Kunnallishallinnon menot ovat noin viidesosa suhteutettuna bruttokansantuotteeseen. Puolet kuntatalouden menoista kuluu sosiaali- ja terveystoimeen. Noin viidesosa menoista kohdistuu kuntien järjestämään opetus- ja kulttuuritoimeen. Kunnallisiin peruspalveluihin kuuluu myös tekninen infrastruktuuri.

Rahoitusmarkkinoiden häiriöistä alkanut talouden matalasuhdanne on aiheuttanut paineita kuntien kasvavien kustannusten rahoitukselle. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2011 on 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaksi vuotta aikaisemmin, jolloin talouskriisin laajuus ei ollut vielä ehtinyt vaikuttamaan koko painollaan kunnallisveroprosenttien nousuun. Veronkorotukset eivät kuitenkaan ole mikään pelkästä taloudellisesta suhdanteesta johtuva poikkeus, sillä kunnallisveroprosentit ovat olleet selvässä nousussa kovan talouskasvun vuosinakin koko 2000-luvun ajan. Keskituloisen palkkatuloista maksettavista veroista ja palkansaajamaksuista kunnallisvero muodostaakin selkeästi yli puolet. Ansiotulon verotusta kiristävien kunnallisveroprosenttien nostojen lisäksi kunnat ovat nostaneet myös kiinteistöveroprosenttejaan ja lisänneet näin kuntalaisten maksutaakkaa asumisen hintaa nostamalla.

Verovaroin kustannettavat peruspalvelut pyritään takaamaan lakisääteisyysellä koko maassa. Erilaiset väestöpohjat ja muut erot kuntien välillä luovat kuitenkin erilaisia palvelu- ja rahoitustarpeita. Palvelujen rahoitus vaihtelee merkittävästi eri puolilla maata kuntien välillä. Tämän johdosta kuntalaiset kohtaavat erilaisia verorasituksia asuinkunnastansa riippuen. Muiden paikallisten tekijöiden ohella, myös kunnalliset verot vaikuttavat kuntalaisten ostovoimaan. Tässä selvityksessä keskitytäänkin siihen, millaisen verorasituksen palkansaajat kohtaavat ja kuinka paljon veroja he maksavat Suomen maakunnissa. Kuntakohtaisiin kustannuksiin ja kuntien kilpailukykyyn vaikuttavat myös monet muut tekijät, kuten paikallinen hinta- ja palkkataso sekä julkispalveluiden taso.

Selvityksen aluksi esitellään kuntatalouden tulorahoitusrakennetta yleisesti. Tämän jälkeen tarkastellaan kunnallisveroa vuonna 2011 esimerkkilaskelmien perusteella. Neljännessä luvussa vertaillaan esimerkkipalkansaajaperheen kunnittain määräytyviä veroja, eli kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistöveroa, 20 maakuntakeskuksessa. Viidennessä luvussa tehdään samanlainen vertailu Helsingin seudun kuntien kesken. Lopuksi summataan yhteen laskelmien päätelmiä.

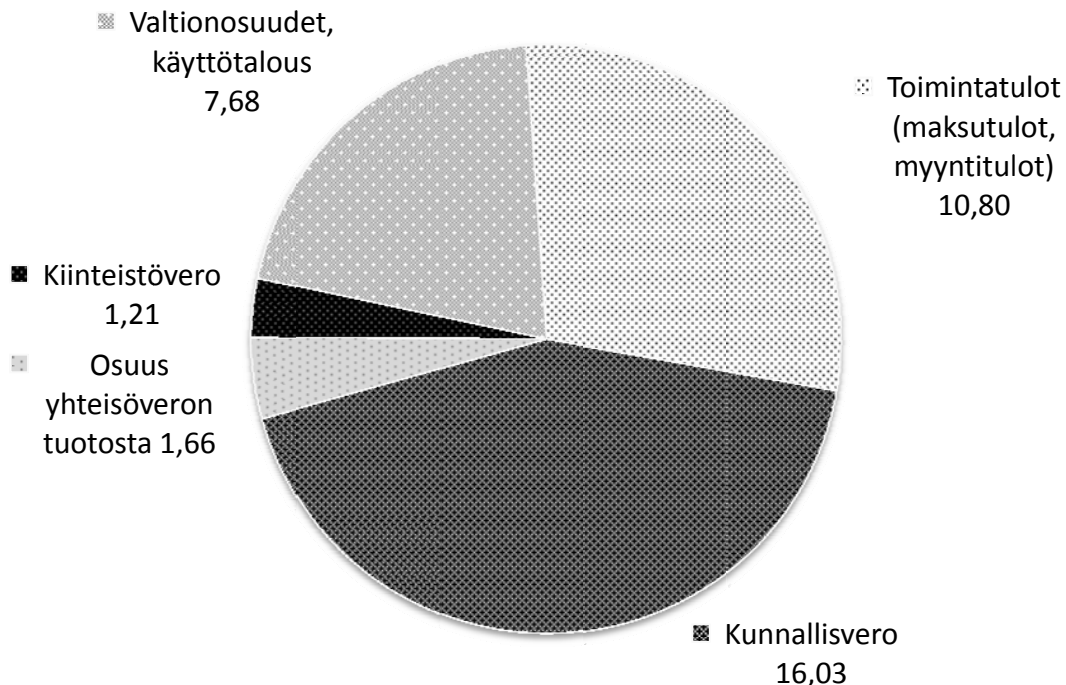
2 KUNTATALOUDEN RAHOITUS

Verot muodostavat enemmistön kuntasektorin menojen vaatimasta rahoituksesta. Kuntapalveluita rahoitetaan pienemmässä määrin myös niiden toimintatuloilla eli palveluiden maksu- ja myyntituloilla. Toimintatulot tuovat hieman yli neljäsosan kuntien tuloista. Kunnat saavat päättää palvelujen käyttäjiltä perittävien maksujen suuruudesta säädettyjen enimmäismäärien rajoissa.

Julkispalvelut edellyttävät verorahoitusta, ja näin ollen suurin osa kuntien toiminnasta rahoitetaan verorahoilla. Kunnat keräävät veroja kunnallisveroina ansiotuloista ja kiinteistöveroina rakennuksista ja maasta. Lisäksi ne saavat yhteisöveron tuotosta osan. Nämä suorat verotuotot muodostavat koko kuntasektorin tuloista arviolta noin puolet vuonna 2011. Merkittävin rahoituslähde, kunnallisvero, tuo noin 43 prosenttia kuntatalouden tuloista. Suorien verotulojen lisäksi verorahaa kiertää kunnille valtiohallinnon kautta valtionosuuksina. Vuonna 2011 valtionosuudet muodostavat suunnilleen viidesosan kuntien tuloista. Koska kunnat ovat kovin erilaisia veropohjiltaan ja asukasrakenteiltaan, valtionosuuksia tarvitaan myös tasaamaan kuntien välisiä erilaisia taloudellisia olosuhteita. Edelliset luvut kuvaavatkin kuntasektorin rakennetta kokonaisuutena. Yksittäisten kuntien tulorakenteissa on kuitenkin suuria eroja.

Tilikausien tulorahoituksen vajeita kunnat rahoittavat lainanotolla. Valtionhallinto on kuitenkin asettanut kuntien talouksille tiettyjä tasapainovelvoitteita.

KUVIO 1. Kuntasektorin keskeisiä ennustettuja tuloeriä vuonna 2011, miljardia euroa.

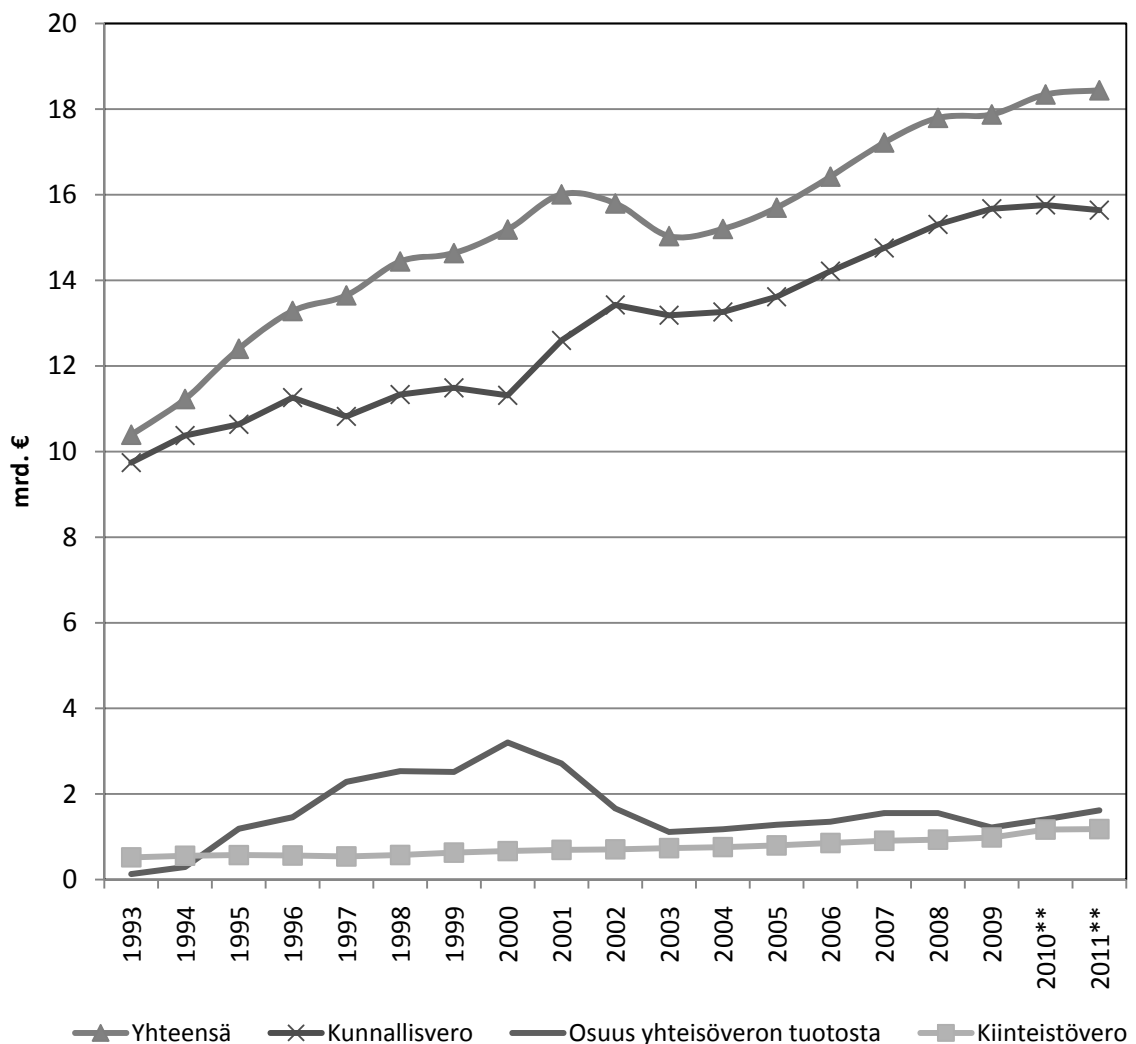

Lähde: Kuntaliitto

Kuntien verotulojen kasvu taittui taantuman seurauksena vuonna 2009. Verokertymä pysyi tuolloin käytännössä edellisen vuoden tasolla, kun samanaikaisesti bruttokansantuote supistui peräti kahdeksan prosenttia. Kuntien verotulo-

jen pienenemistä esti osittain yhteisöverotulojen jako-osuuksien väliaikainen muutos. Yhteisöveron tuotto heittelehtii suhdanneluontoisuudesta johtuen enemmän kuin muiden kunnallisten verojen, ja sen jako-osuuksia onkin muutettu suhdanteiden mukana. Selvästi vakaamman kiinteistöveron käyttöä on taas tietoisesti pyritty kasvattamaan kuntasektorin rahoituksessa. Vuodelle 2010 kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja nostettiin selvästi. Silti kiinteistöverot tuovat vain kolmisen prosenttia kuntasektorin tuloista vuonna 2011.

KUVIO 2. Kuntien verotulot 1993–2011, vuoden 2010 hintatasossa.

Lähde: Kuntaliitto, Tilastokeskus

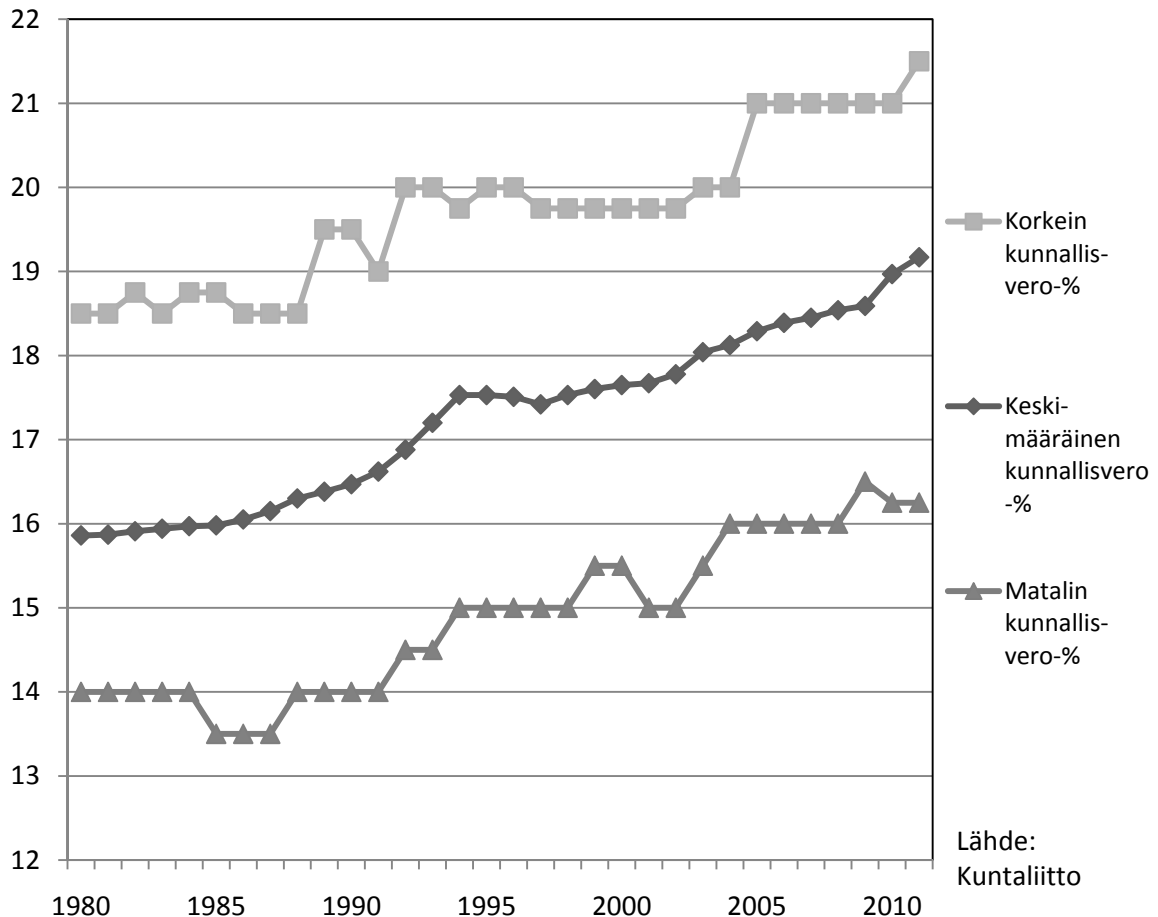
** ennuste

2.1 KUNNALLISVERO

Ansiotuloista kerättävä kunnallisvero tuottaa julkiselle sektorille eniten verotuloja. Vuonna 2009 kunnallisveroa kertyi yli 15 miljardia euroa, ja sitä maksoi 3,9 miljoonaa henkilöä. Kunnallisveroprosentit ovat vapaasti kuntien päätettävissä ilman valtion asettamia ala- ja ylärajoja. Kunnallisverotuksessa tehtävistä vähennyksistä päättää kuitenkin valtio. Taantuman luomat paineet kuntataloudelle aiheuttivat sen, että ennätysellisen moni kunta nosti veroprosenttejaan vuodelle 2010. Tuolloin peräti 181 kuntaa 342:sta korotti kunnallisveroaan. Nyt vuo-

delle 2011 kunnallisveroprosenttia nosti vielä 49 kuntaa. Joukossa on myös väkirikkaita kaupunkeja, kuten Helsinki ja Lahti, ja siten keskimääräinen tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti nousee ensi vuonna 0,2 prosenttiyksiköllä 19,17:ään. Korkein käytössä oleva kunnallisveroprosentti nousee vuonna 2011 jo 21,50 prosenttiin, kun Vihanti ja Tohmajärvi korottavat veroprosenttejaan.

KUVIO 3. Kuntien tuloveroprosentit 1980–2011.

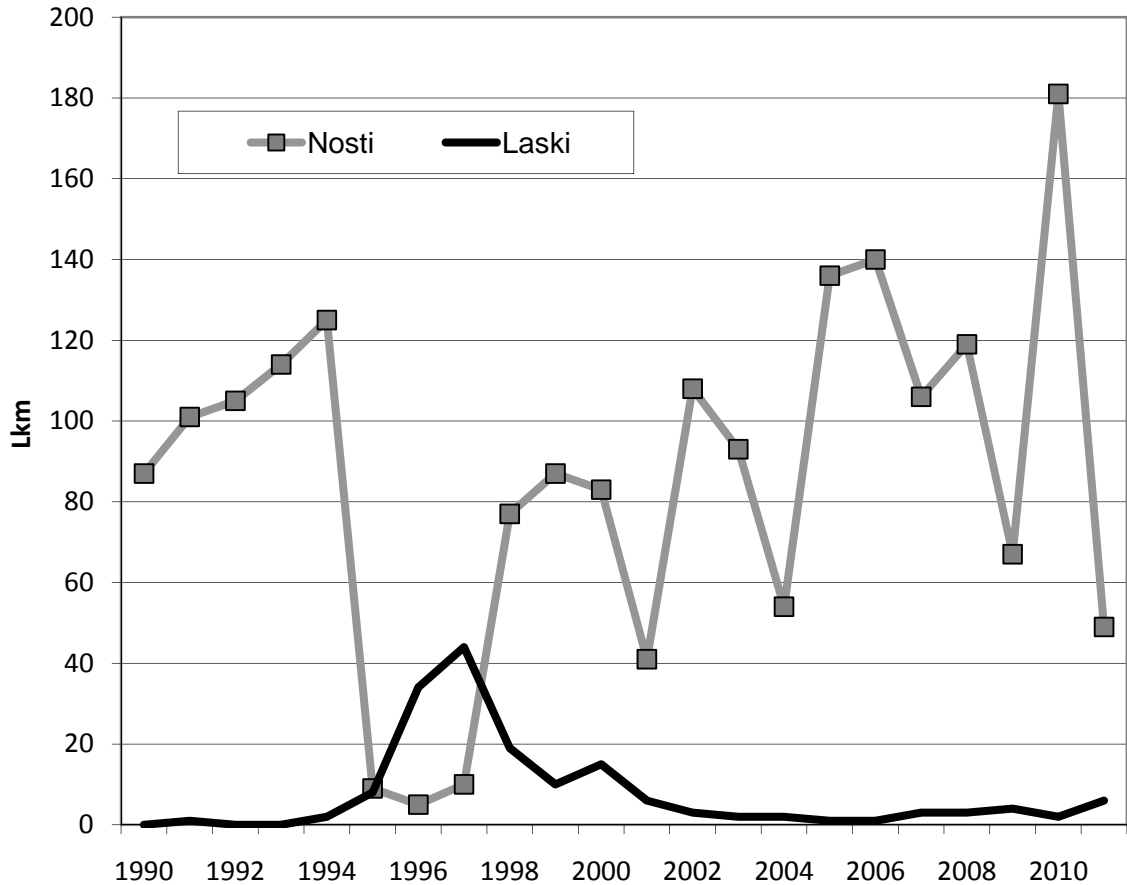

Kunnallisveroprosentit ovat olleet noususuunnassa jo pidemmän aikaa, vaikkei taantumaa ollutkaan näköpiirissä. Tämä näkyy kuvioista 3 ja 4. Viime aikojen kunnallisveroprosenttien korotuksia ei selitä se, että kunnallisverotuksen vähennyksiä on laajennettu, sillä valtio on pyrkinyt kompensoimaan kuntien verotuottomenetykset täysimääräisesti. Vähennysten johdosta keskimääräinen efektiivinen veroaste ei olekaan noussut.

Kuviot 3 ja 4 kertovat, että myös 90-luvun laman iskiessä kunnat nostivat suuressa määrin veroprosenttejaan, mutta varsin nopeasti laman jälkeen veroprosentit kääntyivät hienoiseen laskuun. Jo vuonna 1996 kunnallisveroprosenttia laskeneita kuntia oli selvästi enemmän kuin nostaneita. Parin vuoden notkahduksen jälkeen veroprosentit ovat kuitenkin olleet kovassa nousussa, mitä eivät taloudelliset suhdanteet selitä. Vuonna 2010 kunnallisveroprosenttia nostaneiden kuntien ennätysellisen suuri lukumäärä on vielä merkittävämpi, kun ottaa huomioon, että kuntaliitosten myötä kuntien lukumäärä on 2000-luvun alusta pienentynyt hieman yli sadalla kunnalla vuosikymmenen vaihteeseen mentäes-

sä. Kunnallisveron nosto keskellä taantumaa on myötäsyklistä, ja siten elvytysoppien vastaista. Kunnallisveroprosentin lasku sen sijaan on ollut paljon harvinaisempi näky kuluvalle vuosituhannelle. Vuodelle 2011 veroprosenttiaan laski kuusi kuntaa, joista kaksi sijaitsee Ahvenanmaalla.

KUVIO 4. Tuloveroprosenttia nostaneiden ja laskeneiden kuntien lukumäärä 1990–2011.

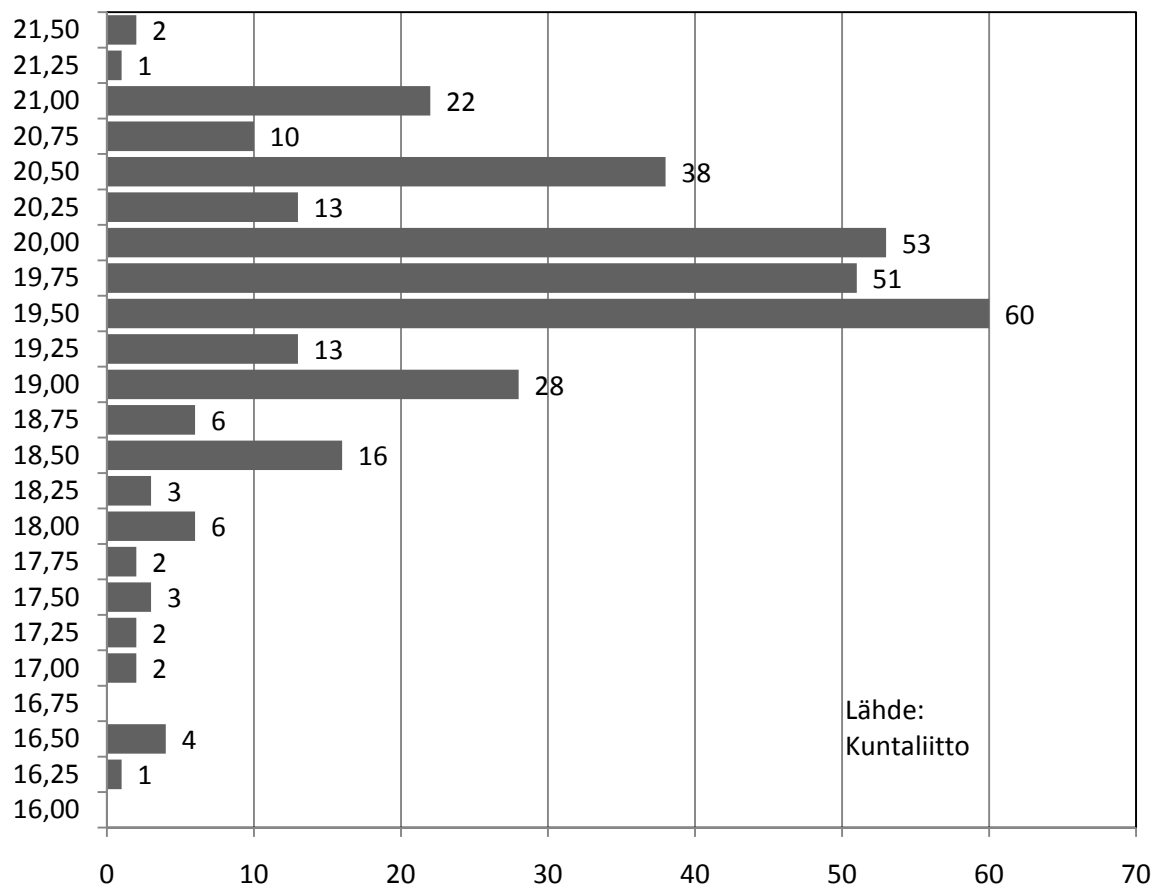

Lähde: Kuntaliitto

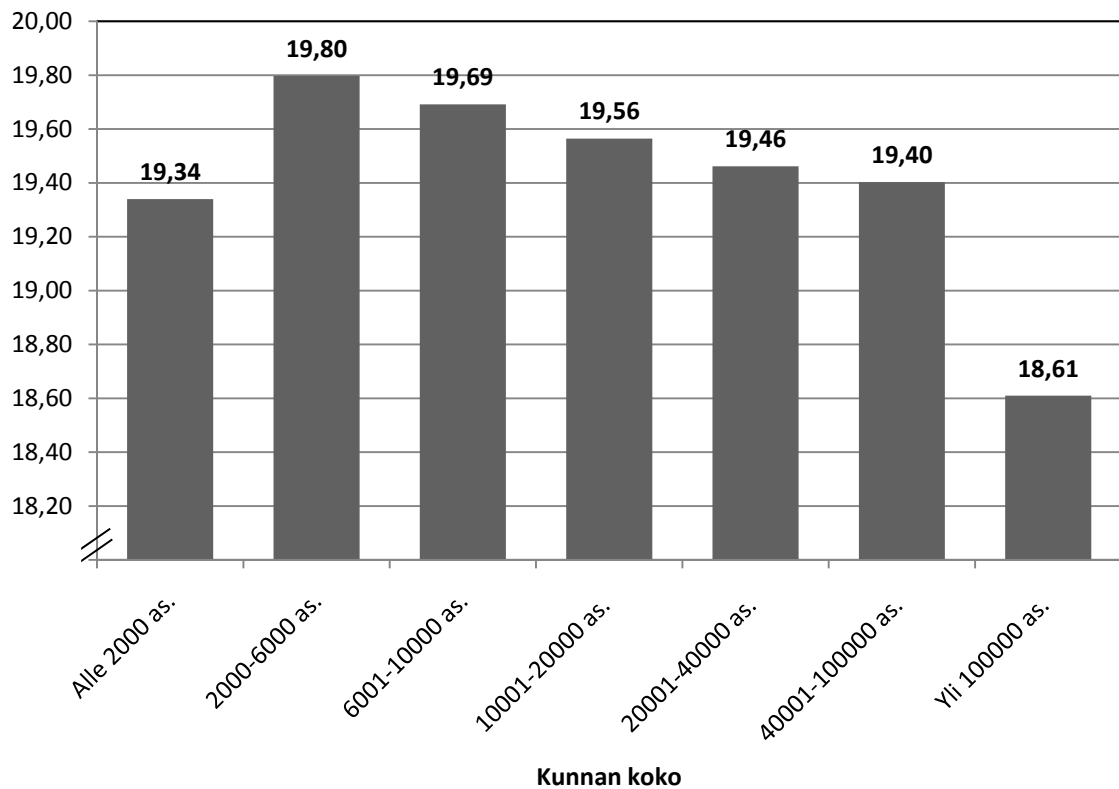
Yleisin kunnallisveroprosentti vuonna 2011 kuntien lukumäärällä mitattuna on 19,50 (kuviokuva 5). Yli puolilla kunnista, 190:llä, on kuitenkin tätä suurempi veroprosentti. Kun vuonna 2006 vain kolme prosenttia kunnista peri kunnallisveroa 20 prosentin tai sitä korkeamman verokannan mukaan (Punakallio 2008), niin vastaava luku vuonna 2011 on jo yli 40 prosenttia.

Kuvio 6 havainnollistaa keskimääräisiä veroprosentteja asukasluvun mukaan luokiteltuina. Kaikkein suurimmissa kaupungeissa veroprosentti on muuta maata alempi. Alle 100 000 asukkaan kuntien välillä kunnallisveroprosentti ei paljoa näyttäisi eroavan kunnan koon mukaan.

KUVIO 5. Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan vuonna 2011.

KUVIO 6. Keskimääräiset kunnallisveroprosentit kunnan asukasluvun mukaan luokiteltuina vuonna 2011.

2.2 YHTEISÖVERO

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta on pienennetty mm. yhteisöveropohjan suhdanneherkkyyden vuoksi 90-luvun lopulta alkaen. Vielä 1997 kuntien jako-osuus yhteisöveron tuotosta oli 44,8 prosenttia, kun sittemmin se on laskettu 22,03 prosenttiin. Taantumasta johtuvan veropohjan ja –tulojen jyrkän laskun takia kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta nostettiin kuitenkin väliaikaisesti vuosien 2009–2011 osalta kymmenellä prosenttiyksiköllä. Samoin seurakuntien osuus nousi väliaikaisesti 0,8 prosenttiyksikköä.

TAULUKKO 1. Yhteisöveron veronsaajaryhmien jako-osuudet 2001–2011, prosenttia.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Valtio	63,08	75,08	78,55	78,45	76,17	76,17	76,22	76,22	65,42	65,46	65,46
Kunnat	35,29	23,22	19,75	19,75	22,03	22,03	22,03	22,03	32,03	31,99	31,99
Seura-kunnat	1,63	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,75	1,75	2,55	2,55	2,55

Kuntakohtaiset yhteisöverotuotot lasketaan yritystalouden ja metsätalouden tietojen perusteella. Yksittäisille kunnille saadaan näin laskennalliset yritystoimintaerät ja metsäerät. Yritystoimintaerä muodostuu kunnassa toimivien yhteisöjen maksamista yhteisöveroista. Metsäerän perusteena ovat kunnittaiset bruttokantorahatulot suhteessa metsämaan pinta-alaan.

Vuonna 2009 yhteisövero muodosti noin 8 prosenttia kuntien suorista verotuloista. Yhteisövero jakaantuu yksittäisten kuntien välillä kuitenkin epätasaisesti. Esimerkiksi Harjavallassa ja Kaskisissa yhteisöveron osuus kunnan omasta verotulorahoituksesta oli kolmasosan luokkaa vuonna 2009, kun taas monissa Ahvenanmaan kunnissa se jäi alle prosenttiin.

2.3 KIINTEISTÖVERO

Kiinteistövero on kokonaan kunnille menevä vero. Se kerätään vuosittain kiinteistön omistajalta kiinteistön arvon ja kuntakohtaisten kiinteistöveroprosenttien perusteella. Se on kansainvälisesti yleisin käytössä oleva paikallistason vero. Kuntatalouden rahoitusmuodoksi kiinteistövero sopii vakaiden ja ennustettavien verotulojen takia. Kun paikallisten julkisten palveluiden tason (mm. koulut, kunnallistekniikka, liikenneinfrastruktuuri) voidaan olettaa jossakin määrin pääomittuvan kiinteistöjen arvoihin, on kiinteistöverolla hyötyjä maksaa -periaatetta toteuttavaa luonnetta. Esimerkiksi korkea infrastruktuurin ja muiden paikallisten julkisten palveluiden taso nostaa kiinteistöjen markkinahintoja alueella, jolloin niistä maksetaan myös enemmän veroa. Etenkin maapohjaan kohdistuvaa veroa on pidetty taloustieteessä hyvänä ja tehokkaana verona.

Suomessa kiinteistövero kohdistuu sekä maapohjaan että rakennukseen. Sitä ei kuitenkaan peritä mm. metsistä eikä maatalousmaista. Kunnat voivat määrätä asuinrakennuksille eri veroprosentin kuin maalle, jolle se on rakennettu. Maapohjaan ja muihin kuin asuinkäytössä oleviin rakennuksiin sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Rakennuksen ja maapohjan arvo määritellään

erikseen. Tonttien verotusarvoja pyritään päivittämään kauppahintojen kehityksen perusteella. Koska se ei ole täysin mutkatonta, verotusarvot eivät ole läheskään aina ajantasaisia markkinahintojen muutosten kanssa.

Rakennuksen verotusarvon perusteena on rakennuksen jälleenhankinta-arvo, vähennettynä vuotuisilla ikäalennuksilla. Jälleenhankinta-arvo määräytyy kuitenkin kaavamaisesti keskimääräisten rakennuskustannusten perusteella, jotka vahvistetaan vuosittain. Samanlaisten rakennusten verotusarvot eri puolella maata ovatkin samat.

Maapohjan, eli tontin, verotusarvon laskennassa pyritään ottamaan huomioon mm. kiinteistön sijainti, käyttötarkoitus, rakennusoikeus, liikenneyhteydet ja kunnallistekniikka. Alueellisten kauppahintojen perusteella verotusarvo yritetään saada riippuvaiseksi markkinahinnoista. Verotusarvojen tasoksi on asetettu 73,5 prosenttia kullekin vuodelle säädettyjen tonttintahintakarttojen ja arviointiohjeiden käyvästä hintatasosta. Tonttintahintakartat ja arviointiohjeet vahvistetaan vuosittain. Verotusarvojen nousulla on myös raja-arvot, joita suurempi vuosinousu ei voi olla, jottei veron muutos muodostu kohtuuttoman suureksi.

Kiinteistöveron veropohjan määrittelee siis valtio, kuten myös kunnallisveron tapauksessa. Kunnat saavat päättää kiinteistöveroprosenttinsa sille asetettujen rajojen sisällä. Kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja nostettiin verovuodesta 2010 lähtien. Sekä yleisen- että vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentin alaraja nousi 0,1 prosenttiyksikköä. Vastaavasti ylärajat nousivat 0,35 ja 0,25 prosenttiyksikköä (taulukko 2). Monet kunnat olivatkin pakotettuja kiinteistöveroprosenttiansa nostoon, toiset taas tarttuivat mahdollisuuteen nostaa prosenttejaan entistä korkeammalle. Sen johdosta vuonna 2010 kiinteistöveroa pantiin maksuun yli 20 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

TAULUKKO 2. Kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajat sekä keskimääräiset prosentit vuonna 2011.

	Alaraja, %	Yläaraja, %	Keskimääräinen %
Yleinen	0,6	1,35	0,87
Vakituinen asuinrakennus	0,32	0,75	0,39
Vapaa-ajan asuinrakennus	0,6	1,35 ja enintään 0,60 %-yks. korkeampi kuin vak. asuinrak. prosentti	0,99
Rakentamaton rakennuspaikka	1	3	
Voimalaitosten veroprosentti	0,6	2,85	

Verotusarvoilla painotetut keskimääräiset kiinteistöveroprosentit pysyvät suunnilleen ennallaan vuonna 2011, vaikka sekä yleinen että vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti nousevat molemmat noin 45 kunnassa. Korotuspaineet purkautuivat osittain jo vuotta aikaisemmin, kun peräti 260 kuntaa nosti vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttiaan ja 228 kuntaa yleistä kiinteistöve-

roprosenttiaan. Asuinkiinteistöjen verotus kiristyi tuolloin pelkästään veroprosenttien muutosten takia 80 prosentissa Suomen kunnista.

TAULUKKO 3. Kiinteistövero ja verotusarvot vuonna 2010 kiinteistötyypin mukaan. Lähde: Verohallitus.

Käyttötarkoitus	Kiinteistövero		Verotusarvo	
	1 000 euroa	Osuus, %	1 000 euroa	Osuus, %
Rakennukset				
Vakituinen asuinrakennus	359 917	30,4	94 160 921	50,9
Muu kuin vak. asuinrakennus	62 029	5,2	6 356 862	3,4
Yleinen	370 646	31,3	41 995 136	22,7
Yleishyödyllisessä käytössä	5 711	0,5	1 616 644	0,9
Voimalaitosrakennus	36 444	3,1	1 288 490	0,7
Pienvoimalaitos	877	0,1	98 133	0,1
Ydinvoimalaitos	12 406	1,0	481 922	0,3
Rakennukset yhteensä	848 029	71,6	145 998 107	78,9
Maapohjat				
Yleinen	324 677	27,4	38 236 309	20,7
Yleishyödyllisessä käytössä	1 476	0,1	241 349	0,1
Rakentamaton rakennuspaikka	10 806	0,9	494 830	0,3
Maapohja yhteensä	336 960	28,4	38 972 489	21,1
Laskennallinen vero/arvo yht.	1 184 989	100,0	184 970 595	100,0
Maksuunpantu vero yhteensä	1 183 945			

Asuntorakentamiseen kaavoitetun rakentamattoman tontin veroprosentti voidaan asettaa suuremmaksi kuin mitä se yleisellä kiinteistöveroprosentilla olisi. Tällä on pyritty ja onnistuttukin vauhdittamaan asumistuotantoa¹. Helsingin seudun kunnissa on otettu käyttöön erityinen korotettu kiinteistöveroprosentti rakentamattomille asuntotonteille, jonka on oltava vähintään yksi prosenttiyksikköä suurempi kuin yleisen kiinteistöveroprosentin. Kunta voi asettaa pienemmän veroprosentin yleishyödyllisille yhteisöille. Yleishyödyllinen yhteisö voi tällöin välttyä kiinteistöveron maksamiselta täysin.

Voimalaitoksilta kunta voi periä kiinteistöveroa suuremmalla prosentilla kuin muilta. Joissakin voimalaitoskunnissa suhteelliset kiinteistöverotulot voivatkin nousta merkittävästi suuremmaksi kuin maassa keskimäärin. Samoin mökkivaltaisissa kunnissa, joissa vakituista asujaimistoa on suhteellisesti vähän, kiinteistöverojen osuus on usein merkittävämpi. Keskimäärin kiinteistöverotulot muodostivat noin kuusi prosenttia kuntien omista verotuloista vuonna 2009, mutta esim. Yli-lissä, Kustavissa ja Pelkosenniellä kiinteistöverolla kerättiin lähes kolmasosa kunnan verotuloista. Myös kiinteistöverotulojen jakautuminen maapohjan ja rakennusten välille vaihtelee paljon kunnittain veropohjista johtuvien erojen vuoksi. Esim. pääkaupunkiseudulla maapohja tuo selkeästi suu-

¹ Ks. Lyytikäinen (2009)

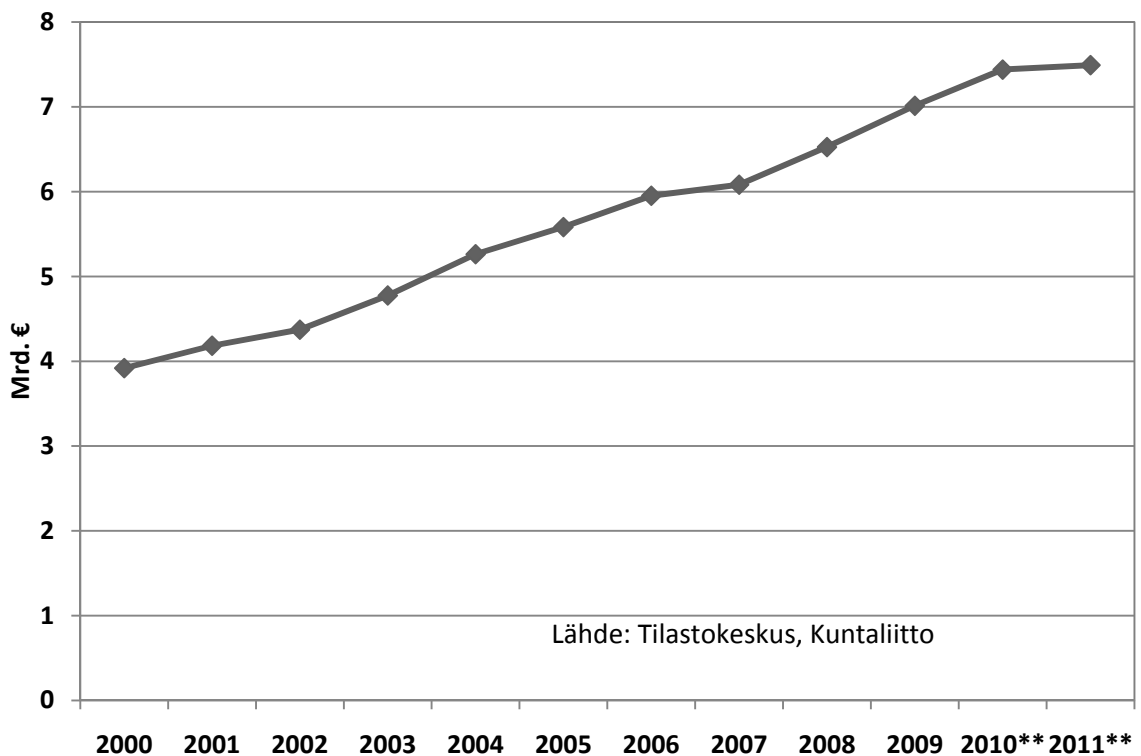
remmat verotulot kuin muualla maassa korkeammista tonttien markkinahinnoista ja verotusarvoista johtuen. Taulukossa 3 on havainnollistettu, mistä kiinteistöverotulot koko maan tasolla muodostuvat.

2.4 VALTIONOSUUDET

Palvelujen järjestäminen kuntatasolla vaatii suorien kuntaverojen lisäksi valtion rahoitusta. Valtionosuuksilla pystytään tasaamaan kuntien veropohjien eroista johtuvia aukkoja ja ottamaan huomioon kuntien erilaiset olosuhteet. Tämä auttaa myös verotuksen horisontaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista. Valtionosuuksien suhteellinen osuus kuntien tuloista on ollut pienessä nousussa ollen vuonna 2011 noin 20 % kuntasektorin tuloista. Osaltaan niiden nousua selittää valtiohallinnon päättämien kunnallisveroon ulottuvien verovähennysten laajentamisten kompensointi kunnille valtionosuuksien kautta.

Valtionosuusjärjestelmä uudistui jonkin verran vuodesta 2010 alkaen, kun entiset sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen ja kuntien kulttuuritoimen sekä entinen yleinen valtionosuus yhdistettiin ns. yhden putken valtionosuusmalliksi. Käytännössä lopullisiin valtionosuuksien määriin voimaan tullut yhden putken uudistus ei vielä vaikuttanut.

KUVIO 7. Käyttötalouden valtionosuudet 2000–2011 vuoden 2010 hintatasossa

Kuntakohtaiset valtionosuudet muodostetaan vähentämällä kunnan laskennallisista kustannuksista omarahoitusosuus, joka on asukasta kohti yhtä suuri kaikissa kunnissa. Lopulliseen valtionosuuden määrään vaikuttavat vielä monet mahdolliset kuntakohtaiset lisät ja vähennykset. Yhtenä komponenttina on puhdas verotuloihin perustuva tasaus. Kunta voi käyttää yleiskatteelliset valti-

onosuutensa vapaasti, vaikka niiden laskenta perustuukin tiettyihin ennakoituihin kustannuksiin.

Valtionosuuksien tasaus lasketaan koko maan keskimääräisiin kunnallisiin veroihin perustuen. Näin saatu laskennallinen verotulo kunnissa vuoden 2009 verotietojen perusteella on 3 279 euroa asukasta kohden. Tasausraja on 91,86 prosenttia tästä, eli 3 012 euroa/asukas. Mikäli kunnan veropohja kerrottuna koko maan keskimääräisillä veroprosenteilla, eli laskennallinen verotulo, on pienempi kuin edellä mainittu tasausraja, kunnan tuloja tasataan lisäämällä sen valtionosuuksia täysimääräisesti tasausrajan ja tämän laskennallisen verotulon erotuksen määrällä. Tasausvähennyksen määrä taasen on 37 prosenttia tasausrajan ylittävistä kunnan laskennallisista verotuloista.

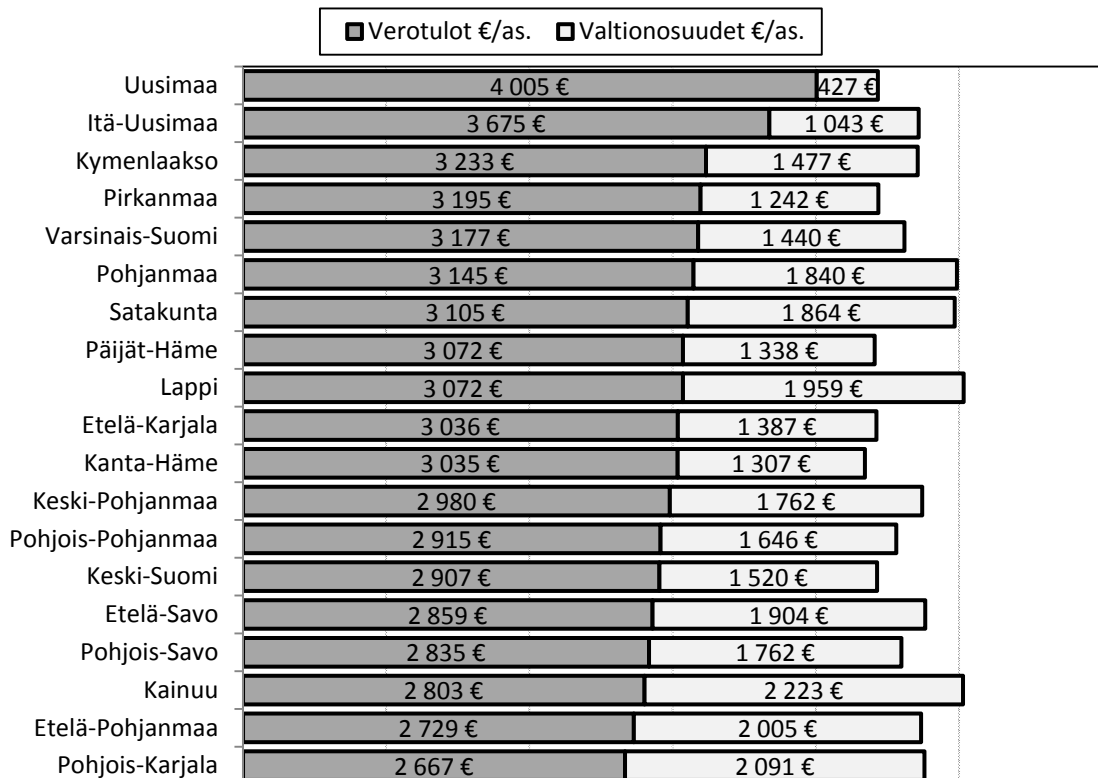
Vuoden 2011 tasaukset tehdään siis vuoden 2009 tiedoilla. Näin ollen tasauksesta valtionosuuksia saa 258 kuntaa, kun taas 62 kunnassa verotulojen tasaus pienentää valtionosuuksia.

Laskennallisten valtionosuuksien lisäksi valtio antaa kunnille muutakin kuin yleiskatteellista valtionapua, esim. työllistämistukea.

2.5 KUNTIEN EROAVAT TULORAKENTEET MAAKUNNITTAIN

Edellä esiteltiin kuntien rahoitusmuotoja. Koko maan sisällä kuntien rahoitus rakenne vaihtelee paljonkin. Kuviossa 8 on vertailtu maakunnittain kuntatalouden omia verotuloja ja valtionosuuksia asukasta kohden.

KUVIO 8. Kuntien verotulot ja valtionosuudet maakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2009. Lähde: Tilastokeskus

Uudellamaalla kunnallisten verojen tuotot ovat selkeästi suuremmat kuin muualla maassa. Asukasta kohden pienimmät verotuotot ovat Pohjois-Karjalassa, jossa verotuottoa kertyi 1 338 euroa vähemmän asukasta kohden kuin Uudellamaalla. Valtionosuudet tasaavat kuntien tuloja, sillä juuri Uudellamaalla valtionosuudet ovat pienimmät. Eniten niitä kertyy Kainuuseen ja Pohjois-Karjalaan.

Tulorahoituksen lisäksi kunnat hankkivat rahoitusta lainamarkkinoilta tasataksien tilikausien jäämiä. Kuntakonsernien lainakanta asukasta kohden oli vuonna 2009 suurin Kymenlaaksossa. Tarkemmat tilastotiedot maakunnittaisista taloudellisista tunnusluvuista löytyvät liitteestä 1.

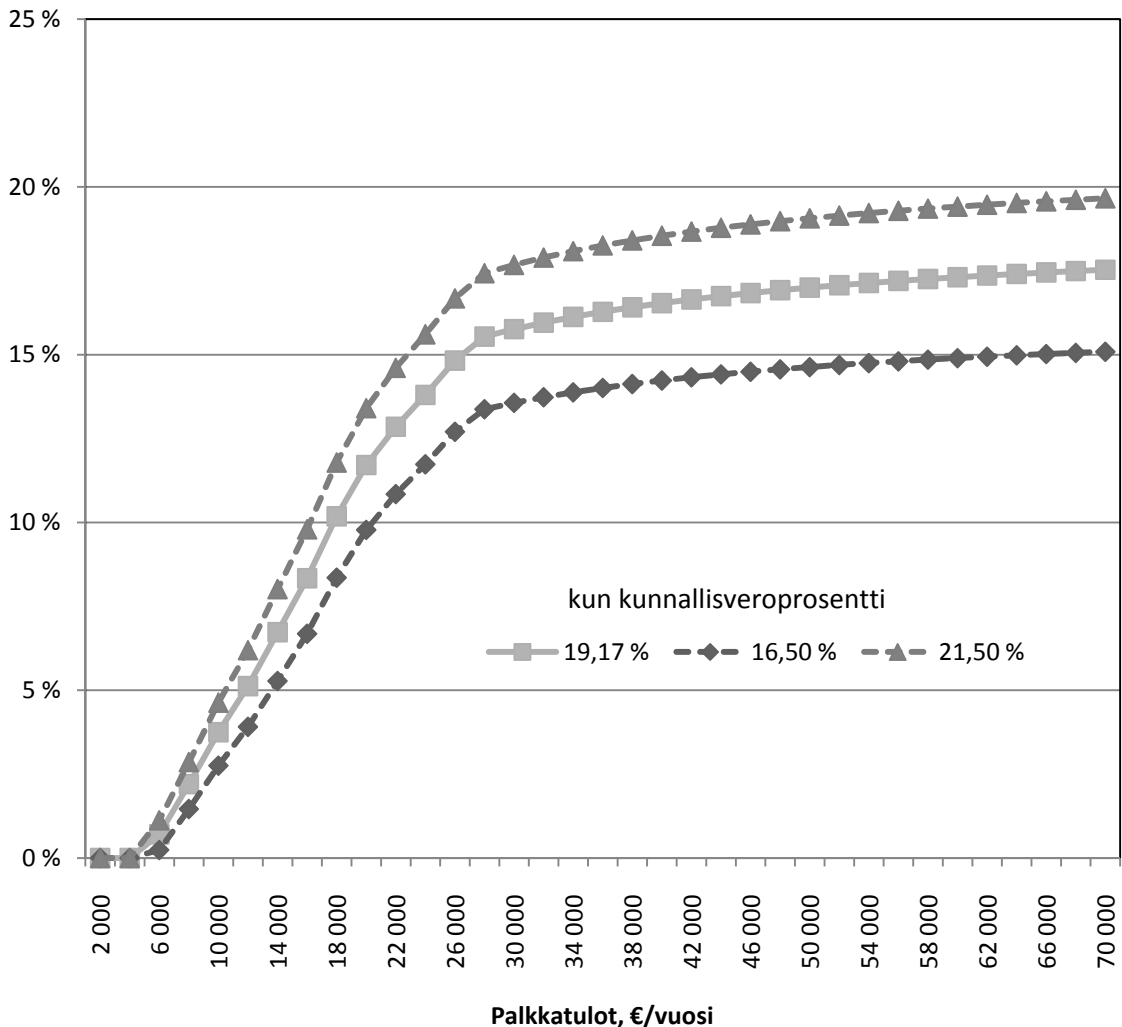
3 KUNNALLISVERO PALKKATULOSTA

Tässä luvussa tarkastellaan ansiotulosta perittävän kunnallisveron luonnetta sekä maakunnittaisia eroja kunnallisverotuksessa palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien kautta.

3.1 KUNNALLISVERON PROGRESSIIVISUUS

Kunnallisvero mielletään usein suhteelliseksi veroksi. Kunnathan voivat määrätä vain yhden kunnallisveroprosentin, joka ei vaihtelee tulojen mukaan. Kunnallisverotuksessa myönnettävien vähennysten takia kunnallisveron suhteellinen määrä ansiotuloista ei kuitenkaan pysy samana tulotasosta riippumatta. Kunnallisveron osuus tuloista kasvaa ansiotulojen noustessa (kuvio 9). Eli siten kunnallisveroa maksetaan progressiivisesti suhteessa veronalaisiin ansiotuloihin.

KUVIO 9. Kunnallisveron osuus palkkatulosta eri tulotasoilla vuonna 2011 keskimääräisellä (19,17) kunnallisveroprosentilla sekä matalimmalla (16,5) ja korkeimmalla (21,5) Manner-Suomessa käytössä olevalla kunnallisveroprosentilla laskettuna.

Kunnallisveron prosentuaalinen määrä vaihtelee sen mukaan, mihin vähennyksiin veronmaksaja on oikeutettu. Kunnallisverotuksessa myönnettävä perusvähennys pienentää verotaakkaa pienimmillä tuloilla, oli sitten kyse mistä tahansa ansiotulosta. Palkansaajan kunnallisverotuksen progressioon vaikuttaa erityisesti kunnallisverotuksen ansiotulovähennys sekä työtulovähennys. Eläkkeiden verotuksessa taas kunnallisverotuksen eläketulovähennys pienentää kunnallisverojen suhteellista määrää.

Perusvähennyksen ansiosta kaikkein pienimmistä tuloista ei makseta kunnallisveroa ollenkaan. Palkansaaja maksaa tällöin ainoastaan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja. Kunnallisvero nousee kuitenkin nopeasti, ja noin 20 000 euron kohdalla kunnallisvero muodostaa keskimäärin jo 60 prosenttia palkansaajan maksettavista tuloveroista. Valtion tuloveron alkaessa karttua maksettavaksi kunnallisverojen osuus maksettavista veroista pienenee alle 60 prosentin noin 30 000 eurosta lähtien. Jotakuinkin keskituloista palkansaajaa kuvaavilla 38 414 euron vuosituloilla kunnallisveroa maksetaan keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla 6 315 euroa vuodessa (kuvio 10). Se on 55 prosenttia tuloveroista, joita kyseisellä vuositulon määrällä maksetaan yhteensä 11 459 euroa (ml. kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, valtion tulovero, sairaus-, työttömyys- ja työeläkevakuutusmaksut²). Kunnallisveron suhteellinen osuus onkin kasvanut viime vuosina.³

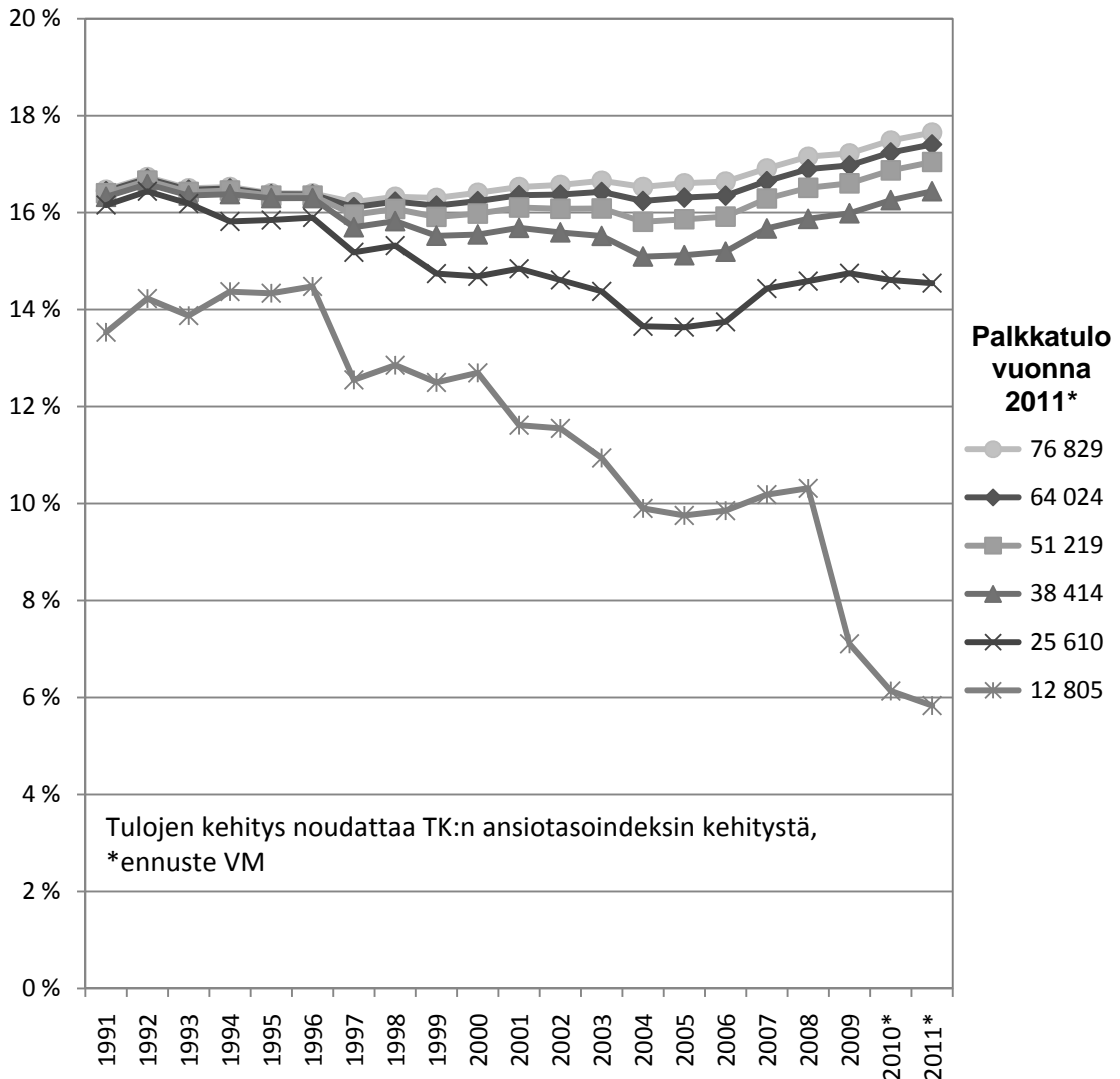
Kuviossa 10 on havainnollistettu palkansaajan efektiivinen kunnallisveroaste kuudella eri tulotasolla 20 vuoden ajalta. Laskuoletuksena on vain viran puolesta myönnettävät vähennykset. Vaikka keskimääräinen kunnallisveroprosentti on noussut 16,62:sta 19,17:ään, ei palkkatulon efektiivinen kunnallisveroprosentti ole noussut ylimmälläkään esimerkkitulotasolla kuin noin prosenttiyksikön. Vähennyksiä on suurennettu, ja niin toisilla tulotasoilla kunnallisveron osuus on pienentynytkin. Vuoden 2009 ansiotuloverotuksessa otettiin käyttöön työtulovähennys entisen valtionverotuksen ansiotulovähennyksen tilalle. Tämä tekninen muutos ja vähennyksen laajentaminen selittävät suurta pudotusta maksettavissa kunnallisveroissa pienillä tulotasoilla. Aiemmin kyseinen vähennys oli tehty tuloverojärjestelmässä muuta kautta. Kuntien tuloja vähennysten laajentaminen ei nykyään kuitenkaan pienennä, sillä valtio kompensoi niiden aiheuttamat verotuottomenetykset.

Perusvähennyksen ja työtulovähennyksen laajentaminen vuodelle 2011 selittävät alimmilla tulotasoilla tapahtuvaa muutosta, joka ei nosta efektiivisiä veroasteita vaikka keskimääräinen kunnallisveroprosentti ensi vuonna nouseekin kaksi kymmenystä. Jotakuinkin keskituloisen palkansaajan (tulot 38 414 € vuonna 2011) efektiivinen kunnallisveroprosentti on kuitenkin ollut noususuunnassa keskimääräisen kunnallisveroprosentin ja ansiotason nousun myötä nousen 1,2 prosenttiyksikköä viimeisen viiden vuoden kuluessa 16,4 prosenttiin ansiotuloista. Keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,2 prosenttiyksiköllä vuonna 2011 merkitsee sitä, että keskituloisen palkansaaja maksaa noin 65 euroa enemmän veroa vuodessa kuin kunnallisveroprosentin pysyessä ennallaan.

² Alle 53-vuotias palkansaaja.

³ Esim. vuonna 2002 kunnallisverojen osuus vastaavasti palkansaajan tuloveroista oli alle 48 prosenttia. (Kaarlela 2002)

KUVIO 10. Kunnallisveron osuus palkkatulosta eräillä tulotasolla vuosina 1991–2011 keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna.

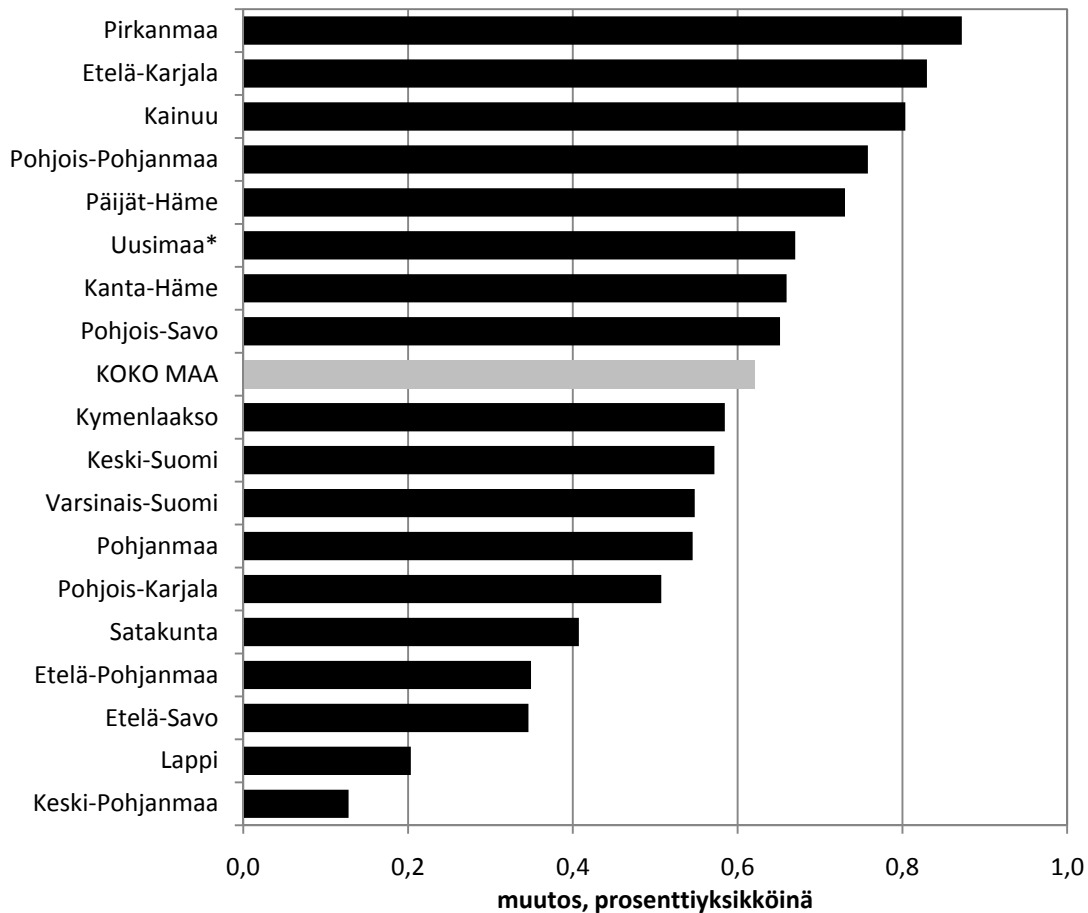

3.2 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNALLISVEROT MAAKUNNITTAIN

Missään maakunnassa ei ole viime aikoina säästyty merkittävilta kunnallisveroprosenttien korotuksilta. Eniten kunnallisveroprosenttia on kansainvälisen finanssikriisin isettyä korotettu Pirkanmaalla ja Etelä-Karjalassa vuodesta 2008 vuoteen 2011. Vähiten maakunnan verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen veroprosentti on noussut Keski-Pohjanmaalla ja Lapissa, joissa veroprosentit ovat silti yhä maan korkeimpia. (Kuvio 11 ja 12)

Keskituloisten palkansaajien maksamista palkkaverosta suurimman erän muodostaa kunnallisvero. Asuinkunnasta riippuen palkansaajan kunnallisverot voivat vaihdella merkittävästi. Naapurikuntien tuloveroprosenteilla on kuitenkin positiivista riippuvuutta toisistaan (Leppälehto 2004). Seuraavaksi kunnallisverotuksen alueellisia eroja vertaillaan palkansaajaperheen esimerkkilaskelmien avulla. Vertailussa on Manner-Suomen maakunnat.

KUVIO 11. Keskimääräisen kunnallisveroprosentin muutos maakunnissa 2008–2011.

* Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakunnat yhdistyvät 2011, muutokseen laskettu kummatkin maakunnat.

Esimerkkilaskelmissa on käytetty vuoden 2011 tuloveroperusteita ja maakunta-kohtaisia verotettavilla tuloilla painotettuja keskimääräisiä kunnallisveroprosentteja. Laskelmissa on otettu huomioon vain palkkatulot ja viran puolesta tehtävät vähennykset.

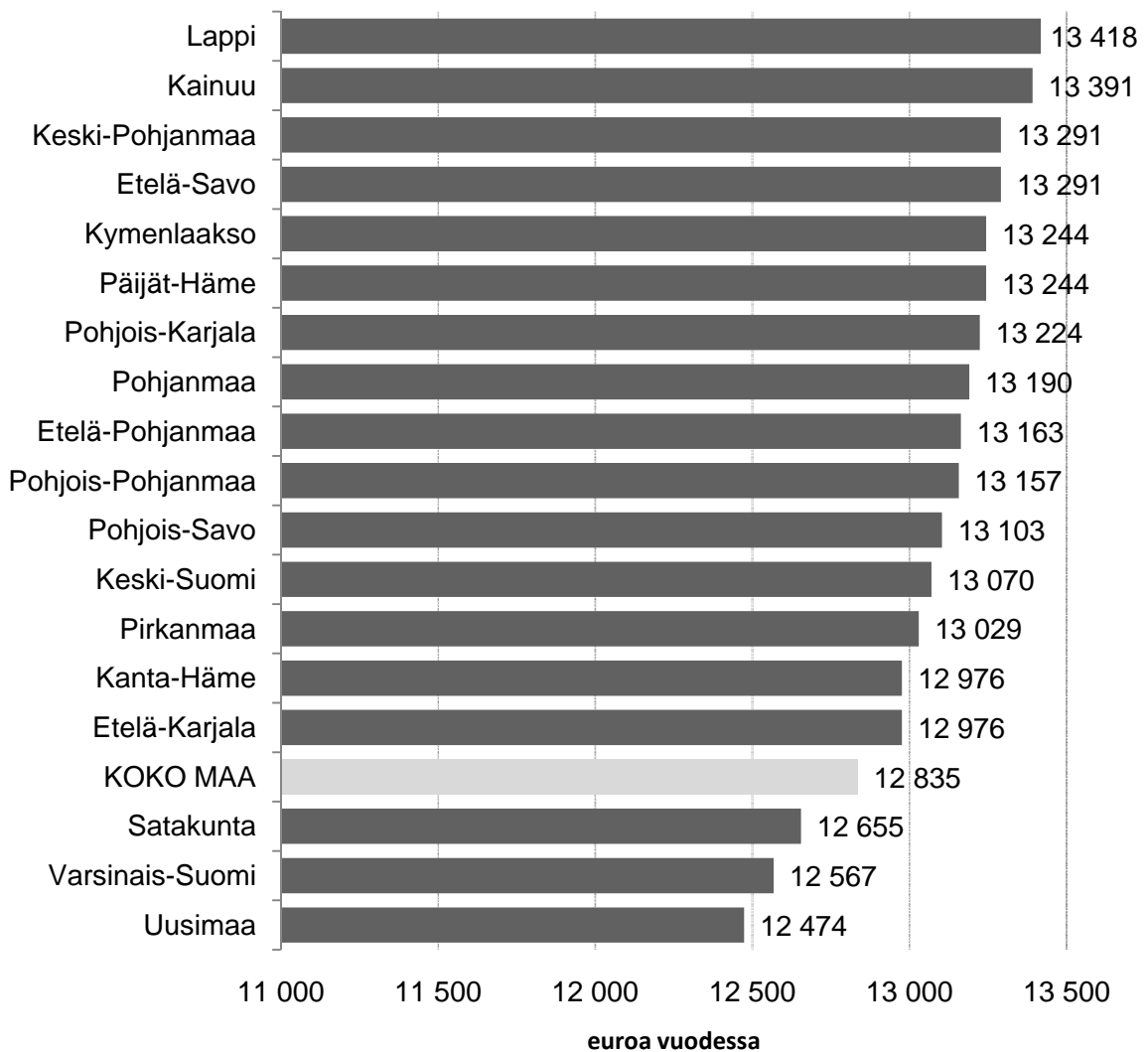
Esimerkkitapaukseksi on valittu perhe, jossa vanhemmat saavat kaiken ansiotulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan palkansaajien keskipalkkojen mukaan. Ennustetun ansiotason nousun perusteella vuonna 2011 toinen vanhemmista ansaitsisi kuukausipalkkana 2 805 euroa ja toinen 3 428 euroa. Tällöin perheen yhteenlaskettu palkkatulo lomarahoineen koko vuodelta 2011 on 77 913 euroa.⁴ Näistä tuloista kunnallisverotuksessa verotettavaa tuloa olisi 66 955 euroa.

⁴ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2009 oli 2 659 euroa/kk ja miesten 3 250 euroa/kk. Vuoden 2010 ja 2011 ansiotasokehityksiksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustamat 2,6 % ja 2,8 %. Tällöin vuonna 2011 palkat olisivat 2 805 e/kk ja 3 428 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

Koko maan keskimääräisillä kunnallis- ja kirkollisveroprosenteilla palkansaaja-perhe maksaa veroja ja palkansaajamaksuja yhteensä 23 479 euroa⁵, eli 30,1 prosenttia tuloistaan. Valtion tuloveroa summasta on 4 188 euroa, työeläke-, työttömyysvakuutus- ja sairausvakuutusmaksuja taasen 5 565 euroa, kirkollis-vero 891 euroa ja kunnallisveroa 12 835 euroa.

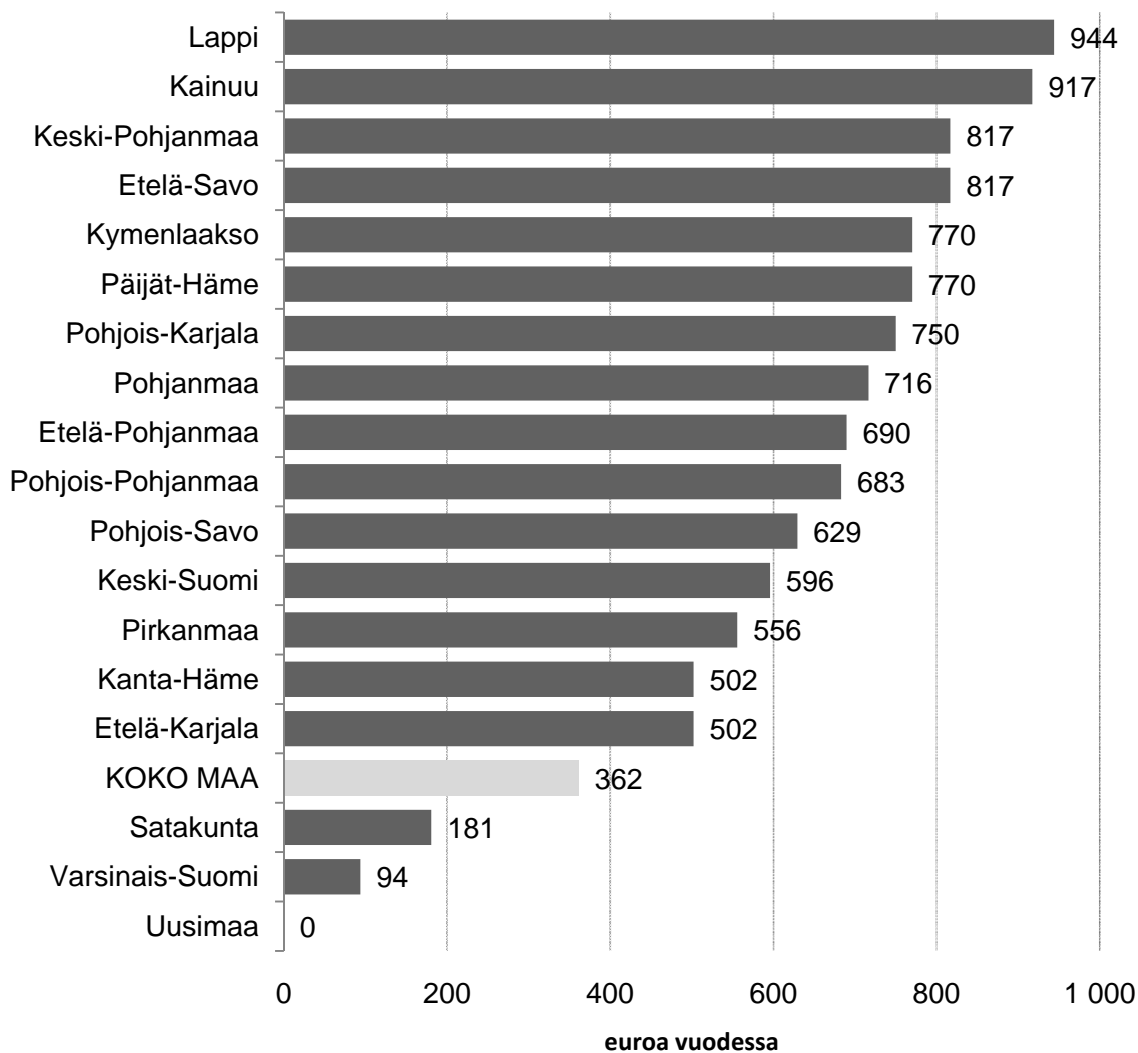
Palkansaajaperheen kunnallisverot maakunnittain vuonna 2011 on laskettu kuvioon 12. Maakuntien keskimääräiset kunnallisveroprosentit vaihtelevat Uudenmaan 18,63:n ja Lapin 20,04:n välillä (tarkemmat tiedot löytyvät liitteestä 5). Kunnallisveron määrä vaihtelee tällöin Uudenmaan 12 474 euron ja Lapin 13 418 euron välillä. Ainoastaan Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa Uudenmaan lisäksi keskituloisen palkansaaja kohtaa koko Suomen keskiarvoa pienemmän verorasituksen kunnallisverosta. Kuvioon 13 on havainnollistettu maksettavien kunnallisverojen ero kevyimmin verottavaan maakuntaan. Lapsissa ja Kainuussa maksetaan yli 900 euroa enemmän veroa näistä samoista tuloista kuin Uudellamaalla.

KUVIO 12. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisvero maakunnittain vuonna 2011.

⁵ Alle 53-vuotiaan palkansaajamaksut.

KUVIO 13. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnallisveron ero maakunnittain Uudenmaan maakuntaan vuonna 2011.

4 MAAKUNTAKESKUKSET - LASKELMIA PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Asuinkunta vaikuttaa kunnallisveron lisäksi myös kirkollisveron ja kiinteistöveron määrään. Tässä luvussa tarkastellaan kaikkien näiden kolmen veron eroja keskituloisista palkansaaajista muodostuvan esimerkkiperheen avulla 20 maakuntakeskuksessa vuonna 2011. Kunnallisten verojen vaikutus esimerkkiperheen ostovoimaan on tarkastelussa seuraavissa kaupungeissa: Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kokkola, Kotka, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Oulu, Pori, Porvoo, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa.

4.1 LASKELMIEN PERUSTEET

Esimerkkitapauksena on edellisen luvun tapaan perhe, jossa vanhemmat saavat kaiken ansiotulonsa palkkatyöstä naisten ja miesten koko maan palkansaaajien keskipalkan mukaan. Tällöin perheen yhteenlaskettu palkkatulo lomarahoi-neen koko vuodelta 2011 on 77 913 euroa⁶. Vertailun tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole vaikutusta. Palkan verot on laskettu vuoden 2011 veroperusteiden sekä kaupunkikohtaisten kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevakuutusmaksut on laskettu alle 53-vuotiaan maksun perusteella. Kiinteistöverot on laskettu kuuden perheen rivitalossa kaupungin pientaloalueella asuville.

Tontin kiinteistövero määräytyy vuoden 2010 sijaintikohtaisten verotusarvojen ja vuoden 2011 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin verotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallituksesta. Rakennuksen verotusarvo kiinteistöverotuksessa on sama eri puolilla maata, kun esimerkkiperheen oletetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteistöveron osalta. Tarkemmat tiedot rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotusarvojen eroista eri kaupungeissa löytyvät liitteessä 8.

Taulukkoon 4 on listattu vertailukaupunkien vuoden 2011 laskelmissa käytetyt veroprosentit ja niiden muutos edelliseen vuoteen verrattuna. Asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit ovat lähempänä laissa määriteltyjä alarajoja kuin yleiset kiinteistöveroprosentit vertailukaupunkien osalta, kuten myös kaikkien kuntien osalta (liite 3). Vertailun kaupungeista viidellä se on lain määräämällä alarajalla. Maan ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverotusta kunnat käyttävät suotuisammin rahoituksessaan, ja yleinen kiinteistöveroprosentti on kaikissa vertailun kunnissa selkeästi suurempi kuin lain määrittämä alaraja, 0,6, vaatisi.

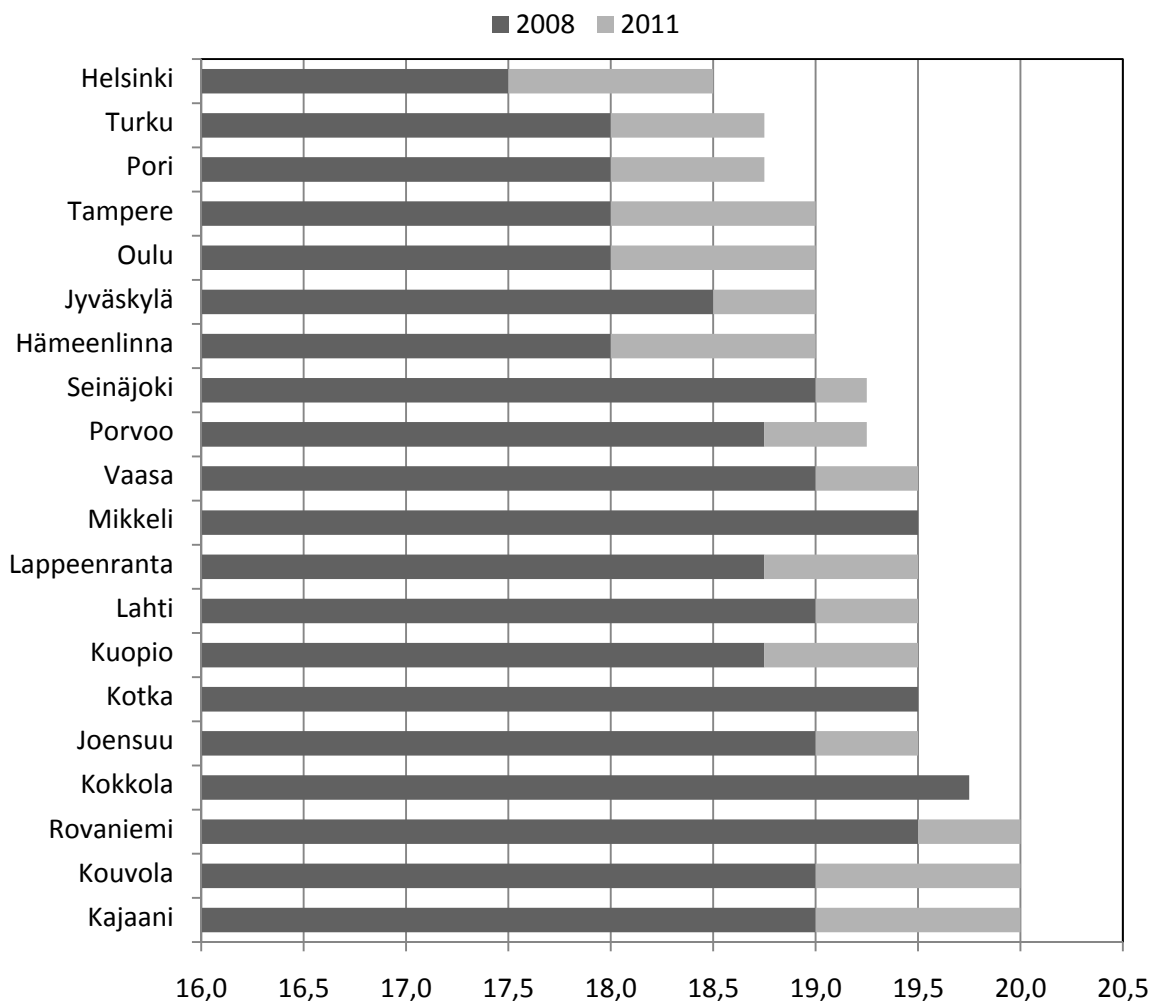
⁶ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2009 oli 2 659 euroa/kk ja miesten 3 250 euroa/kk. Vuoden 2010 ja 2011 ansiotasokehityksiksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustamat 2,6 % ja 2,8 %. Tällöin vuonna 2011 palkat olisivat 2 805 e/kk ja 3 428 e/kk. Vuosipalkat lomarahoi-neen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

TAULUKKO 4. Vertailun maakuntakeskusten veroprosentteja vuonna 2011 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä.

	Kunnallisvero- prosentti		Kirkollisvero- prosentti		Yleinen kiinteis- tövero-%		Vakituisen asuin- rakennuksen kiin- teistövero-%	
	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.
Helsinki	18,50	1,00	1,00	-	0,80	-	0,32	-
Pori	18,75	-	1,40	-	0,80	-	0,35	-
Turku	18,75	-	1,00	-	1,00	-	0,32	-
Hämeenlinna	19,00	-	1,15	-	0,80	-	0,35	-
Jyväskylä	19,00	-	1,35	-	1,15	-	0,50	-
Oulu	19,00	-	1,25	-	0,70	-	0,32	-
Tampere	19,00	-	1,25	-	0,85	-	0,40	-
Porvoo	19,25	-	1,45	-	1,15	0,05	0,40	0,05
Seinäjoki	19,25	-	1,65	-	1,10	-	0,45	-
Joensuu	19,50	-	1,45	-	1,10	-	0,45	-
Kotka	19,50	-	1,50	-	1,27	-	0,53	-
Kuopio	19,50	-	1,50	0,10	1,00	-	0,43	-
Lahti	19,50	0,50	1,50	-	1,00	-	0,50	-
Lappeenranta	19,50	-	1,35	-	1,00	-	0,32	-
Mikkeli	19,50	-	1,40	-	1,00	-	0,42	-
Vaasa	19,50	-	1,25	-	1,00	-	0,32	-
Kokkola	19,75	-	1,50	-	1,05	0,15	0,45	0,10
Kajaani	20,00	-	1,50	-	1,10	-	0,55	-
Kouvola	20,00	1,00	1,50	-	1,20	0,10	0,50	0,05
Rovaniemi	20,00	-	1,25	-	1,35	-	0,40	-

Kireintä kunnallisverotus on Kajaanissa, Kouvolassa ja Rovaniemellä, joissa veroprosentti on 20. Erot maakuntakeskusten välillä kaventuivat merkittävästi, kun Helsinki päätti korottaa kunnallisveroprosenttiaan peräti prosenttiyksiköllä vuodelle 2011. Vaikka suurin osa vertailun kaupungeista piti veroprosenttinsa nyt ennallaan, kuviosta 14 selviää, että finanssikriisin isettyä peräti 17 kaupunkia 20:stä on nostanut kunnallisveroprosenttiaan kolmen vuoden kuluessa.

KUVIO 14. Kunnallisveroprosentit maakuntakeskuksissa vuonna 2008 ja niiden muutos vuoteen 2011.

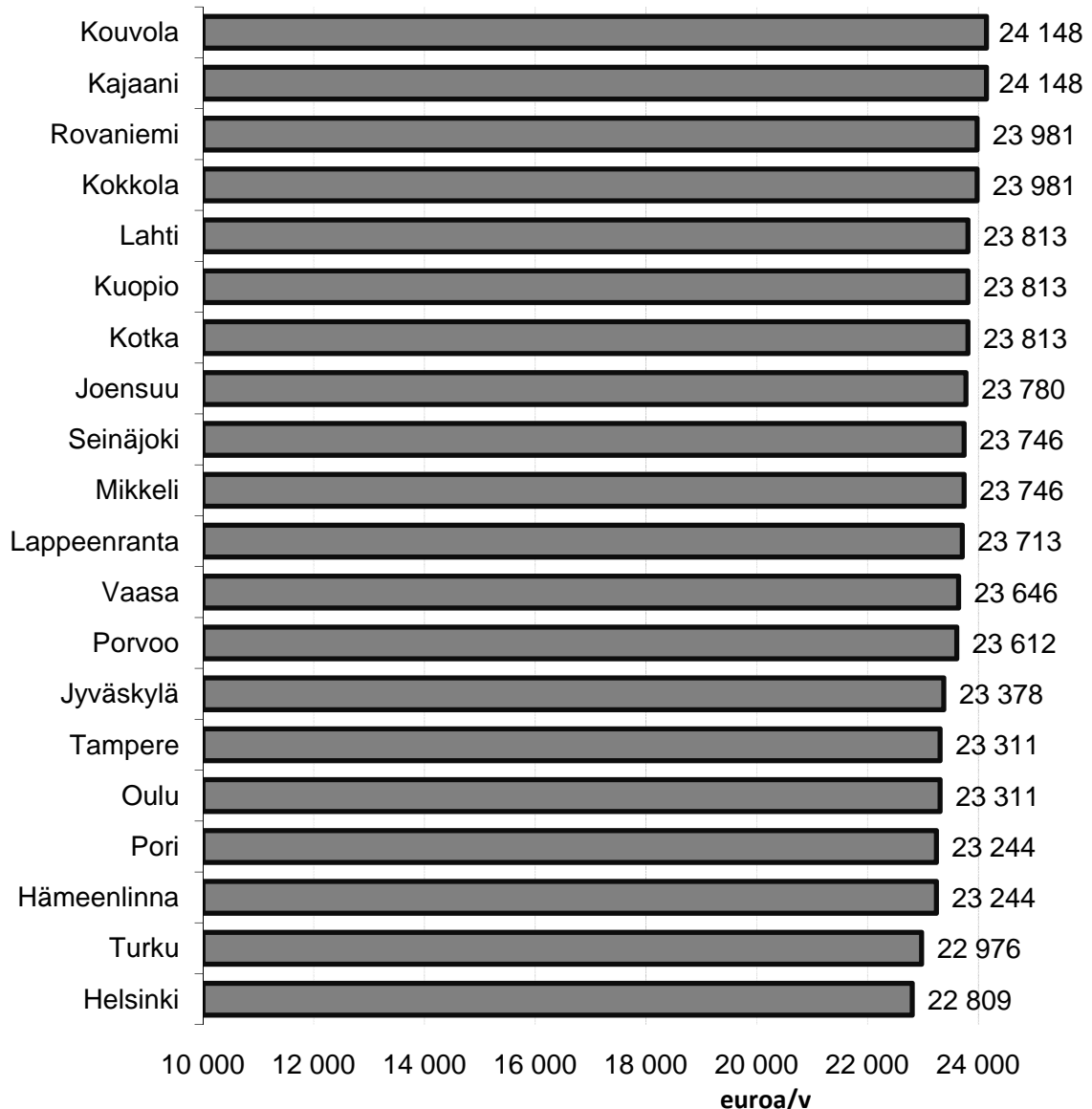
4.2 PALKANSAAJAPERHEEN TULOVEROT 2011

Esimerkkilaskelmien perhe maksaa tuloistaan saman määrän valtionveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuinkaupungista riippumatta. 77 913 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa 4 188 euroa ja työeläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 5 565 euroa vuonna 2011. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista maksuista tulee siis maksettavaa yhteensä 9 753 euroa vuodessa

Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2011 esimerkkiperheen kunnallisverojen määrä vaihtelee selvityksen maakuntien keskuskäynteissä 12 387 euron ja 13 391 euron välillä. Kirkollisverojen määrä taas 670 euron ja 1 105 euron välillä (tarkemmat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuvioista 15 nähdään, että kirein tuloverotus tarkastelun maakuntakeskuksista on Kajaanissa ja Kouvolaissa, joissa esimerkkiperheen yhteenlasketut tuloverot ja palkansaajamaksut nousevat 24 148 euroon, eli 31 prosenttiin perheen palkkatuloista. Keveintä verotus on Helsingissä, jossa perheen samoista tuloista mak-

setaan veroja vastaavasti 22 809 euroa (29,3 %). Näin ollen käteen jäävän palkkatulon ero on 1 339 euroa vuodessa. Suurin osa verojen erosta (1 004 euroa) johtuu kunnallisverosta ja pienempi loppuosa kirkollisverosta.

KUVIO 15. Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* 20 maakuntakeskuk-
sessa vuonna 2011, euroa.

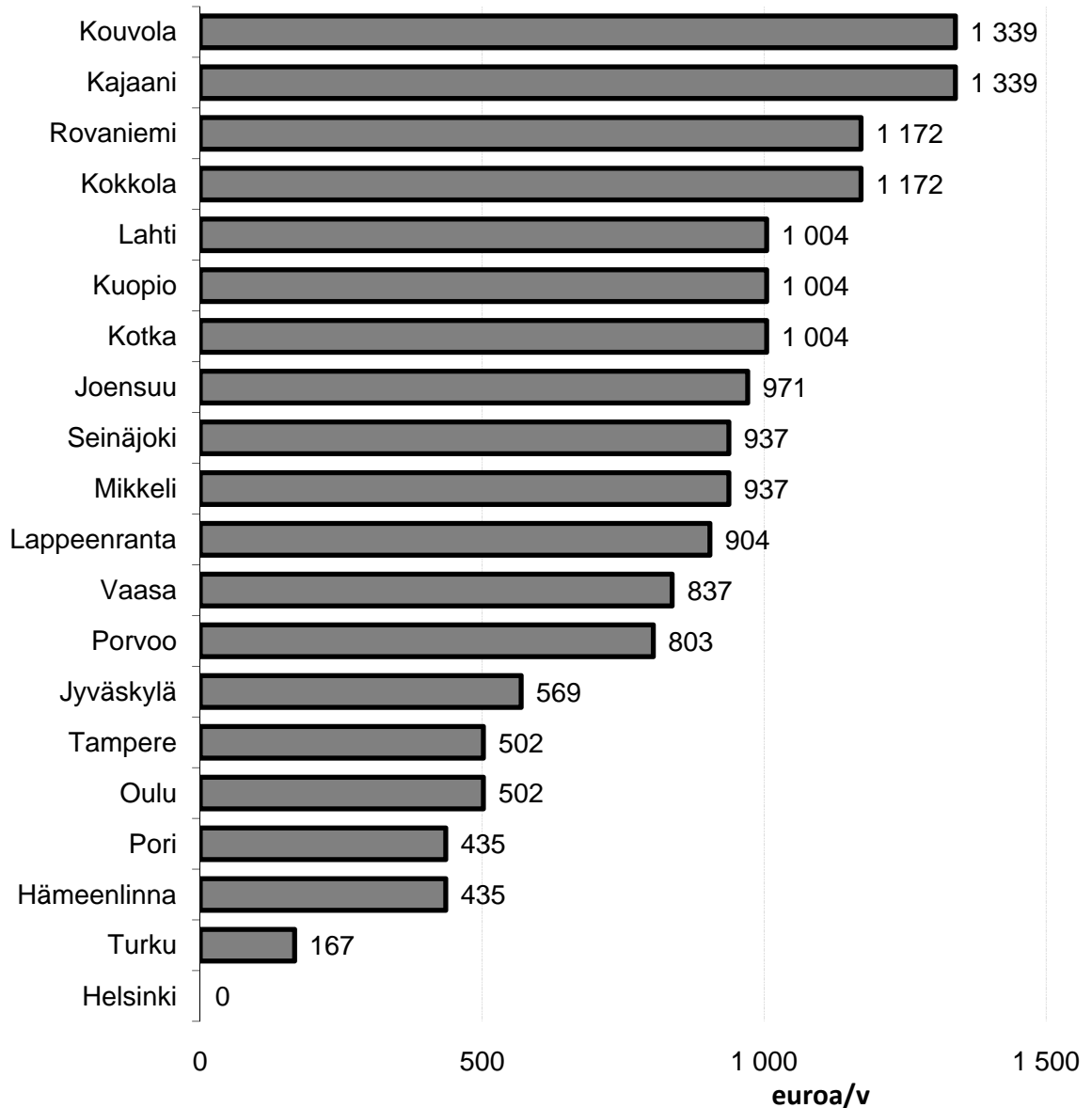
* valtion tulovero ja veroluonteiset maksut, kunnallis- ja kirkollisvero

Kuvioon 16 on havainnollistettu paremmin kaupunkien verojen erot kevyimmin verottavaan Helsinkiin nähden. Edelliseen vuoteen verrattuna eniten ja vähiten verottavan kaupungin välillä ero veroprosenteissa on pienentynyt 2,6 prosenttiyksiköstä 1,7 prosenttiyksikköön. Tuolloin vastaavasti muodostettu esimerkki-perhe maksoi Helsingissä lähes 2 000 euroa vähemmän tuloveroja kuin Kajaanissa⁷.

⁷ Ks. Kirkko-Jaakkola (2010)

Suurimman osan verojen eroista selittävät kunnallisveroprosentit, joiden suurimman ja pienimmän välinen ero on 1,5 prosenttiyksikköä. Kirkollisveroprosenttien ero taas on suurimmillaan 0,65 prosenttiyksikköä. Kirkollisvero laskeaan samoista kunnallisverotuksessa verotettavista tuloista.

KUVIO 16. Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Helsinkiin maakuntakeskuksittain vuonna 2011, euroa.

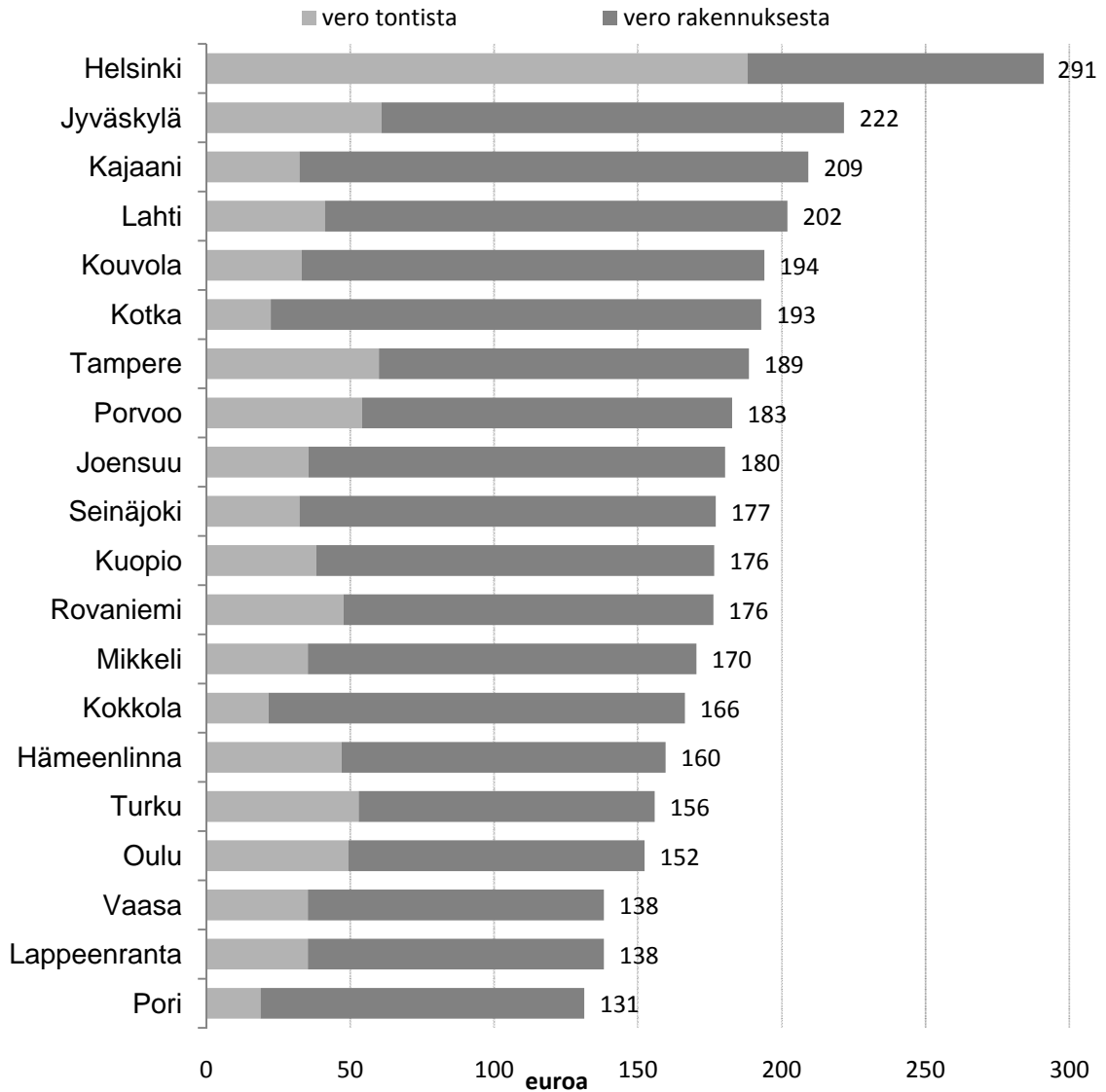
* valtion tulovero ja veroluonteiset maksut, kunnallis- ja kirkollisvero

4.3 PALKANSAAJAPERHEEN KIINTEISTÖVEROT 2011

Palkansaajaperheen kunnittaisiin veromenoihin vaikuttavat myös kiinteistöverot, jotka muuttavat näkökulmaa hieman. Laskelmien esimerkeissä perhe asuu kuuden perheen kaksikerroksisessa rivitalossa kaupungin tyypillisellä pientalo-alueella. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kaupungissa se sijaitsee.

Palkan pienimmän verorasituksen Helsingissä esimerkkiperhe maksaa eniten kiinteistövero. Vaikka Helsingin kiinteistöveroprosentit ovat vertailujoukon pienimpiä, maksettavat verot nousevat muiden yli tontin selvästi suuremmasta verotusarvosta johtuen. Helsingissä tontin verotusarvo on yli kolme kertaa suurempi kuin seuraavaksi sijoittuvissa Tampereella ja Oulussa. Tonttien markkinahinnat erottuvatkin merkittävästi pääkaupunkiseudulla muusta Suomesta.

KUVIO 17. Keskituloisen palkansaajaperheen kiinteistövero 20 maakuntakeskuksessa vuonna 2011.

Kuviosta 17 nähdään, että vuonna 2011 esimerkkiperheen maksettava kiinteistövero on Helsingissä 160 euroa suurempi kuin pienimmän kiinteistöveron porilaisessa perheessä. Maksettavat kiinteistöverot muuttuvat vuonna 2011 lähes ainoastaan, mikäli kunta muuttaa veroprosenttiaan. Tonttien verotusarvot eivät muutu missään esimerkkikaupungissa, kun oletuksena on, että ne ovat olleet jo aikaisemmin kiinteistöverotusta koskevassa tavoitearvossaan. Vuonna 2010 kiinteistöverot kohosivat keskimäärin peräti 20 prosenttia. Nousu johtui kiinteistöveroprosenttien muutoksista.

Merkillepantavaa on myös se, että lukuun ottamatta Helsinkiä, kaikissa kaupungeissa rakennukseen kohdistuvaa kiinteistöveroä maksetaan selkeästi enemmän kuin maahan kohdistuvaa, vaikka asuinrakennuksiin kohdistuva kiinteistöveroprosentti on pienempi kuin tonttiin kohdistuva yleinen kiinteistöveroprosentti. Tarkemmat luvut mm. verotusarvoista löytyvät liitteestä 8.

4.4 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVÄT VEROT YHTEENSÄ

Tässä luvussa kootaan yhteen edelliset laskelmat esimerkkiperheen kunnittaisista veroista tarkastelun maakuntien keskuskaupungeissa vuonna 2011. Helsingissä perheen verot pysyvät nipin napin pienimpinä huolimatta kiinteistöveron suurimmasta määrästä. Tosin ero seuraavana tulevaan Turkuun on vain noin 30 euroa. Kiinteistövero muodostaakin suhteellisesti vain pienen osan palkansaajaperheen kuntakohtaisesta verotaakasta. Palkasta maksettavaa kunnallisveroa kertyy maksettavaksi selkeästi suurin erä, ja näin ollen erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä veroeroja ja järjestystä.

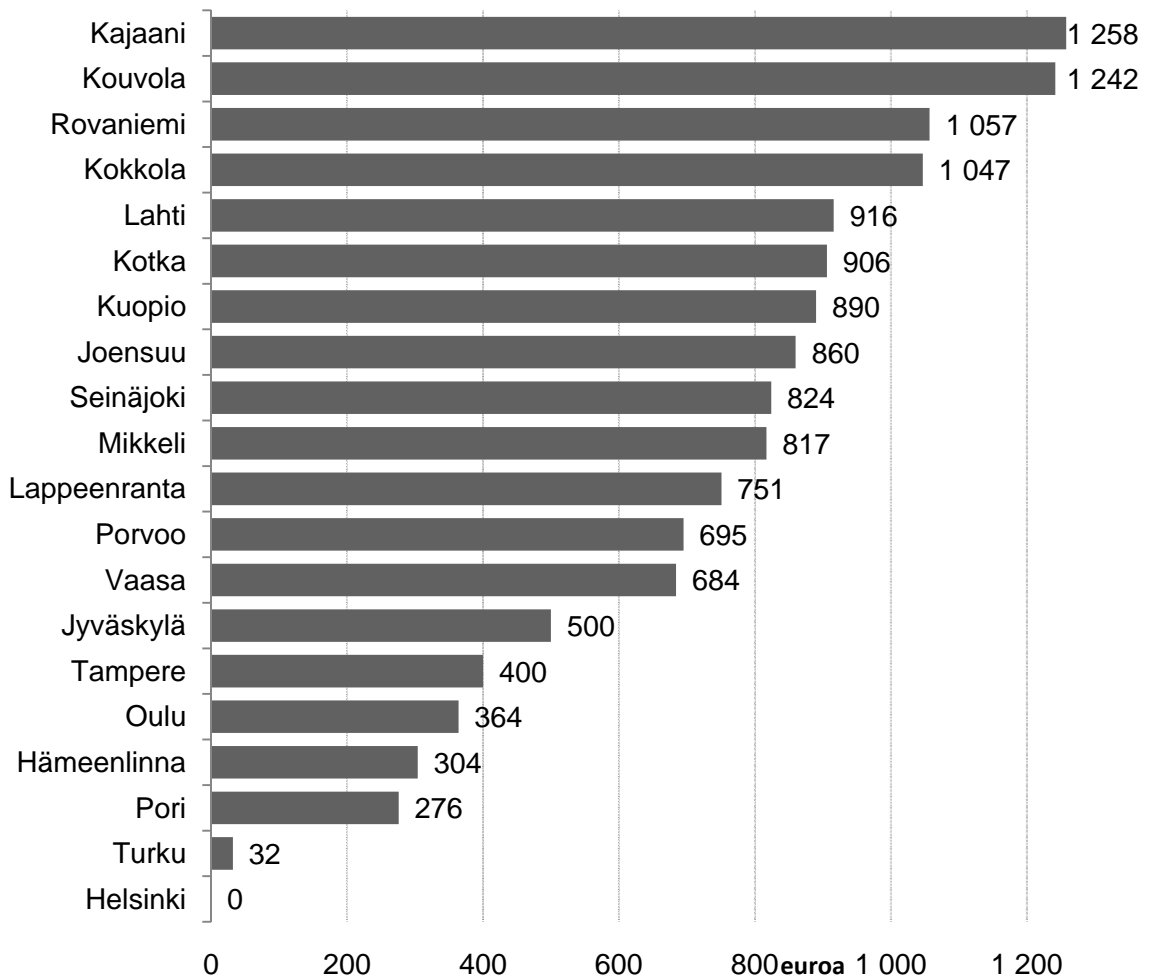
TAULUKKO 5. Yhteenvedo esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista maakuntakeskuksissa vuonna 2011.

Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiinteistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Helsinki	12 387	670	291	13 347
Turku	12 554	670	156	13 379
Pori	12 554	937	131	13 623
Hämeenlinna	12 721	770	160	13 651
Oulu	12 721	837	152	13 711
Tampere	12 721	837	189	13 747
Jyväskylä	12 721	904	222	13 847
Vaasa	13 056	837	138	14 031
Porvoo	12 889	971	183	14 042
Lappeenranta	13 056	904	138	14 098
Mikkeli	13 056	937	170	14 164
Seinäjoki	12 889	1 105	177	14 171
Joensuu	13 056	971	180	14 207
Kuopio	13 056	1 004	177	14 237
Kotka	13 056	1 004	193	14 253
Lahti	13 056	1 004	202	14 263
Kokkola	13 224	1 004	166	14 394
Rovaniemi	13 391	837	176	14 404
Kouvola	13 391	1 004	194	14 589
Kajaani	13 391	1 004	209	14 605

Vertailukaupungeista eniten veroja esimerkkiperheeltä kerää vuoden 2010 tapaan Kajaani. Vuoden 2008 vertailussa suurimmat verot peri Kokkola, joka on nyt neljänneksi kovin verottaja. Kajaani taas oli silloin keskikastia vertailukaupunkien joukossa.

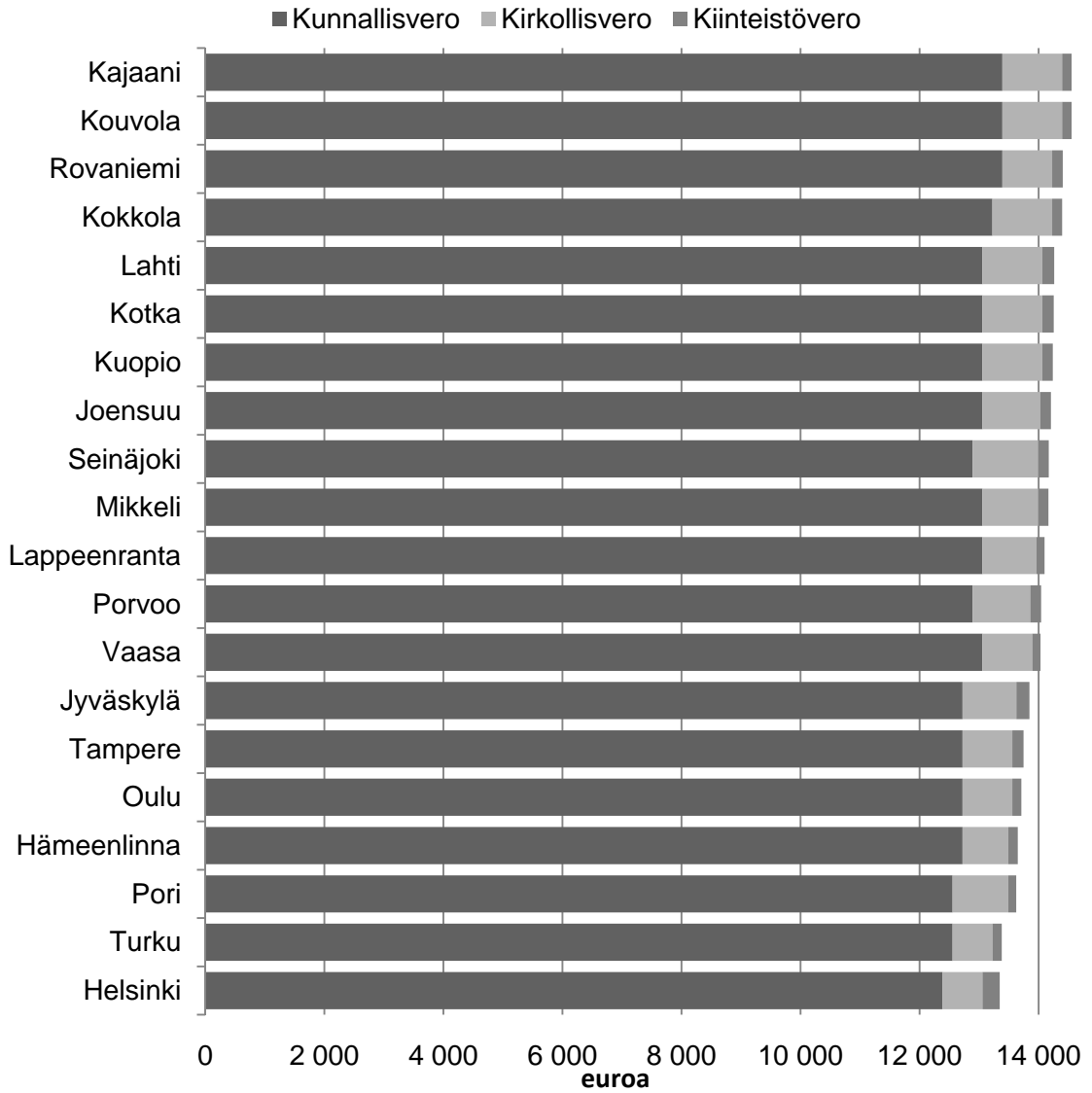
Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero halvimman, eli Helsingin, ja muiden kaupunkien välillä, on havainnollistettu kuviossa 18. Kajaanissa tässä tilanteessa maksetaan 1 258 euroa enemmän veroa kuin Helsingissä. Kouvola, Rovaniemi ja Kokkola verottavat myös yli 1 000 euroa enemmän kuin pääkaupunki. Turku on edellisen vertailun tapaan veroiltaan toiseksi halvin kaupunki, mutta nyt ero Helsinkiin on kaventunut hyvin pieneksi. Helsingin nostettua kunnallisveroaan yhdellä prosenttiyksiköllä vuodelle 2011 sen etu muihin kaupunkeihin pieneni 670 eurolla. Muita suhteellisesti pienemmän verorasituksen kaupunkeja ovat Pori, Hämeenlinna ja Oulu. Kuviosta 19 näkyy vielä kunnittaisten verojen rakenne esimerkkipalkansaajaperheen maksurasituksen kannalta. Kuntatalouden verorahoitus kohdistuu palkansaajien osalta pääasiassa työhön. Kunnalle menevistä veroista (ei siis kirkollisveroa mukana) esimerkkitapauksen osalta 97,7 % on kunnallisveroa ja 2,3 % kiinteistövero Helsingissäkin, missä kiinteistöveron suhteellinen osuus on vertailukaupunkien suurin.

KUVIO 18. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Helsinkiin vuonna 2011.

*kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero

KUVIO 19. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä maakuntakeskuksissa vuonna 2011.

5 HELSINGIN SEUTU - LASKELMIA PALKANSAAJA-PERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVISTÄ VEROISTA

Edellisessä luvussa vertailtiin toisistaan maantieteellisesti hyvinkin erillään olevien maakuntakeskusten verotaakkaa palkansaajakotitaloudelle. Tässä luvussa samanlainen verovertailu tehdään yhden työssäkäyntialueen kuntien osalta. Helsingin seudun kunnissa asuvat pendelöivät ja asioivat paljon pääkaupunkiseudulla riippumatta kotikunnastaan. Tällä suhteellisen yhtenäisellä, väkimäärältään suurella, alueella asuinkunta ei monesti ole kovin riippuvainen työpai- kasta ja sen sijaintikunnasta. Asukkailla on siten suurempi valinnan mahdolli- suus päättäessä asuinkuntaansa. Valintaa tehtäessä huomioon otetaan omien mieltymysten mukaan myös kunnalliset verot ja niillä rahoitettujen kuntapalve- luiden taso. Tässä luvussa vertaillaan edellisen luvun esimerkkilaskelmien ta- paan millaiset erot palkansaajaperheelle muodostuu vaihtoehtoisissa asuin- kunnissa julkispalveluista maksettavista veroista. Kunnan perusteella määräy- tyviä veroja ovat kunnallisvero, kirkollisvero ja kiinteistövero.

Mukaan vertailuun on valittu Helsingin seudun yhteistoimintaelimen 14 kuntaa, jotka ovat: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusu- la, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo. Näi- den kuntien alueella asuu 1,3 miljoonaa asukasta ja jokaisen kunnan työvoi- masta vähintään 35 prosenttia käy töissä pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Es- poo, Vantaa, Kauniainen). Valtioneuvoston vuonna 2007 käynnistämä metropo- lipolitiikka koskee näitä kuntia. Alueen kunnat ovat vapaaehtoisen yhteistyön piirissä, ja ne ovat selvittäneet esimerkiksi kaksipuolaisen seutuhallinnon mah- dollisuutta alueella. Suppeammalla kuntajoukolla keskustelut kuntaliitoksista ovat ajankohtaisia. Esimerkiksi Helsinki-Vantaa -selvityksen on tarkoitus val- mistua vuoden 2010 loppuun mennessä. Liitoksien etuina on nähty mm. tehok- kaampi palvelutuotanto ja toimivampi maankäytön suunnittelu sekä haitallisen kuntien välisen kilpailun poistuminen.

Kuntien välisellä kilpailulla on myös positiiviset puolensa, sillä se nostaa kunta- laisen asemaan, jossa hänellä on mahdollisuus äänestää myös jaloillaan. Tä- hän perustuu paljon siteerattu Tiebout –hypoteesi⁸. Se pohjautuu siihen, että tietyissä olosuhteissa alueen asukkaat valitsevat asuinkuntansa kuntien tuot- tamien julkispalveluiden tason ja niistä maksettavien verojen määrän perusteel- la omien mieltymystensä mukaan. Kun asukkailla on mahdollisuus valita vaih- toehtoisista kunnista heille mieluisin, he voivat äänestää jaloillaan muuttamalla toiseen kuntaan. Se taasen ohjaa kuntia asukkaiden kannalta tehokkaisiin ja mieltymyksiä vastaaviin kuntapalveluihin ja verotuksen tasoihin.

5.1 LASKELMIEN PERUSTEET

Laskelmien perusteena on käytetty samaa esimerkkiä kuin kahdessa edellisessä luvussa. Palkansaajaperheen yhteenlaskettu ansiotulo koko vuodelta 2011

⁸ Ks. Tiebout (1956)

on 77 913 euroa⁹. Vertailun tulosten järjestykseen palkkatason valinnalla ei ole vaikutusta. Palkan verot on laskettu vuoden 2011 veroperusteiden sekä kaupunkikohtaisten kunnallis- ja kirkollisveroprosenttien (ev. lut.) mukaan. Eläkevakuutusmaksut on laskettu alle 53-vuotiaan maksun perusteella. Kiinteistöverot on laskettu samanlaisissa kuuden perheen rivitalossa kunnan pientaloalueella asuville kuin edellisessäkin luvussa. Tontin kiinteistövero määräytyy vuoden 2010 sijaintikohtaisten verotusarvojen ja vuoden 2011 kuntakohtaisten veroprosenttien perusteella. Tontin verotusarvot esimerkkitapauksiin on saatu Verohallituksesta. Rakennuksen verotusarvo kiinteistöverotuksessa on sama kaikissa kunnissa, kun esimerkkiperheen oletetaan asuvan samanlaisessa talossa. Kuntakohtaiset veroprosentit vakituksille asuinrakennuksille muodostavat eroavuudet rakennuksesta maksettavan kiinteistöveron osalta. Tarkemmat tiedot rakennuksen verotusarvosta ja tonttien verotusarvojen eroista selvityksen eri kunnissa löytyvät liitteessä 8.

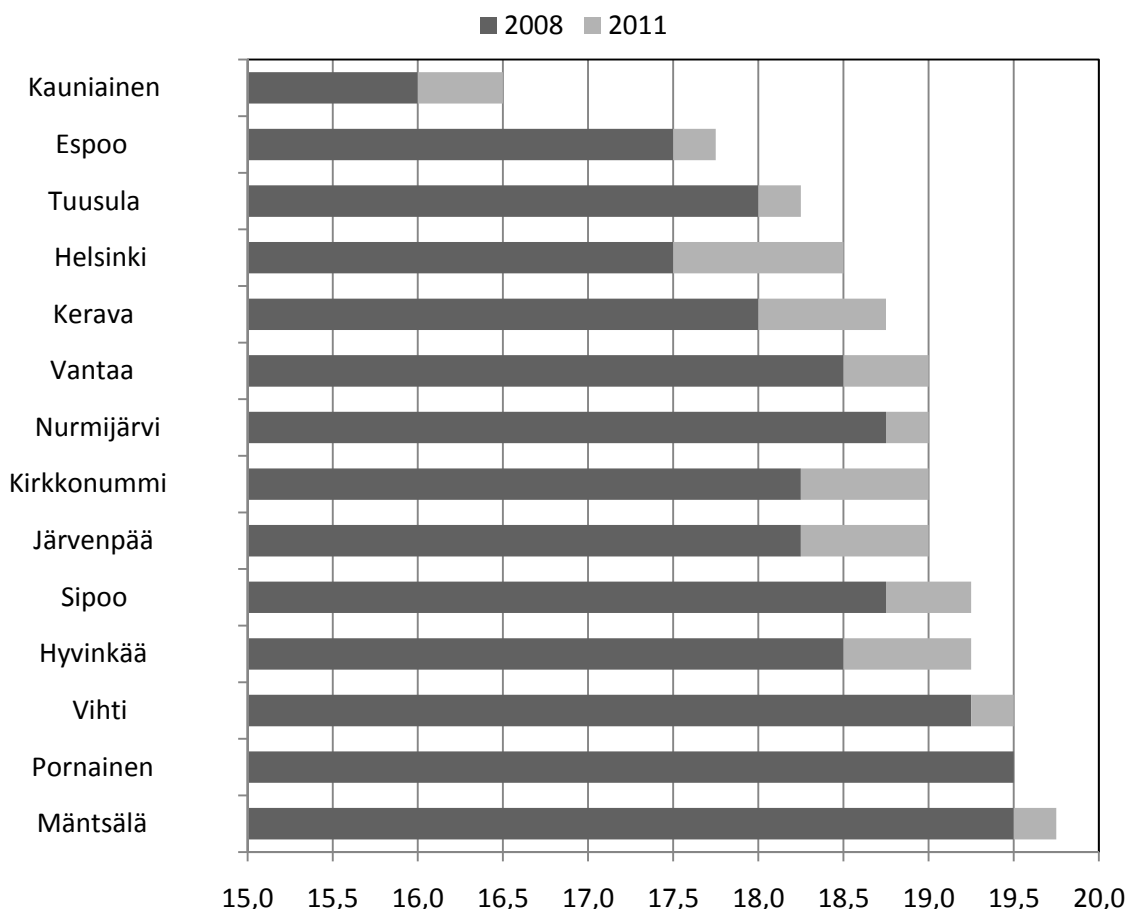
TAULUKKO 6. Helsingin seudun kuntien veroprosentteja vuonna 2011 kunnallisveroprosentin mukaisessa järjestyksessä.

	Kunnallisveroprosentti		Kirkollisveroprosentti		Yleinen kiinteistövero-%		Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero-%	
	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.	2011	Muutos %-yks.
Kauniainen	16,50	-	1,00	-	0,60	-	0,32	-
Espoo	17,75	-	1,00	-	0,60	-	0,32	-
Tuusula	18,25	-	1,35	0,10	0,65	-	0,32	-
Helsinki	18,50	1,00	1,00	-	0,80	-	0,32	-
Kerava	18,75	-	1,25	-	1,32	-	0,41	-
Järvenpää	19,00	-	1,25	-	1,32	-	0,41	-
Kirkkonummi	19,00	-	1,25	-	0,67	-	0,32	-
Nurmijärvi	19,00	0,25	1,50	-	0,75	-	0,35	-
Vantaa	19,00	-	1,00	-	1,00	-	0,32	-
Hyvinkää	19,25	-	1,15	-	0,85	-	0,32	-
Sipoo	19,25	-	1,35	-	1,00	-	0,50	-
Pornainen	19,50	-	1,75	-	1,00	-	0,50	-
Vihti	19,50	0,25	1,25	-	0,95	-	0,60	-
Mäntsälä	19,75	-	1,25	-	0,90	0,05	0,50	0,05

Taulukkoon 6 on listattu laskelmissa käytetyt Helsingin seudun kuntien vuoden 2011 veroprosentit ja niiden muutos edelliseen vuoteen verrattuna. Kireintä kunnallisverotus on Mäntsälässä, jossa veroprosentti on 19,75. Helsinki oli harvoja kunnallisveroprosenttiaan nostaneita kaupunkeja tällä kertaa. Kuviosta 20 selviää kuitenkin, että finanssikriisin iskettyä kaikki Helsingin seudun kunnat Pornaisia lukuun ottamatta ovat nostaneet kunnallisveroprosenttiaan kolmen vuoden sisällä.

⁹ Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan naisten säännöllisen työajan keskiansio vuonna 2009 oli 2 659 euroa/kk ja miesten 3 250 euroa/kk. Vuoden 2010 ja 2011 ansiotasokehityksiksi on oletettu valtiovarainministeriön ennustamat 2,6 % ja 2,8 %. Tällöin vuonna 2011 palkat olisivat 2 805 e/kk ja 3 428 e/kk. Vuosipalkat lomarahoineen niistä on muodostettu kertomalla kk-palkka 12,5:llä.

KUVIO 20. Kunnallisveroprosentit Helsingin seudulla vuonna 2008 ja niiden muutos vuoteen 2011.

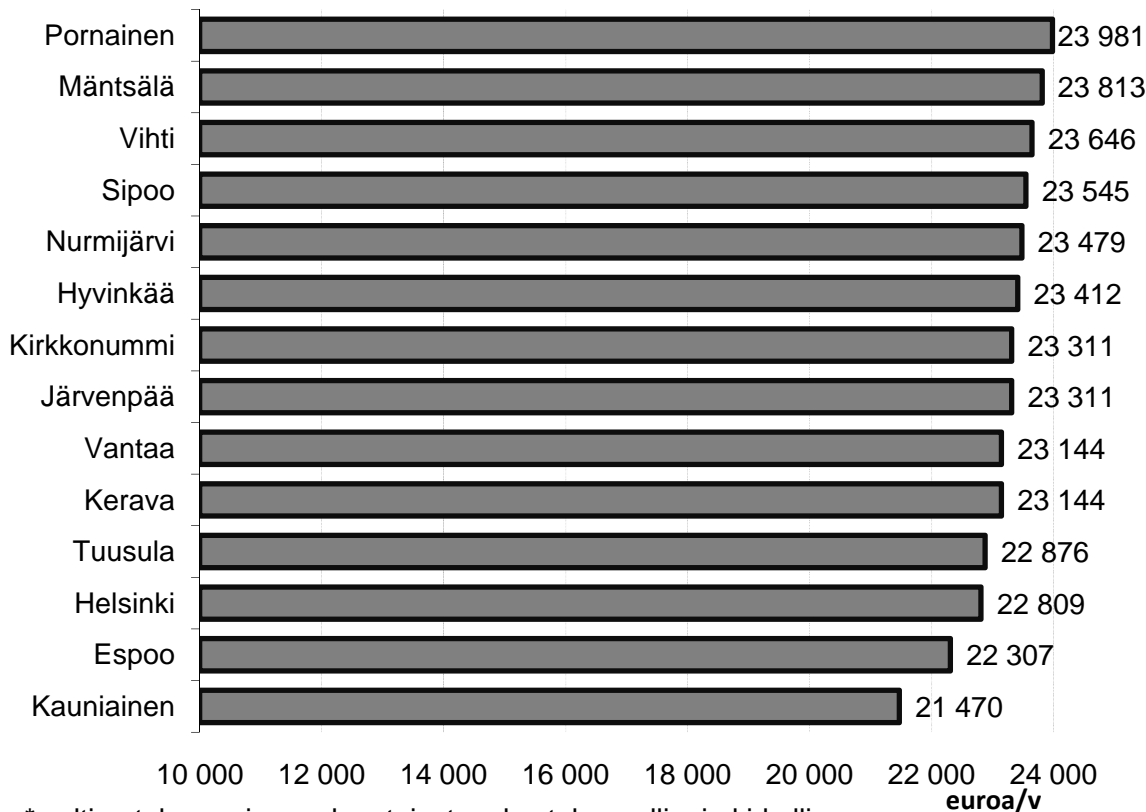

5.2 PALKANSAAJAPERHEEN TULOVEROT 2011

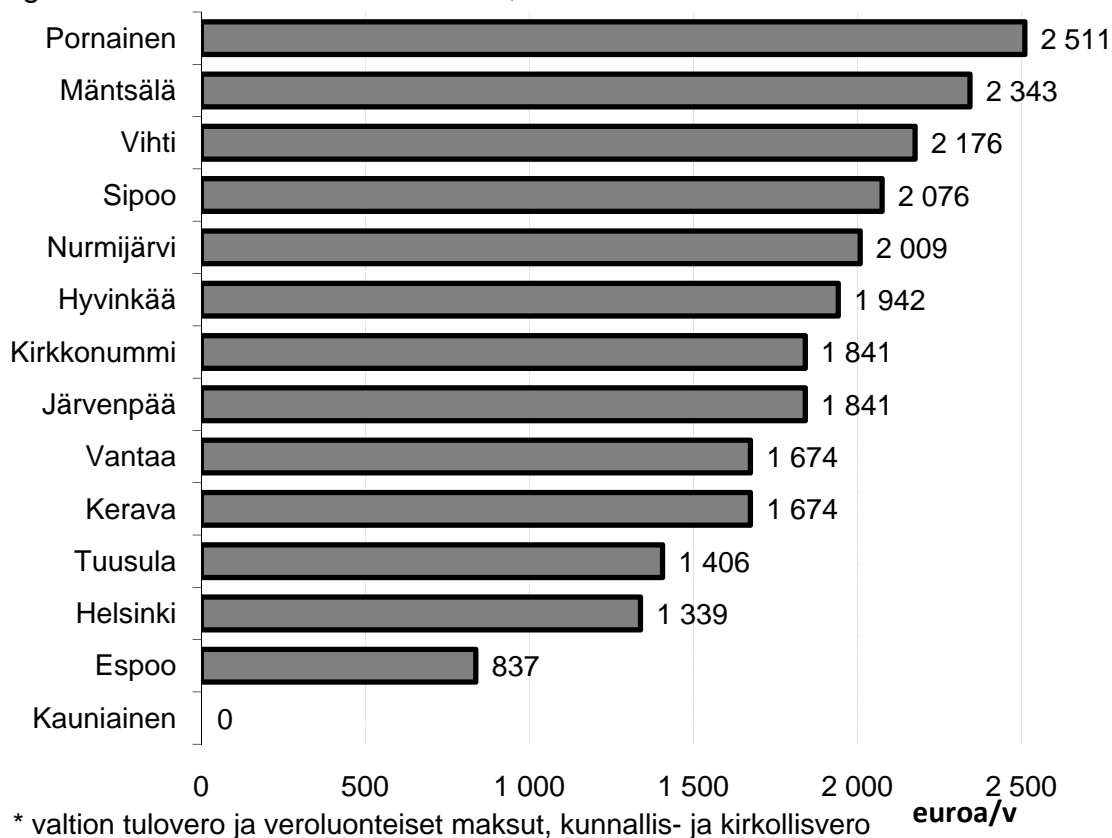
Esimerkkilaskelmien perhe maksaa tuloistaan saman määrän valtionveroa ja sosiaalivakuutusmaksuja asuinkunnasta riippumatta. 77 913 euron vuosituloilla perhe maksaa valtion tuloveroa 4 188 euroa ja työeläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksuja yhteensä 5 565 euroa vuonna 2011. Näistä muista kuin kunnallisesti määräytyvistä veroista ja veroluonteisista maksuista tulee siis maksettavaa yhteensä 9 753 euroa vuodessa

Asuinkunta vaikuttaa loppuihin palkasta maksettaviin veroihin merkittävästi, kun vertailtava tulotaso pysyy samana alueesta toiseen. Vuonna 2011 esimerkki-perheen kunnallisverojen määrä vaihtelee Helsingin seudulla 11 048 euron ja 13 224 euron välillä. Kirkollisverojen määrä taas 670 euron ja 1 172 euron välillä (tarkemmat luvut löytyvät liitteistä 6 ja 7). Kuviosta 21 nähdään, että kirein tuloverotus Helsingin seudulla on Pornaisissa, jossa esimerkkiperheen yhteenlasketut tuloverot ja palkansaajamaksut nousevat 23 981 euroon, eli maakuntakeskuksiin verrattuna Kokkolan ja Rovaniemen tasolle (ks. edellinen luku). Keveintä verotus on Kauniaisissa, jossa perheen samoista tuloista maksetaan veroja vastaavasti 21 470 euroa (27,6 %). Näin ollen käteen jäävän palkkatulon ero Helsingin seudulla on jopa 2 511 euroa vuodessa. Ero on yli tuhat euroa suurempi kuin maakuntakeskusten kireimmän ja kevyimmän verottajan välillä.

KUVIO 21. Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot* Helsingin seudulla vuonna 2011, euroa.

KUVIO 22. Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverojen* ero Kauniaiisiin Helsingin seudun kunnissa vuonna 2011, euroa.

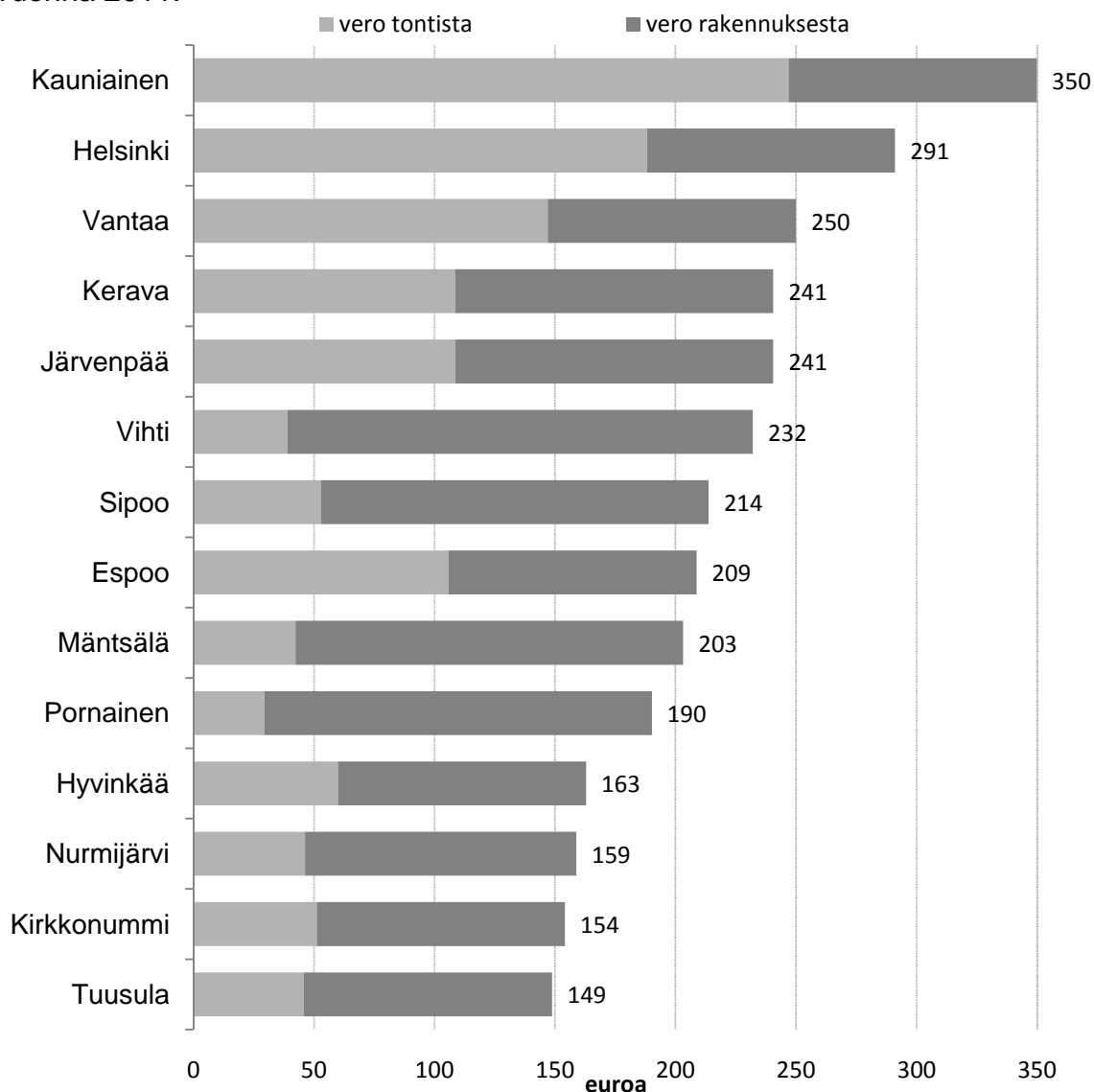

5.3 PALKANSAAJAPERHEEN KIINTEISTÖVEROT 2011

Laskelmien esimerkeissä perhe asuu siis kuuden perheen kaksikerroksisessa rivitalossa kunnan tyypillisellä pientaloalueella. Rakennuksen verotusarvo on sama riippumatta sen sijaintikunnasta. Samanlaisen tontin verotusarvo sen sijaan riippuu merkittävästi siitä, missä kunnassa se sijaitsee.

Jälleen vertailujoukon kevyimmin palkkatuloa verottavassa kunnassa, eli Kauniainsissa, esimerkkiperhe maksaa eniten kiinteistövero (kuvio 23). Vaikka Kauniaisten kiinteistöveroprosentit ovat alimmilla lain sallimilla tasoilla ja vertailujoukon pienimpiä, maksettavat verot nousevat muiden yli tontin korkeasta verotusarvosta johtuen. Verrattuna edellisen luvun maakuntakeskuksiin (kuvio 17), Helsingin seudulla tontin kiinteistövero muodostaa selkeästi suuremman osan koko kiinteistöverosta. Tämä kertoo osaltaan pääkaupunkiseudun korkeammista markkinahinnoista. Tarkemmat tiedot kiinteistöveroista löytyy liitteestä 8.

KUVIO 23. Keskituloisen palkansaajaperheen kiinteistövero Helsingin seudulla vuonna 2011.

5.4 PALKANSAAJAPERHEEN KUNNITTAIN MÄÄRÄYTYVÄT VEROT YHTEENSÄ

Kun kaikki kunnittain määräytyvät verot, eli kunnallis-, kirkollis- ja kiinteistövero lasketaan yhteen, selviää esimerkkiperhe Kauniaisissa kiinteistöveron korkeimmasta määrästä huolimatta pienimmällä yhteenlasketulla verojen määrällä Helsingin seudulla. Kiinteistövero muodostaa suhteellisesti vain pienen osan palkansaajaperheen kuntakohtaisesta verotaakasta. Palkasta maksettavaa kunnallisveroa kertyy maksettavaksi selkeästi suurin erä, ja näin ollen erot kunnallisveroprosenteissa selittävät pääosin kaupunkien välisiä veroeroja ja järjestystä.

TAULUKKO 7. Yhteenvedo esimerkkiperheen kunnittain määräytyvistä veroista Helsingin seudulla vuonna 2011.

Kaupunki	Kunnallis- vero, €	Kirkollis- vero, €	Kiinteistö- vero, €	Kunnittaiset verot yhteensä, €
Kauniainen	11 048	670	350	12 067
Espoo	11 885	670	209	12 763
Tuusula	12 219	904	149	13 272
Helsinki	12 387	670	291	13 347
Kerava	12 554	837	241	13 632
Vantaa	12 721	670	250	13 641
Kirkkonummi	12 721	837	154	13 713
Järvenpää	12 721	837	241	13 799
Hyvinkää	12 889	770	163	13 822
Nurmijärvi	12 721	1 004	159	13 885
Sipoo	12 889	904	214	14 006
Vihti	13 056	837	232	14 125
Mäntsälä	13 224	837	203	14 264
Pornainen	13 056	1 172	190	14 418

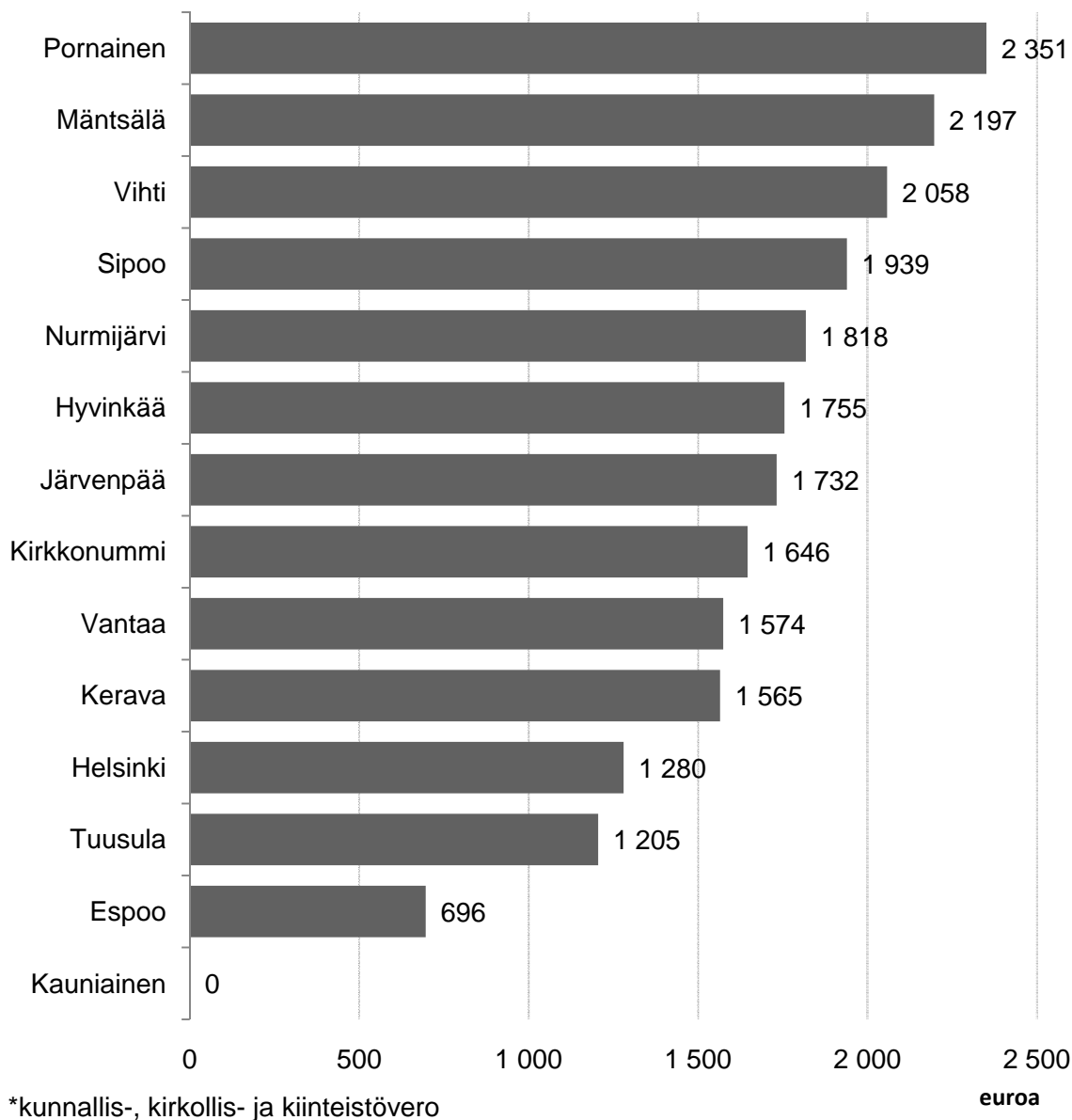
Helsingin seudun vertailukaupungeista eniten veroja esimerkkiperheeltä kerää Pornainen. Verot jäävät Pornaisissakin pienemmiksi kuin maakuntakeskusten kovimmin verottavissa Kajaanissa ja Kouvolassa. Vaikka Helsinki sijoittui maakuntakeskusten joukossa kevyimmän verottavaksi kaupungiksi, jää se omalla lähialueellaan neljänneksi. Kauniaisten lisäksi palkansaajaperhe pääsee Helsinkiä pienemmillä kunnallisilla veroilla Espoossa ja Tuusulassa.

Esimerkkiperheen samoista tuloista ja samanlaisesta kiinteistöstä maksettavien verojen ero halvimman, eli Kauniaisten, ja muiden Helsingin seudun kuntien välillä on havainnollistettu kuviossa 24. Pornaisissa, Mäntsälässä ja Vihdissä maksetaan näin yli 2 000 euroa enemmän kunnallisia veroja kuin Kauniaisissa. Helsingissäkin näitä veroja maksetaan yli tuhat euroa enemmän kuin Kauniaisissa. Erot kunnallisissa veroissa Helsingin seudun sisällä ovat suurempia kuin

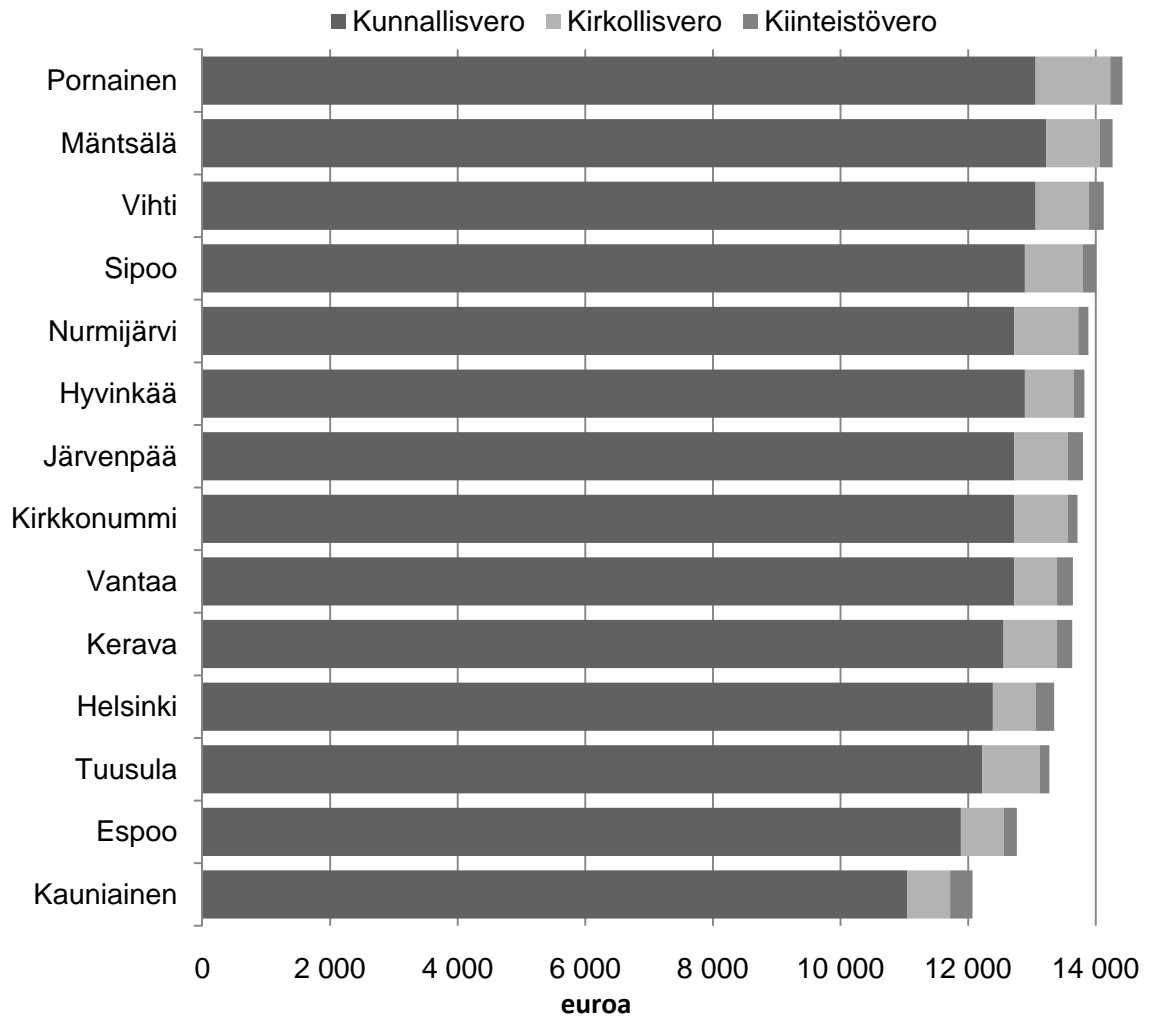
erot maakuntakeskusten välillä. Suurempi ero säilyy, vaikka Helsingin seudun kuntia verrattaisiin Kauniaisten sijaan toiseksi kevyimpään Espooseen.

Kuviosta 25 näkyy vielä kunnittaisten verojen rakenne esimerkkipalkansaaja-perheen maksurasituksen kannalta. Rakenne ei paljoa muutu maakuntakeskuksiin verrattuna. Kiinteistövero maksetaan suhteessa muihin veroihin hieman enemmän monessa Helsingin seudun kunnassa.

KUVIO 24. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvien verojen* ero Kauniaisiin vuonna 2011.

KUVIO 25. Keskituloisen palkansaajaperheen kunnittain määräytyvät verot yhteensä Helsingin seudulla vuonna 2011.

6 LOPUKSI

Kuntasektorin rooli julkispalveluiden järjestäjänä on laaja. Muiden pohjoismaiden tapaan kunnat keräävät Suomessa veroa pääasiassa kuntalaisten tuloista. Kiinteistövero ja osuus yhteisöveron tuotosta tuovat kunnallisveroon nähden selkeästi pienemmän tulovirran kunnille. Verorahoitusta ovat välillisesti myös valtionosuudet, mutta niiden aiheuttamaan verotaakkaan kunnat eivät voi suoraan vaikuttaa. Samoin on yhteisöveron kanssa.

Erot kuntien verotuksen välillä ovat huomattavia. Saman työssäkäyntialueen sisälläkin keskituloisen esimerkkiperheen maksamien kunnittaisten verojen ero voi nousta yli kahdentuhannen euron vuodessa. Näin käy laskelmien mukaan Helsingin seudulla. Maakuntakeskusten väliset erot jäävät tässä selvityksessä pienemmiksi Helsingin kiristettyä asukkaidensa verotaakkaa vuodelle 2011 kunnallisveroprosenttia yhdellä prosenttiyksiköllä nostamalla.

Veroprosentit ovat olleet kunnissa nousussa jo pitkään. Kuntasektorin toimintamenot ovatkin 2000-luvulla kasvaneet noin viiden prosentin vuosivauhtia. Tällaiset kasvuluvut ovat aiheuttaneet haasteita kuntien rahoitukselle, kun matalasuhdanne on katkaissut verotulojen kasvun. Kunnallisveroprosenttien korotukset eivät kuitenkaan tuo kestäväää ratkaisua kuntatalouden tasapainokysymyksiin. Myös tulevaa menojen kasvua on pystyttävä hillitsemään tehokkaasti. Tuottavuuden parantumista tarvitaan, jottei kunnallisten julkispalveluiden hinta nouse veronmaksajille kohtuuttoman suureksi.

LÄHTEITÄ

Kaarlela, Päivi (2002): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2002. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2002. Verotietoa 32. Veronmaksajain Keskusliitto.

Kirkko-Jaakkola, Mikael (2010): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. Verotietoa 57. Veronmaksajain Keskusliitto.

Leppälehto, Jenni (2004): Naapurialueiden vaikutus veroprocentin määräytymiseen paikallistasolla. VATT-Keskustelualoitteita 333.

Lyytikäinen, Teemu (2009): Three-rate property taxation and housing construction. *Journal of Urban Economics*. 65(3), 305-313.

Punakallio, Minna (2008): Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008. Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. Verotietoa 52. Veronmaksajain Keskusliitto.

Tiebout, Charles (1956): A Pure Theory of Local Expenditures. *Journal of Public Economy*, vol 64.

Kuntien talouden tunnuslukuja vuodelta 2009 maakunnittain

Lähde: Tilastokeskus, Kuntaliitto

Maakunta	Tulo- vero- % 2009	Toi- minta- tuotot €/as.	Toi- minta- kulut €/as.	Toim.- tuotot/ -kulut, %	Toi- minta- kate €/as.	Vero- tulot €/as.	Valtion- osuus- det €/as.	Vuosi- kate €/as.	Poistot ja arvon- alentu- miset €/as.	Vuosi- kate %:a poist.	Tili- kauden tulos €/as.	Invest. oma- hankinta menot €/as.	Invest. tulo- rahoi- tus-%	Laina- kanta €/as.	Lainan- hoito- kate	Raha- varat €/as.	Kassan riittä- vyys pv	Rahoi- tus- varall. €/as.	Oma- varai- suus- %	Suht. velkaan- tuneis. %	Kertynyt yli-/ alijäämä €/as.	Kuntakonsernit		
																						Laina- kanta €/as.	Oma- varai- suus- %	Kertynyt yli-/ alijäämä €/as.
Uusimaa	17,94	1 699	5 956	29,4	-4 070	4 005	427	420	427	98	16	822	51	1 793	2,4	1 028	55	-1 346	71,0	44,7	1 845	4 971	54,7	1 685
Itä-Uusimaa	19,14	980	5 378	18,3	-4 392	3 675	1 043	291	279	104	27	569	51	2 555	0,8	388	22	-2 542	48,4	57,2	788	4 150	37,3	687
Varsinais-Suomi	18,16	1 231	5 697	21,9	-4 386	3 177	1 440	304	294	103	12	465	65	1 763	1,4	525	30	-1 679	58,8	43,6	580	4 203	43,9	547
Satakunta	18,63	1 310	5 900	22,3	-4 557	3 105	1 864	458	286	160	179	448	102	1 090	2,4	562	31	-973	69,1	30,0	736	2 989	54,0	435
Kanta-Häme	18,65	986	5 177	19,1	-4 184	3 035	1 307	165	231	71	-67	433	38	2 297	0,7	689	42	-1 865	57,3	53,6	164	4 250	42,9	-15
Pirkanmaa	18,70	1 133	5 499	21,4	-4 152	3 195	1 242	342	315	108	32	564	61	1 494	1,5	510	30	-1 341	68,1	39,4	1 586	3 045	51,7	1 251
Päijät-Häme	19,23	996	5 176	19,3	-4 176	3 072	1 338	357	242	148	109	444	80	2 494	1,2	914	53	-1 840	57,7	58,0	612	3 624	45,7	36
Kymenlaakso	19,28	1 098	5 663	19,5	-4 546	3 233	1 477	163	271	60	142	538	30	2 433	0,7	377	20	-2 379	57,1	54,4	0	5 440	37,3	-395
Etelä-Karjala	18,63	1 079	5 543	20,2	-4 268	3 036	1 387	191	232	82	-37	394	48	1 883	1,0	419	25	-1 854	57,1	50,8	776	4 228	37,5	319
Etelä-Savo	19,54	1 307	5 779	22,8	-4 430	2 859	1 904	353	198	178	154	415	85	2 087	0,9	150	8	-2 307	54,4	47,4	21	4 912	36,8	-130
Pohjois-Savo	18,97	1 388	5 742	24,2	-4 350	2 835	1 762	278	298	93	4	451	62	1 566	1,5	387	22	-1 613	61,8	39,1	120	4 166	39,2	-475
Pohjois-Karjala	19,32	1 489	6 009	24,8	-4 509	2 667	2 091	282	236	120	45	472	60	1 356	1,6	776	42	-1 002	61,4	33,5	236	3 548	43,5	-162
Keski-Suomi	18,94	1 048	5 285	19,8	-4 234	2 907	1 520	248	260	96	140	485	51	1 904	1,0	376	22	-1 996	60,0	48,2	690	5 156	35,8	-26
Etelä-Pohjanmaa	19,33	1 385	5 910	23,5	-4 516	2 729	2 005	291	225	129	76	449	65	1 709	1,1	495	27	-1 575	61,5	39,6	588	3 766	44,5	506
Pohjanmaa	19,22	1 338	6 078	22,1	-4 710	3 145	1 840	351	264	133	91	482	73	1 546	1,6	513	27	-1 581	60,8	39,3	582	3 202	49,1	786
Keski-Pohjanmaa	19,72	1 989	6 294	31,7	-4 278	2 980	1 762	404	279	145	128	674	60	2 754	1,0	215	10	-3 083	47,3	55,7	401	5 075	36,8	575
Pohjois-Pohjanmaa	18,93	1 507	5 792	26,3	-4 232	2 915	1 646	329	293	112	75	660	50	2 181	1,0	759	40	-1 721	62,2	50,8	1 405	3 918	50,2	1 383
Kainuu	19,23	1 046	5 826	18,0	-4 780	2 803	2 223	300	258	116	42	342	88	1 658	1,3	601	34	-1 298	62,9	35,8	-230	3 668	44,9	-226
Lappi	19,83	1 053	5 738	18,4	-4 680	3 072	1 959	355	224	159	163	366	97	1 962	1,2	388	22	-2 023	54,9	44,9	166	4 228	40,2	181
Ahvenanmaa	17,05	1 364	5 090	26,8	-3 726	3 057	1 505	789	333	237	456	600	131	2 124	3,8	1 198	70	-1 247	66,5	48,7	1 910	4 804	53,2	2 013
Koko maa	18,59	1 360	5 738	24,1	-4 287	3 291	1 291	340	312	109	57	580	58	1 839	1,4	663	37	-1 614	64,6	44,6	986	4 257	48,1	768

Kuntien lukumäärät tuloveroprosenttien mukaan lajiteltuna vuosina 2004-2011

Tulovero- prosentti	Lukumäärä 2004	Lukumäärä 2005	Lukumäärä 2006	Lukumäärä 2007	Lukumäärä 2008	Lukumäärä 2009	Lukumäärä 2010	Lukumäärä 2011
16,00	3	3	2	2	2			
16,25	1	1					1	1
16,50	2	2	2	2	3	7	4	4
16,75	1				1			
17,00	14	7	8	9	6	4	3	2
17,25	1	1					1	2
17,50	25	19	11	8	10	6	5	3
17,75	15	6	7	6	4	2	1	2
18,00	61	46	33	30	19	14	5	6
18,25	14	14	7	6	4	5	4	3
18,50	98	83	62	41	34	23	16	16
18,75	60	49	41	31	20	15	7	6
19,00	109	128	130	113	101	69	32	28
19,25	11	12	19	27	20	22	14	13
19,50	25	50	70	73	88	74	68	60
19,75	2	6	26	33	51	40	55	51
20,00	2	4	10	18	25	32	49	53
20,25			2	4	4	9	15	13
20,50				9	13	18	32	38
20,75				2	4	6	13	10
21,00		1	1	2	6	2	17	22
21,25								1
21,50								2
yht.	444	432	431	416	415	348	342	336

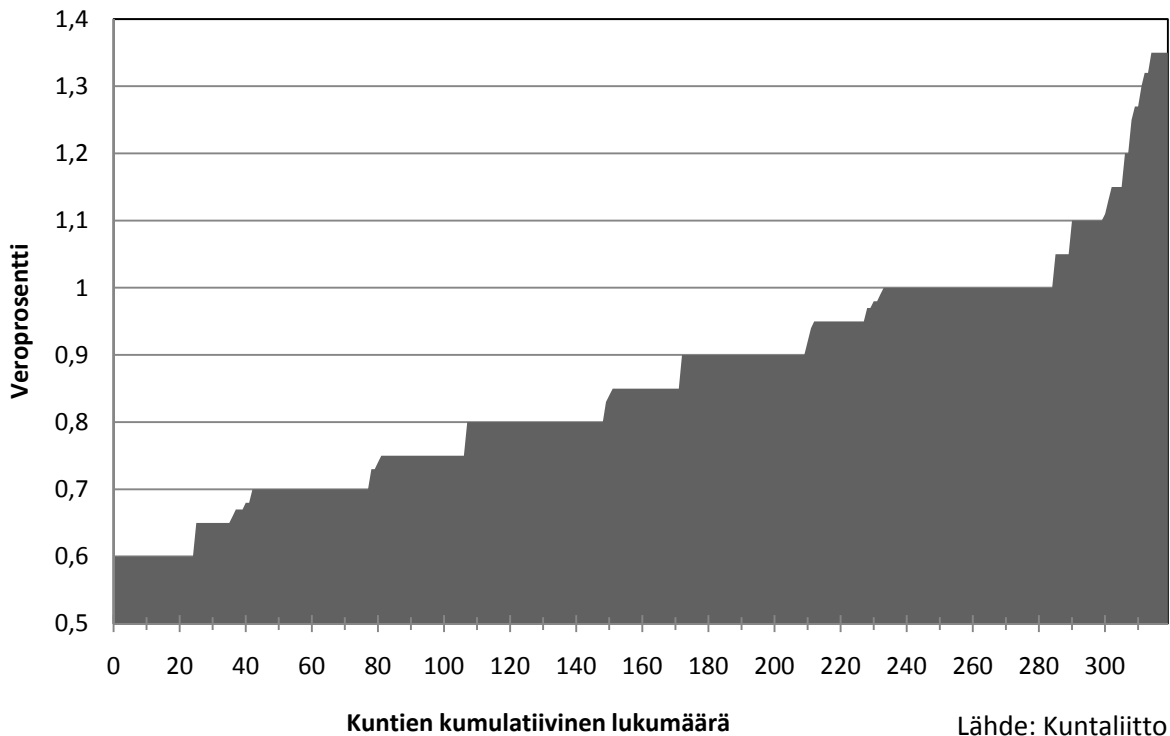
Lähde: Kuntaliitto

Kuntien tuloveroprosentit vuonna 2011 kuntakoon mukaan

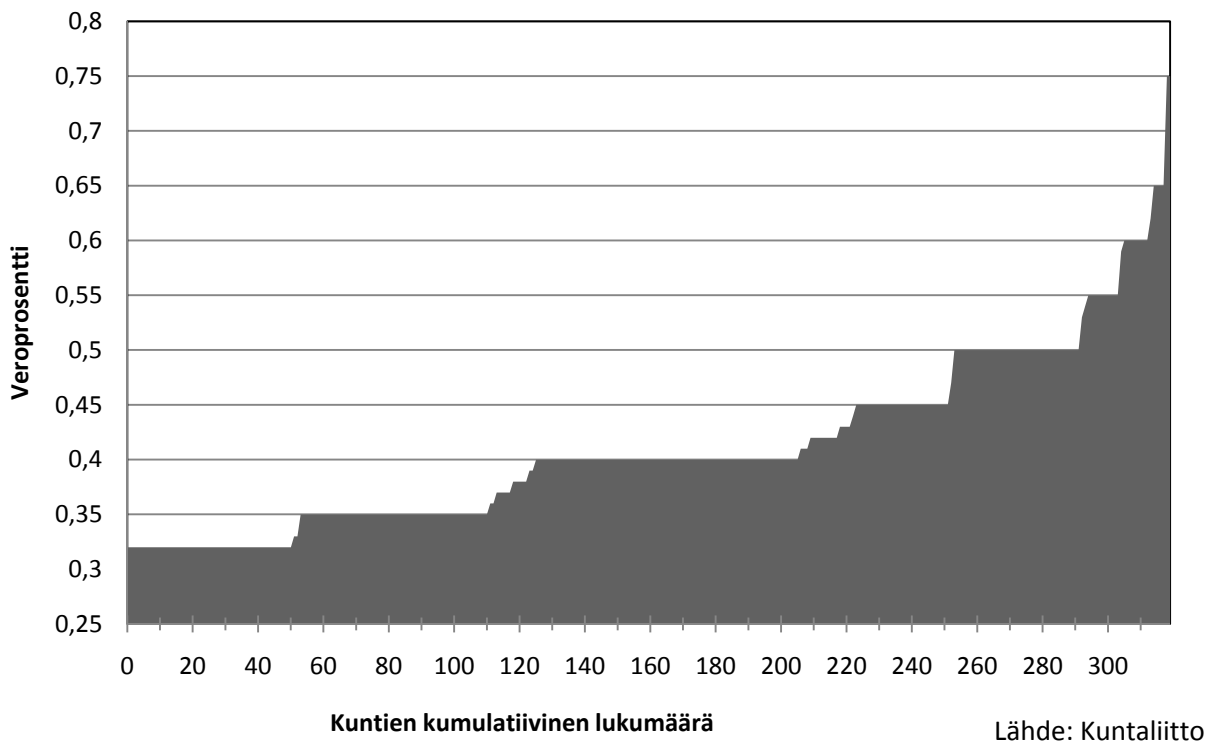
Kunnan koko	Kuntien lkm	Tulo- vero- % keskim. 2011	Kuntien lukumäärät vuoden 2011 tuloveroprosentin mukaan					
			16,25- 17,50	17,75- 18,25	18,50- 19,00	19,25- 19,75	20,00- 20,50	20,75- 21,50
Alle 2000 as.	45	19,34	6	3	8	12	14	2
2000-6000 as.	125	19,80	1	4	14	45	41	20
6001-10000 as.	63	19,69	2		9	22	22	8
10001-20000 as.	47	19,56	2	1	4	24	14	2
20001-40000 as.	33	19,46	1	2	6	10	11	3
40001-100000 as.	15	19,40			3	10	2	
Yli 100000 as.	8	18,61		1	6	1		
Yhteensä	336	19,17	12	11	50	124	104	35

Lähde: Kuntaliitto, ennakkotieto

Yleiset kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2011 (pl. Ahvenanmaa)

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentit suuruusjärjestyksessä kunnittain 2011 (pl. Ahvenanmaa)

Kuntien tulo- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2011

Lähde:Kuntaliitto, ennakkotiedot

Kunta	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteistö- vero- prosentti	Vakituisen asuinrak. kiinteistö- vero- %	Vapaa-ajan asunnon kiinteistö- vero-%
Koko maa keskimäärin	18,98	0,87	0,38	0,97
Uusimaa keskimäärin	18,63	0,81	0,34	1,05
Askola	19,00	0,70	0,42	0,82
Espoo	17,75	0,60	0,32	0,70
Hanko	20,75	1,05	0,40	1,05
Helsinki	18,50	0,80	0,32	0,80
Hyvinkää	19,25	0,85	0,32	0,85
Inkoo	20,75	0,80	0,40	1,00
Järvenpää	19,00	1,32	0,41	0,91
Karjalohja	19,75	0,75	0,35	0,95
Karkkila	20,25	1,10	0,55	1,15
Kauniainen	16,50	0,60	0,32	0,60
Kerava	18,75	1,32	0,41	0,91
Kirkkonummi	19,00	0,67	0,32	0,92
Lapinjärvi	19,00	0,60	0,35	0,85
Lohja	19,50	0,80	0,38	0,98
Loviisa	19,75	0,90	0,35	0,95
Myrskylä	20,00	0,70	0,40	1,00
Mäntsälä	19,75	0,90	0,50	1,00
Nummi-Pusula	20,50	1,35	0,75	1,35
Nurmijärvi	19,00	0,75	0,35	0,85
Pornainen	19,50	1,00	0,50	1,00
Porvoo	19,25	1,15	0,40	1,00
Pukkila	19,50	1,00	0,50	1,10
Raasepori	21,00	1,35	0,32	1,35
Sipoo	19,25	1,00	0,50	1,10
Siuntio	21,00	1,20	0,50	1,10
Tuusula	18,25	0,65	0,32	0,65
Vantaa	19,00	1,00	0,32	1,00
Vihti	19,50	0,95	0,60	1,00
Varsinais-Suomi keskimäärin	18,77	0,95	0,35	1,03
Aura	20,25	1,05	0,38	0,98
Kaarina	18,50	1,00	0,35	1,00
Kemiönsaari	19,75	1,10	0,32	1,10
Koski Tl	19,00	0,60	0,32	0,80
Kustavi	19,25	0,90	0,38	0,98
Laitila	19,75	0,74	0,32	0,90
Lieto	18,50	1,00	0,40	1,00
Loimaa	20,50	0,85	0,45	0,90
Länsi-Turunmaa	19,25	1,30	0,32	1,30
Marttila	19,25	0,60	0,32	0,82
Masku	17,50	0,85	0,36	0,95
Mynämäki	19,00	0,70	0,40	1,00
Naantali	17,25	1,00	0,40	1,00
Nousiainen	19,50	0,75	0,45	1,05
Oripää	19,00	0,70	0,38	0,95
Paimio	19,50	0,80	0,35	0,95
Pyhäranta	19,50	1,00	0,32	0,92
Pöytyä	19,50	0,70	0,37	0,97
Raisio	17,50	1,00	0,40	0,60
Rusko	18,25	0,60	0,32	0,92

Salo	18,75	0,65	0,35	0,95
Sauvo	19,50	0,75	0,40	1,00
Somero	18,50	0,60	0,32	0,90
Taivassalo	20,00	1,00	0,50	1,10
Tarvasjoki	21,00	0,85	0,40	1,00
Turku	18,75	1,00	0,32	0,70
Uusikaupunki	20,25	0,95	0,42	1,02
Vehmaa	20,50	1,00	0,50	1,10
Satakunta keskimäärin	18,90	0,78	0,35	0,90
Eura	19,50	0,85	0,40	0,85
Eurajoki	18,00	0,60	0,32	0,80
Harjavalta	18,75	0,85	0,32	0,92
Honkajoki	20,25	0,75	0,40	0,90
Huittinen	19,75	0,70	0,35	0,95
Jämijärvi	19,75	0,70	0,35	0,85
Kankaanpää	20,00	0,90	0,36	0,96
Karvia	19,00	0,60	0,32	0,80
Kiikoinen	19,00	0,70	0,35	0,80
Kokemäki	19,75	1,05	0,42	1,02
Köyliö	20,00	0,85	0,40	0,85
Lavia	21,00	0,65	0,35	0,95
Luvia	19,00	0,68	0,32	0,92
Merikarvia	19,50	0,70	0,32	0,92
Nakkila	19,75	0,85	0,40	0,80
Pomarkku	19,75	0,75	0,32	0,92
Pori*	18,75	0,80	0,35	0,95
Rauma	18,00	0,68	0,32	0,75
Siikainen	20,00	0,70	0,40	1,00
Säkylä	20,00	0,85	0,40	0,85
Ulvila	19,50	0,70	0,32	0,92
Kanta-Häme keskimäärin	19,38	0,84	0,37	0,91
Forssa	19,50	0,80	0,40	0,90
Hattula	19,25	0,65	0,35	0,70
Hausjärvi	20,00	0,85	0,43	0,85
Humppila	20,50	0,80	0,40	0,90
Hämeenlinna	19,00	0,80	0,35	0,95
Janakkala	19,50	0,80	0,35	0,90
Jokioinen	20,50	0,65	0,32	0,85
Loppi	20,00	0,70	0,40	1,00
Riihimäki	19,75	1,10	0,40	0,80
Tammela	18,50	0,65	0,32	0,92
Ypäjä	19,50	0,70	0,32	0,70
Pirkanmaa keskimäärin	19,46	0,86	0,42	1,00
Akaa	19,75	0,90	0,45	1,05
Hämeenkyrö	20,00	0,95	0,55	1,15
Ikaalinen	19,75	0,99	0,40	0,99
Juupajoki	19,00	1,15	0,45	1,05
Kangasala	20,00	0,90	0,43	1,03
Kihniö	19,75	0,98	0,44	1,04
Lempäälä	20,00	0,80	0,37	0,97
Mänttä-Vilppula	20,50	0,90	0,35	0,95
Nokia	19,75	0,90	0,41	1,00
Orivesi	20,00	0,80	0,35	0,95
Parkano	20,50	0,90	0,35	0,95
Pirkkala	20,00	0,90	0,45	0,95
Punkalaidun	19,50	0,85	0,40	0,90
Pälkäne	20,00	0,80	0,40	1,00
Ruovesi	20,50	1,00	0,50	1,10
Sastamala	20,00	0,75	0,45	0,98
Tampere	19,00	0,85	0,40	0,90
Urjala	21,00	0,90	0,45	1,05
Valkeakoski	18,75	1,10	0,40	1,00

Vesilahti	20,50	0,70	0,35	0,90
Virrat	19,75	0,75	0,35	0,95
Ylöjärvi	19,75	0,90	0,50	1,00
Päijät-Häme keskimäärin	19,78	0,99	0,46	0,99
Asikkala	20,00	0,75	0,39	0,99
Hartola	20,50	1,00	0,50	1,10
Heinola	20,50	1,00	0,50	1,00
Hollola	19,75	1,00	0,40	0,90
Hämeenkoski	20,50	0,75	0,45	1,00
Kärkölä	20,25	1,00	0,35	0,95
Lahti	19,50	1,00	0,50	1,00
Nastola	20,50	1,25	0,40	1,00
Orimattila	19,75	1,00	0,40	1,00
Padasjoki	19,75	0,60	0,32	0,92
Sysmä	19,00	0,90	0,50	1,00
Kymenlaakso keskimäärin	19,78	1,19	0,50	1,06
Hamina	20,00	1,15	0,45	1,05
Iitti	18,50	0,80	0,35	0,95
Kotka	19,50	1,27	0,53	1,00
Kouvola	20,00	1,20	0,50	1,10
Miehikkälä	19,50	0,90	0,35	0,95
Pyhtää	19,75	1,27	0,62	1,22
Virolahti	20,00	0,95	0,40	1,00
Etelä-Karjala keskimäärin	19,38	1,01	0,34	0,96
Imatra	19,50	1,35	0,32	0,92
Lappeenranta	19,50	1,00	0,32	0,80
Lemi	19,50	0,90	0,40	1,00
Luumäki	18,00	0,60	0,32	0,80
Parikkala	18,50	1,00	0,50	1,10
Rautjärvi	19,00	0,67	0,32	0,92
Ruokolahti	18,50	0,70	0,40	1,00
Savitaipale	20,00	0,66	0,39	0,99
Suomenniemi	19,50	1,00	0,65	1,25
Taipalsaari	19,75	0,75	0,35	0,95
Etelä-Savo keskimäärin	19,85	0,93	0,42	0,97
Enonkoski	19,75	0,75	0,35	0,90
Heinävesi	20,50	0,75	0,35	0,95
Hirvensalmi	19,50	0,85	0,40	0,95
Joroinen	19,25	0,80	0,35	0,85
Juva	19,75	0,95	0,43	1,03
Kangasniemi	19,50	0,70	0,35	0,95
Kerimäki	21,00	0,85	0,40	1,00
Mikkeli	19,50	1,00	0,42	0,90
Mäntyharju	19,00	0,90	0,42	0,95
Pertunmaa	20,00	0,70	0,42	0,95
Pieksämäki	19,75	0,75	0,40	0,85
Punkaharju	20,25	0,80	0,40	1,00
Puumala	21,00	0,90	0,42	1,00
Rantasalmi	19,50	0,92	0,42	0,97
Ristiina	20,00	1,00	0,60	1,15
Savonlinna	20,50	1,05	0,45	1,05
Sulkava	20,50	0,80	0,35	0,95
Pohjois-Savo keskimäärin	19,57	0,95	0,45	0,97
Iisalmi	19,50	1,10	0,40	0,80
Juankoski	21,00	0,80	0,65	1,25
Kaavi	20,00	1,00	0,65	1,20
Keitele	18,50	0,70	0,35	0,90
Kiuruvesi	19,75	0,80	0,55	1,00
Kuopio	19,50	1,00	0,43	0,90
Lapinlahti	18,50	0,70	0,40	0,80
Leppävirta	19,00	0,83	0,33	0,86
Maaninka	19,50	0,80	0,50	1,00

Nilsjä	20,00	0,95	0,50	1,10
Pielavesi	19,75	0,75	0,55	1,00
Rautalampi	20,50	0,80	0,45	0,90
Rautavaara	20,00	0,65	0,40	0,90
Siilinjärvi	19,50	0,95	0,50	1,00
Sonkajärvi	19,75	0,70	0,40	0,85
Suonenjoki	19,50	1,00	0,60	0,90
Tervo	19,75	0,65	0,38	0,90
Tuusniemi	19,75	0,70	0,50	1,10
Varkaus	20,00	0,95	0,40	1,00
Vesanto	20,00	0,90	0,45	0,95
Vieremä	19,75	0,80	0,40	0,80
Pohjois-Karjala keskimäärin	19,75	0,96	0,42	0,89
Ilomantsi	19,75	0,65	0,35	0,90
Joensuu	19,50	1,10	0,45	1,00
Juuka	19,75	0,60	0,32	0,60
Kesälahti	21,00	1,00	0,60	1,10
Kitee	21,25	0,85	0,40	0,90
Kontiolahti	19,25	0,75	0,32	0,90
Lieksa	19,50	0,67	0,32	0,75
Liperi	20,00	0,85	0,50	1,00
Nurmes	20,00	0,80	0,35	0,80
Outokumpu	20,50	0,90	0,45	1,05
Polvijärvi	19,00	0,60	0,35	0,80
Rääkkylä	21,00	1,00	0,55	1,05
Tohmajärvi	21,50	1,00	0,40	1,00
Valtimo	18,25	0,60	0,32	0,75
Keski-Suomi keskimäärin	19,52	1,05	0,46	1,00
Hankasalmi	20,00	0,90	0,40	0,95
Joutsa	19,50	1,00	0,60	1,20
Jyväskylä	19,00	1,15	0,50	1,10
Jämsä	21,00	1,00	0,45	1,05
Kannonkoski	19,50	0,70	0,35	0,90
Karstula	18,50	0,60	0,32	0,75
Keuruu	19,75	0,90	0,35	0,95
Kinnula	19,50	0,90	0,50	1,00
Kivijärvi	19,50	0,85	0,32	0,90
Konnevesi	19,50	0,90	0,40	0,95
Kuhmoinen	19,75	1,00	0,50	1,10
Kyyjärvi	19,00	0,65	0,32	0,80
Laukaa	20,00	0,97	0,40	1,00
Luhanka	19,00	1,00	0,40	1,00
Multia	19,75	0,80	0,35	0,90
Muurame	19,50	1,00	0,50	1,10
Petäjävesi	20,00	0,97	0,40	1,00
Pihtipudas	19,50	0,60	0,40	0,90
Saarijärvi	20,00	0,80	0,37	0,97
Toivakka	20,50	0,80	0,35	0,95
Uurainen	19,50	0,60	0,32	0,92
Viitasaari	19,50	0,70	0,40	0,90
Äänekoski	20,50	1,00	0,45	1,05
Etelä-Pohjanmaa keskimäärin	19,66	0,93	0,41	0,96
Alajärvi	20,50	0,90	0,40	1,00
Alavus	19,75	0,90	0,35	0,95
Evijärvi	21,00	0,90	0,50	1,00
Ilmajoki	19,50	0,60	0,32	0,75
Isojoki	20,50	0,70	0,32	0,80
Jalasjärvi	20,50	0,80	0,50	1,00
Karjajoki	20,00	0,80	0,40	0,90
Kauhajoki	21,00	0,70	0,35	0,85
Kauhava	19,75	0,80	0,40	1,00
Kuortane	19,50	0,80	0,35	0,95

Kurikka	18,00	0,70	0,45	0,90
Lappajärvi	20,00	0,60	0,40	1,00
Lapua	19,50	0,95	0,40	0,95
Seinäjoki	19,25	1,10	0,45	1,05
Soini	20,75	0,80	0,50	1,10
Teuva	20,50	0,70	0,40	0,70
Töysä	20,25	0,90	0,35	0,95
Vimpeli	19,75	0,73	0,37	0,93
Ähtäri	20,75	1,00	0,40	0,95
Pohjanmaa keskimäärin	19,70	0,89	0,38	1,00
Isokyrö	20,25	0,75	0,40	0,80
Kaskinen	20,00	0,80	0,32	0,92
Korsnäs	19,75	0,70	0,40	1,00
Kristiinankaupunki	20,00	0,70	0,40	1,00
Kruunupyö	19,50	0,75	0,45	1,05
Laihia	19,50	0,75	0,40	0,75
Luoto	18,50	1,00	0,35	0,95
Maalahti	19,75	0,70	0,45	1,05
Mustasaari	19,75	0,80	0,50	1,10
Närpiö	20,00	0,60	0,40	1,00
Pedersören kunta	19,50	0,80	0,45	1,05
Pietarsaari	20,25	1,00	0,37	0,97
Uusikaarlepyy	19,75	0,80	0,35	0,95
Vaasa	19,50	1,00	0,32	0,92
Vähäkyrö	21,00	0,90	0,35	0,95
Vöyri	19,00	0,60	0,40	1,00
Keski-Pohjanmaa keskimäärin	19,85	0,98	0,44	0,92
Halsua	20,50	0,70	0,40	0,95
Kannus	19,50	0,84	0,33	0,87
Kaustinen	20,50	0,85	0,40	0,90
Kokkola	19,75	1,05	0,45	0,90
Lestijärvi	20,00	0,60	0,50	1,00
Perho	20,00	0,60	0,35	0,90
Toholampi	20,00	0,60	0,45	0,90
Veteli	20,75	0,95	0,55	1,00
Pohjois-Pohjanmaa keskimäärin	19,65	0,79	0,40	0,97
Alavieska	21,00	0,75	0,35	0,90
Haapajärvi	21,00	1,35	0,75	1,35
Haapavesi	20,75	0,65	0,40	1,00
Hailuoto	19,25	1,11	0,40	1,11
Haukipudas	19,75	1,00	0,60	1,20
Ii	20,50	1,00	0,55	1,00
Kalajoki	19,00	0,75	0,35	0,90
Kempele	19,50	0,95	0,40	0,95
Kiiminki	20,00	0,94	0,55	1,00
Kuusamo	19,50	0,90	0,40	1,00
Kärsämäki	20,75	0,73	0,32	0,84
Liminka	19,50	0,70	0,40	0,70
Lumijoki	20,50	0,60	0,32	0,90
Merijärvi	20,00	0,75	0,45	1,00
Muhos	20,00	0,80	0,42	0,95
Nivala	20,50	0,90	0,45	0,95
Oulainen	21,00	0,95	0,50	1,05
Oulu	19,00	0,70	0,32	0,70
Oulunsalo	20,50	1,00	0,50	1,00
Pudasjärvi	20,50	0,75	0,40	0,87
Pyhäjoki	19,75	1,00	0,35	1,00
Pyhäjärvi	19,75	1,00	0,50	0,90
Pyhäntä	19,75	0,75	0,50	1,10
Raahe	20,00	0,90	0,32	0,92
Reisjärvi	21,00	0,70	0,50	0,90
Sievi	21,00	0,80	0,40	0,90

Siikajoki	20,00	0,75	0,35	0,95
Siikalatva	21,00	0,80	0,47	1,07
Taivalkoski	19,75	0,80	0,45	1,00
Tyrnävä	20,50	0,98	0,54	0,98
Utajärvi	19,50	0,80	0,40	0,95
Vihanti	21,50	1,00	0,60	1,20
Yli-li	20,00	1,00	0,40	1,00
Ylivieska	21,00	1,00	0,55	1,10
Kainuu keskimäärin	20,00	1,02	0,49	1,01
Hyrnsalmi	20,25	0,90	0,45	1,00
Kajaani	20,00	1,10	0,55	1,15
Kuhmo	20,25	0,90	0,35	0,90
Paltamo	20,50	1,00	0,50	1,00
Puolanka	20,00	0,80	0,50	1,00
Ristijärvi	19,75	0,90	0,50	1,00
Sotkamo	19,75	0,95	0,45	1,00
Suomussalmi	19,50	0,85	0,35	0,90
Vaala	21,00	1,10	0,59	1,15
Lappi keskimäärin	20,04	1,08	0,40	0,99
Enontekiö	20,50	0,80	0,40	1,00
Inari	19,00	1,35	0,60	1,20
Kemi	20,75	1,13	0,50	1,00
Kemijärvi	20,00	1,00	0,40	1,00
Keminmaa	20,50	0,90	0,35	0,90
Kittilä	19,00	0,80	0,35	0,95
Kolari	20,00	0,85	0,40	1,00
Muonio	20,50	0,85	0,35	0,95
Pelkosenniemi	20,50	1,00	0,45	1,05
Pello	20,25	0,70	0,32	0,80
Posio	20,50	0,90	0,40	0,90
Ranua	19,25	0,75	0,35	0,85
Rovaniemi	20,00	1,35	0,40	1,00
Salla	19,50	0,95	0,40	0,95
Savukoski	20,25	0,95	0,40	0,95
Simo	20,75	0,90	0,35	0,90
Sodankylä	19,50	0,90	0,32	0,92
Tervola	19,50	0,95	0,50	0,95
Tornio	20,00	1,00	0,35	0,95
Utsjoki	20,75	1,10	0,65	1,25
Ylitornio	19,25	0,70	0,35	0,85
Ahvenanmaa keskimäärin	17,03	0,30	0,01	0,90
Brändö	17,00	0,00	0,00	0,90
Eckerö	18,00	0,70	0,00	0,90
Finström	19,50	0,75	0,10	0,90
Föglö	17,25	0,70	0,00	0,90
Geta	17,75	0,50	0,00	0,90
Hammarland	16,50	0,20	0,00	0,90
Jomala	17,00	0,50	0,00	0,90
Kumlinge	18,50	0,40	0,00	0,90
Kökar	18,50	0,60	0,00	0,90
Lemland	16,50	0,15	0,00	0,90
Lumparland	18,50	0,30	0,00	0,90
Maarianhamina	16,50	0,12	0,00	0,90
Saltvik	16,25	0,20	0,00	0,90
Sottunga	18,00	0,70	0,00	0,90
Sund	18,50	0,75	0,00	0,90
Vårdö	17,50	0,15	0,00	0,90

Palkansaajaperheen maksamat kunnallisverot maakunnittain vuonna 2011

Oletukset:

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 35 063 ja 42 850 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot ovat yhteensä 77 913 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten keskipalkoista vuonna 2009. Keskipalkkaan on lisätty oletettu ansiotason nousu vuosille 2010 (2,6 %) ja 2011 (2,8 %). Verotettavat ansiotulot kunnallisverotuksessa ovat näillä tulotasoilla 29 647 ja 37 308 euroa.

* Oletettu vain viran puolesta tehtävät vähennykset.

Maakunta	Verotettavilla tuloilla painotettu kunnallisveroprosentti	Kunnallisvero vuonna 2011, euroa	Ero Uudenmaan maakuntaan
Uusimaa	18,63	12 474	0
Varsinais-Suomi	18,77	12 567	94
Satakunta	18,90	12 655	181
KOKO MAA	19,17	12 835	362
Etelä-Karjala	19,38	12 976	502
Kanta-Häme	19,38	12 976	502
Pirkanmaa	19,46	13 029	556
Keski-Suomi	19,52	13 070	596
Pohjois-Savo	19,57	13 103	629
Pohjois-Pohjanmaa	19,65	13 157	683
Etelä-Pohjanmaa	19,66	13 163	690
Pohjanmaa	19,70	13 190	716
Pohjois-Karjala	19,75	13 224	750
Päijät-Häme	19,78	13 244	770
Kymenlaakso	19,78	13 244	770
Etelä-Savo	19,85	13 291	817
Keski-Pohjanmaa	19,85	13 291	817
Kainuu	20,00	13 391	917
Lappi	20,04	13 418	944

Lähde: Kuntaliitto, ennusteet VM.

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot vuonna 2011 maakuntakeskuksissa

Tulot ja verot vuonna 2011

	Helsinki	Turku	Hämeenlinna	Pori	Oulu	Tampere	Jyväskylä	Porvoo	Vaasa	Lappeenranta
Perheen veronalaiset tulot yht.*	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913
-Valtionvero ja sova-maksut**, €	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753
Kunnallisveroprosentti	18,50 %	18,75 %	19,00 %	18,75 %	19,00 %	19,00 %	19,00 %	19,25 %	19,50 %	19,50 %
-Kunnallisvero, €	12 387	12 554	12 721	12 554	12 721	12 721	12 721	12 889	13 056	13 056
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,15 %	1,40 %	1,25 %	1,25 %	1,35 %	1,45 %	1,25 %	1,35 %
-Kirkollisvero, €	670	670	770	937	837	837	904	971	837	904
Verot ja veroluonteiset maksut yht.	22 809	22 976	23 244	23 244	23 311	23 311	23 378	23 612	23 646	23 713
Käytettävissä olevat tulot, €	55 104	54 937	54 669	54 669	54 602	54 602	54 535	54 301	54 267	54 200

	Mikkeli	Seinäjoki	Joensuu	Kotka	Kuopio	Lahti	Kokkola	Rovaniemi	Kajaani	Kouvola
Perheen veronalaiset tulot yht.*	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913
-Valtionvero ja sova-maksut**, €	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753
Kunnallisveroprosentti	19,50 %	19,25 %	19,50 %	19,50 %	19,50 %	19,50 %	19,75 %	20,00 %	20,00 %	20,00 %
-Kunnallisvero, €	13 056	12 889	13 056	13 056	13 056	13 056	13 224	13 391	13 391	13 391
Kirkollisveroprosentti	1,40 %	1,65 %	1,45 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,25 %	1,50 %	1,50 %
-Kirkollisvero, €	937	1 105	971	1 004	1 004	1 004	1 004	837	1 004	1 004
Verot ja veroluonteiset maksut yht.	23 746	23 746	23 780	23 813	23 813	23 813	23 981	23 981	24 148	24 148
Käytettävissä olevat tulot	54 167	54 167	54 133	54 100	54 100	54 100	53 932	53 932	53 765	53 765

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 42 850 € ja toisen 35 063 €

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun.

VERONMAKSAJAT

Keskituloisen palkansaajaperheen tuloverot Helsingin seudulla vuonna 2011

Tulot ja verot vuonna 2011

	Kauniainen	Espoo	Helsinki	Tuusula	Kerava	Vantaa	Järvenpää
Perheen veronalaiset tulot yht.*	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913
-Valtionvero ja sova-maksut**, €	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753
Kunnallisveroprosentti	16,50 %	17,75 %	18,50 %	18,25 %	18,75 %	19,00 %	19,00 %
-Kunnallisvero, €	11 048	11 885	12 387	12 219	12 554	12 721	12 721
Kirkollisveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,35 %	1,25 %	1,00 %	1,25 %
-Kirkollisvero, €	670	670	670	904	837	670	837
Verot ja veroluonteiset maksut yht.	21 470	22 307	22 809	22 876	23 144	23 144	23 311
Käytettävissä olevat tulot, €	56 443	55 606	55 104	55 037	54 769	54 769	54 602

	Kirkkonummi	Hyvinkää	Nurmijärvi	Sipoo	Vihti	Mäntsälä	Pornainen
Perheen veronalaiset tulot yht.*	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913	77 913
-Valtionvero ja sova-maksut**, €	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753	9 753
Kunnallisveroprosentti	19,00 %	19,25 %	19,00 %	19,25 %	19,50 %	19,75 %	19,50 %
-Kunnallisvero, €	12 721	12 889	12 721	12 889	13 056	13 224	13 056
Kirkollisveroprosentti	1,25 %	1,15 %	1,50 %	1,35 %	1,25 %	1,25 %	1,75 %
-Kirkollisvero, €	837	770	1 004	904	837	837	1 172
Verot ja veroluonteiset maksut yht.	23 311	23 412	23 479	23 545	23 646	23 813	23 981
Käytettävissä olevat tulot, €	54 602	54 501	54 434	54 368	54 267	54 100	53 932

* Toisen tulonsaajan tulot ovat 42 850 € ja toisen 35 063 €

** Sovamaksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksun, työeläkemaksun ja työttömyysvakuutusmaksun.

Keskituloisen palkansaajaperheen* tuloverot vuonna 2011 kunnittain

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
Uusimaa	Askola	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Espoo	9 753	17,75	11 885	1,00	670	22 307
	Hanko	9 753	20,75	13 893	1,45	971	24 617
	Helsinki	9 753	18,50	12 387	1,00	670	22 809
	Hyvinkää	9 753	19,25	12 889	1,15	770	23 412
	Inkoo	9 753	20,75	13 893	1,50	1 004	24 650
	Järvenpää	9 753	19,00	12 721	1,25	837	23 311
	Karjalohja	9 753	19,75	13 224	1,95	1 306	24 282
	Karkkila	9 753	20,25	13 558	1,35	904	24 215
	Kauniainen	9 753	16,50	11 048	1,00	670	21 470
	Kerava	9 753	18,75	12 554	1,25	837	23 144
	Kirkkonummi	9 753	19,00	12 721	1,25	837	23 311
	Lapinjärvi	9 753	19,00	12 721	1,85	1 239	23 713
	Lohja	9 753	19,50	13 056	1,20	803	23 612
	Loviisa	9 753	19,75	13 224	1,60	1 071	24 048
	Myrskylä	9 753	20,00	13 391	1,70	1 138	24 282
	Mäntsälä	9 753	19,75	13 224	1,25	837	23 813
	Nummi-Pusula	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Nurmijärvi	9 753	19,00	12 721	1,50	1 004	23 479
	Pornainen	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Porvoo	9 753	19,25	12 889	1,45	971	23 612
	Pukkila	9 753	19,50	13 056	1,70	1 138	23 947
	Raasepori	9 753	21,00	14 061	1,45	971	24 784
	Sipoo	9 753	19,25	12 889	1,35	904	23 545
	Siuntio	9 753	21,00	14 061	1,50	1 004	24 818
	Tuusula	9 753	18,25	12 219	1,35	904	22 876
Vantaa	9 753	19,00	12 721	1,00	670	23 144	
Vihti	9 753	19,50	13 056	1,25	837	23 646	
Varsinais- Suomi	Aura	9 753	20,25	13 558	1,50	1 004	24 315
	Kaarina	9 753	18,50	12 387	1,00	670	22 809
	Kemiönsaari	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	KoskiTI	9 753	19,00	12 721	1,70	1 138	23 612
	Kustavi	9 753	19,25	12 889	1,85	1 239	23 880
	Laitila	9 753	19,75	13 224	1,60	1 071	24 048
	Lieto	9 753	18,50	12 387	1,20	803	22 943
	Loimaa	9 753	20,50	13 726	1,40	937	24 416
	Länsi-Turunmaa	9 753	19,25	12 889	1,40	937	23 579
	Marttila	9 753	19,25	12 889	1,75	1 172	23 813
	Masku	9 753	17,50	11 717	1,50	1 004	22 474
	Mynämäki	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Naantali	9 753	17,25	11 550	1,25	837	22 139
	Nousiainen	9 753	19,50	13 056	1,55	1 038	23 847
	Oripää	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Paimio	9 753	19,50	13 056	1,30	870	23 679
	Pyhäranta	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Pöytyä	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Raisio	9 753	17,50	11 717	1,15	770	22 240
	Rusko	9 753	18,25	12 219	1,45	971	22 943
	Salo	9 753	18,75	12 554	1,20	803	23 110

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
	Sauvo	9 753	19,50	13 056	1,70	1 138	23 947
	Somero	9 753	18,50	12 387	1,65	1 105	23 244
	Taivassalo	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Tarvasjoki	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Turku	9 753	18,75	12 554	1,00	670	22 976
	Uusikaupunki	9 753	20,25	13 558	1,50	1 004	24 315
	Vehmaa	9 753	20,50	13 726	1,65	1 105	24 583
Satakunta	Eura	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Eurajoki	9 753	18,00	12 052	1,60	1 071	22 876
	Harjavalta	9 753	18,75	12 554	1,50	1 004	23 311
	Honkajoki	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Huittinen	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Jämijärvi	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Kankaanpää	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Karvia	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Kiikoinen	9 753	19,00	12 721	1,90	1 272	23 746
	Kokemäki	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Köyliö	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Lavia	9 753	21,00	14 061	1,90	1 272	25 085
	Luvia	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Merikarvia	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Nakkila	9 753	19,75	13 224	1,60	1 071	24 048
	Pomarkku	9 753	19,75	13 224	1,90	1 272	24 249
	Pori	9 753	18,75	12 554	1,40	937	23 244
	Rauma	9 753	18,00	12 052	1,25	837	22 642
	Siikainen	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Säkylä	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Ulvila	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
Kanta-Häme	Forssa	9 753	19,50	13 056	1,40	937	23 746
	Hattula	9 753	19,25	12 889	1,25	837	23 479
	Hausjärvi	9 753	20,00	13 391	1,60	1 071	24 215
	Humppila	9 753	20,50	13 726	1,60	1 071	24 550
	Hämeenlinna	9 753	19,00	12 721	1,15	770	23 244
	Janakkala	9 753	19,50	13 056	1,35	904	23 713
	Jokioinen	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Loppi	9 753	20,00	13 391	1,55	1 038	24 182
	Riihimäki	9 753	19,75	13 224	1,15	770	23 746
	Tammela	9 753	18,50	12 387	1,60	1 071	23 211
	Ypäjä	9 753	19,50	13 056	1,70	1 138	23 947
Pirkanmaa	Akaa	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Hämeenkyrö	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Ikaalinen	9 753	19,75	13 224	1,70	1 138	24 115
	Juupajoki	9 753	19,00	12 721	1,65	1 105	23 579
	Kangasala	9 753	20,00	13 391	1,35	904	24 048
	Kihniö	9 753	19,75	13 224	1,85	1 239	24 215
	Lempäälä	9 753	20,00	13 391	1,45	971	24 115
	Mänttä-Vilppula	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Nokia	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Orivesi	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Parkano	9 753	20,50	13 726	1,60	1 071	24 550
	Pirkkala	9 753	20,00	13 391	1,40	937	24 081
	Punkalaidun	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
	Pälkäne	9 753	20,00	13 391	1,70	1 138	24 282
	Ruovesi	9 753	20,50	13 726	1,80	1 205	24 684
	Sastamala	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Tampere	9 753	19,00	12 721	1,25	837	23 311
	Urjala	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Valkeakoski	9 753	18,75	12 554	1,50	1 004	23 311
	Vesilahti	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Virrat	9 753	19,75	13 224	1,70	1 138	24 115
	Ylöjärvi	9 753	19,75	13 224	1,70	1 138	24 115
Päijät-Häme	Asikkala	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Hartola	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Heinola	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Hollola	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Hämeenkoski	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Kärkölä	9 753	20,25	13 558	1,80	1 205	24 516
	Lahti	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Nastola	9 753	20,50	13 726	1,45	971	24 449
	Orimattila	9 753	19,75	13 224	1,70	1 138	24 115
	Padasjoki	9 753	19,75	13 224	1,80	1 205	24 182
	Sysmä	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
Kymenlaakso	Hamina	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Iitti	9 753	18,50	12 387	1,65	1 105	23 244
	Kotka	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Kouvola	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Miehikkälä	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Pyhtää	9 753	19,75	13 224	1,60	1 071	24 048
	Virolahti	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
Etelä-Karjala	Imatra	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Lappeenranta	9 753	19,50	13 056	1,35	904	23 713
	Lemi	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Luumäki	9 753	18,00	12 052	1,50	1 004	22 809
	Parikkala	9 753	18,50	12 387	1,75	1 172	23 311
	Rautjärvi	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Ruokolahti	9 753	18,50	12 387	1,50	1 004	23 144
	Savitaipale	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Suomenniemi	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Taipalsaari	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
Etelä-Savo	Enonkoski	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Heinävesi	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Hirvensalmi	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Joroinen	9 753	19,25	12 889	1,60	1 071	23 713
	Juva	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Kangasniemi	9 753	19,50	13 056	1,55	1 038	23 847
	Kerimäki	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Mikkeli	9 753	19,50	13 056	1,40	937	23 746
	Mäntyharju	9 753	19,00	12 721	1,50	1 004	23 479
	Pertunmaa	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Pieksämäki	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Punkaharju	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Puumala	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Rantasalmi	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Ristiina	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
	Savonlinna	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Sulkava	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
Pohjois-Savo	Iisalmi	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Juankoski	9 753	21,00	14 061	1,50	1 004	24 818
	Kaavi	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Keitele	9 753	18,50	12 387	1,75	1 172	23 311
	Kiuruvesi	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Kuopio	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Lapinlahti	9 753	18,50	12 387	1,50	1 004	23 144
	Leppävirta	9 753	19,00	12 721	1,50	1 004	23 479
	Maaninka	9 753	19,50	13 056	1,70	1 138	23 947
	Nilsinä	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Pielavesi	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Rautalampi	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Rautavaara	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Siilinjärvi	9 753	19,50	13 056	1,25	837	23 646
	Sonkajärvi	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Suonenjoki	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Tervo	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Tuusniemi	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Varkaus	9 753	20,00	13 391	1,35	904	24 048
	Vesanto	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Vieremä	9 753	19,75	13 224	1,65	1 105	24 081
Pohjois-Karjala	Ilomantsi	9 753	19,75	13 224	1,60	1 071	24 048
	Joensuu	9 753	19,50	13 056	1,45	971	23 780
	Juuka	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Kesälahti	9 753	21,00	14 061	1,65	1 105	24 918
	Kitee	9 753	21,25	14 228	1,50	1 004	24 985
	Kontiolahti	9 753	19,25	12 889	1,50	1 004	23 646
	Lieksa	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Liperi	9 753	20,00	13 391	1,60	1 071	24 215
	Nurmes	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Outokumpu	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Polvijärvi	9 753	19,00	12 721	1,65	1 105	23 579
	Rääkkylä	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Tohmajärvi	9 753	21,50	14 395	1,70	1 138	25 286
	Valtimo	9 753	18,25	12 219	1,75	1 172	23 144
Keski-Suomi	Hankasalmi	9 753	20,00	13 391	1,85	1 239	24 382
	Joutsa	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Jyväskylä	9 753	19,00	12 721	1,35	904	23 378
	Jämsä	9 753	21,00	14 061	1,50	1 004	24 818
	Kannonkoski	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Karstula	9 753	18,50	12 387	1,75	1 172	23 311
	Keuruu	9 753	19,75	13 224	1,40	937	23 914
	Kinnula	9 753	19,50	13 056	1,60	1 071	23 880
	Kivijärvi	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Konnevesi	9 753	19,50	13 056	2,00	1 339	24 148
	Kuhmoinen	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Kyyjärvi	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Laukaa	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Luhanka	9 753	19,00	12 721	1,75	1 172	23 646
	Multia	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
	Muurame	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Petäjavesi	9 753	20,00	13 391	1,90	1 272	24 416
	Pihtipudas	9 753	19,50	13 056	1,65	1 105	23 914
	Saarijärvi	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Toivakka	9 753	20,50	13 726	1,85	1 239	24 717
	Uurainen	9 753	19,50	13 056	1,85	1 239	24 048
	Viitasaari	9 753	19,50	13 056	1,40	937	23 746
	Äänekoski	9 753	20,50	13 726	1,55	1 038	24 516
Etelä- Pohjanmaa	Alajärvi	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Alavus	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Evijärvi	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Ilmajoki	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Isojoki	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Jalasjärvi	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Karjajoki	9 753	20,00	13 391	2,00	1 339	24 483
	Kauhajoki	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Kauhava	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Kuortane	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Kurikka	9 753	18,00	12 052	1,75	1 172	22 976
	Lappajärvi	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Lapua	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Seinäjoki	9 753	19,25	12 889	1,65	1 105	23 746
	Soini	9 753	20,75	13 893	1,75	1 172	24 818
	Teuva	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Töysä	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Vimpeli	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Ähtäri	9 753	20,75	13 893	1,70	1 138	24 784
Pohjanmaa	Isokyrö	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Kaskinen	9 753	20,00	13 391	1,85	1 239	24 382
	Korsnäs	9 753	19,75	13 224	1,85	1 239	24 215
	Kristiinankaupunki	9 753	20,00	13 391	2,00	1 339	24 483
	Kruunupyö	9 753	19,50	13 056	2,00	1 339	24 148
	Laihia	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Luoto	9 753	18,50	12 387	1,90	1 272	23 412
	Maalahti	9 753	19,75	13 224	1,90	1 272	24 249
	Mustasaari	9 753	19,75	13 224	1,85	1 239	24 215
	Närpiö	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Pedersören kunta	9 753	19,50	13 056	1,80	1 205	24 014
	Pietarsaari	9 753	20,25	13 558	1,80	1 205	24 516
	Uusikaarlepyy	9 753	19,75	13 224	1,90	1 272	24 249
	Vaasa	9 753	19,50	13 056	1,25	837	23 646
	Vähäkyrö	9 753	21,00	14 061	1,50	1 004	24 818
	Vöyri	9 753	19,00	12 721	1,85	1 239	23 713
Keski- Pohjanmaa	Halsua	9 753	20,50	13 726	1,90	1 272	24 751
	Kannus	9 753	19,50	13 056	1,55	1 038	23 847
	Kaustinen	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Kokkola	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Lestijärvi	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Perho	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Toholampi	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Veteli	9 753	20,75	13 893	1,75	1 172	24 818

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
Pohjois- Pohjanmaa	Alavieska	9 753	21,00	14 061	1,80	1 205	25 018
	Haapajärvi	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Haapavesi	9 753	20,75	13 893	1,80	1 205	24 851
	Hailuoto	9 753	19,25	12 889	1,65	1 105	23 746
	Haukipudas	9 753	19,75	13 224	1,50	1 004	23 981
	Ii	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Kalajoki	9 753	19,00	12 721	1,60	1 071	23 545
	Kempele	9 753	19,50	13 056	1,45	971	23 780
	Kiiminki	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Kuusamo	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Kärsämäki	9 753	20,75	13 893	1,75	1 172	24 818
	Liminka	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Lumijoki	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Merijärvi	9 753	20,00	13 391	1,75	1 172	24 315
	Muhos	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Nivala	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Oulainen	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Oulu	9 753	19,00	12 721	1,25	837	23 311
	Oulunsalo	9 753	20,50	13 726	1,45	971	24 449
	Pudasjärvi	9 753	20,50	13 726	1,50	1 004	24 483
	Pyhäjoki	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Pyhäjärvi	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Pyhäntä	9 753	19,75	13 224	1,75	1 172	24 148
	Raahe	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Reisjärvi	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Sievi	9 753	21,00	14 061	1,60	1 071	24 885
	Siikajoki	9 753	20,00	13 391	1,85	1 239	24 382
	Siikalatva	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985
	Taivalkoski	9 753	19,75	13 224	1,65	1 105	24 081
	Tyrnävä	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Utajärvi	9 753	19,50	13 056	1,95	1 306	24 115
	Vihanti	9 753	21,50	14 395	1,85	1 239	25 387
Yli-Ii	9 753	20,00	13 391	1,25	837	23 981	
Ylivieska	9 753	21,00	14 061	1,75	1 172	24 985	
Kainuu	Hyrnsalmi	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Kajaani	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Kuhmo	9 753	20,25	13 558	1,75	1 172	24 483
	Paltamo	9 753	20,50	13 726	1,75	1 172	24 650
	Puolanka	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Ristijärvi	9 753	19,75	13 224	2,00	1 339	24 315
	Sotkamo	9 753	19,75	13 224	1,65	1 105	24 081
	Suomussalmi	9 753	19,50	13 056	1,50	1 004	23 813
	Vaala	9 753	21,00	14 061	1,70	1 138	24 952
Lappi	Enontekiö	9 753	20,50	13 726	1,65	1 105	24 583
	Inari	9 753	19,00	12 721	1,65	1 105	23 579
	Kemi	9 753	20,75	13 893	1,25	837	24 483
	Kemijärvi	9 753	20,00	13 391	1,65	1 105	24 249
	Keminmaa	9 753	20,50	13 726	1,25	837	24 315
	Kittilä	9 753	19,00	12 721	1,50	1 004	23 479
	Kolari	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Muonio	9 753	20,50	13 726	1,65	1 105	24 583
	Pelkosenniemi	9 753	20,50	13 726	1,60	1 071	24 550

VERONMAKSAJAT

Maakunta	Kunta	Valtion- vero ja sova- maksut*	Kun- nallis- vero- %	Kunnal- lisvero, €	Kir- kollis- vero- %	Kirkol- lisvero, €	Verot ja veroluon- teiset maksut
	Pello	9 753	20,25	13 558	1,60	1 071	24 382
	Posio	9 753	20,50	13 726	1,65	1 105	24 583
	Ranua	9 753	19,25	12 889	1,50	1 004	23 646
	Rovaniemi	9 753	20,00	13 391	1,25	837	23 981
	Salla	9 753	19,50	13 056	1,65	1 105	23 914
	Savukoski	9 753	20,25	13 558	1,60	1 071	24 382
	Simo	9 753	20,75	13 893	1,50	1 004	24 650
	Sodankylä	9 753	19,50	13 056	1,40	937	23 746
	Tervola	9 753	19,50	13 056	1,75	1 172	23 981
	Tornio	9 753	20,00	13 391	1,50	1 004	24 148
	Utsjoki	9 753	20,75	13 893	1,65	1 105	24 751
	Ylitornio	9 753	19,25	12 889	1,50	1 004	23 646

* Perheen tulonsaajat ansaitsevat 35 063 ja 42 850 euroa vuodessa, eli kotitalouden vuositulot yhteensä ovat 77 913 euroa. Tulot perustuvat Tilastokeskuksen tilastoon naisten ja miesten vuoden 2009 keskipalkoista. Keskipalkkoihin on lisätty oletettu ansiotason nousu vuosille 2010 (2,6 %) ja 2011 (2,8 %), jolloin kuukausiansiot ovat 2 805 € ja 3 428 € vuonna 2011. Vuositulo on palkka lomarahoineen, eli 12,5 x kk-palkka. Sova-maksut sisältävät sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun ja päivärahamaksun sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun.

KIINTEISTÖVERON MUODOSTUMINEN ESIMERKKITAPAUKSISSA

Vuoden 2011 kiinteistöverot määrätään vuoden 2010 verotusarvojen perusteella. Selvityksen esimerkkipalkansaajaperheen oletetaan asuvan kuuden perheen rivitalossa, joka sijaitsee kaupungin pientaloalueella. Rivitalon kokonaisneliömäärä on 480 neliömetriä, josta perheen osuus on 1/6.

Rivitalon kantavana rakennusaineena on kivi, ja se on valmistunut vuonna 1992. Rakennuksen verotusarvo määräytyy jälleenhankinta-arvon ja siitä tehtävien ikäalennusten perusteella. Ikäalennuksen suuruus on 1,0 prosenttia vuodessa, sillä rivitalon kantava rakenne on kiveä. Valtiovarainministeriön vahvistamien laskentaperusteiden perusteella rakennuksen verotusarvo on 192 948 euroa kaikissa kunnissa. Perheen osuus koko rakennuksen verotusarvosta on 32 158 euroa.

Rivitalon tontin koko on 2000 neliömetriä, ja sillä on rakennusoikeutta rivitalon neliömäärä eli 480 neliömetriä. Tontin verotusarvo perustuu paikallisiin tonttihintakarttoihin. Verohallinnon toimeksiannosta Valtion teknillinen tutkimuskeskus VTT selvittää kunakin vuonna rakennusmaan käyvän arvon koko maassa kaava-alueilla ja tuon selvityksen perusteella ylläpidetään tonttihintakarttoja ja arviointi-ohjeita.

Tontin verotusarvot kussakin kaupungissa perustuvat Verohallinnosta saatuihin ohje-arvoihin. Jokaisesta kaupungista on valittu sellainen ohje-arvo, joka mahdollisimman hyvin kuvaisi tyypillistä ao. kaupungin pientaloaluetta ohje-arvojen tarkkuudella.

Tontin verotusarvot maakuntakeskuksissa:

	Rakennus oikeuden hintaa, €/m ²	Tavoite- arvo 73,5%	Tontin vero- tusarvo
Helsinki	400	294,00	141 120
Hämeenlinna	100	73,50	35 280
Joensuu	55	40,43	19 404
Jyväskylä	90	66,15	31 752
Kajaani	50	36,75	17 640
Kokkola	35	25,73	12 348
Kotka	30	22,05	10 584
Kouvola	47	34,55	16 582
Kuopio	65	47,78	22 932
Lahti	70	51,45	24 696
Lappeenranta	60	44,10	21 168
Mikkeli	60	44,10	21 168
Oulu	120	88,20	42 336
Pori	40	29,40	14 112
Porvoo	80	58,80	28 224
Rovaniemi	60	44,10	21 168
Seinäjoki	50	36,75	17 640
Tampere	120	88,20	42 336
Turku	90	66,15	31 752
Vaasa	60	44,10	21 168

Tontin verotusarvot Helsingin seudulla:

	Rakennus oikeuden hintaa, €/m ²	Tavoite- arvo 73,5%	Tontin vero- tusarvo
Espoo	300	220,50	105 840
Helsinki	400	294,00	141 120
Hyvinkää	120	88,20	42 336
Järvenpää	140	102,90	49 392
Kauniainen	700	514,50	246 960
Kerava	140	102,90	49 392
Kirkkonummi	130	95,55	45 864
Mäntsälä	80	58,80	28 224
Nurmijärvi	105	77,18	37 044
Pornainen	50	36,75	17 640
Sipoo	90	66,15	31 752
Tuusula	120	88,20	42 336
Vantaa	250	183,75	88 200
Vihti	70	51,45	24 696

Esimerkkiperheen rivitaloasunnon kiinteistövero vuonna 2011 suuruusjärjestyksessä

Maakuntakeskuksissa:

	Yleinen kiinteistö- vero %	Osuus tontin kiinteistö- verosta, €	Asuin- rakennuksen vero %	Osuus raken- nuksen kiinteistö- verosta, €	Perheen kiinteistöverot yhteensä, €
Pori	0,80	19	0,35	113	131
Lappeenranta	1,00	35	0,32	103	138
Vaasa	1,00	35	0,32	103	138
Oulu	0,70	49	0,32	103	152
Turku	1,00	53	0,32	103	156
Hämeenlinna	0,80	47	0,35	113	160
Kokkola	1,05	22	0,45	145	166
Mikkeli	1,00	35	0,42	135	170
Rovaniemi	1,35	48	0,40	129	176
Kuopio	1,00	38	0,43	138	176
Seinäjoki	1,10	32	0,45	145	177
Joensuu	1,10	36	0,45	145	180
Porvoo	1,15	54	0,40	129	183
Tampere	0,85	60	0,40	129	189
Kotka	1,27	22	0,53	170	193
Kouvola	1,20	33	0,50	161	194
Lahti	1,00	41	0,50	161	202
Kajaani	1,10	32	0,55	177	209
Jyväskylä	1,15	61	0,50	161	222
Helsinki	0,80	188	0,32	103	291

Helsingin seudun kunnissa:

	Yleinen kiinteistö- vero %	Osuus tontin kiinteistö- verosta, €	Asuin- rakennuksen vero %	Osuus raken- nuksen kiinteistö- verosta, €	Perheen kiinteistöverot yhteensä, €
Tuusula	0,65	46	0,32	103	149
Kirkkonummi	0,67	51	0,32	103	154
Nurmijärvi	0,75	46	0,35	113	159
Hyvinkää	0,85	60	0,32	103	163
Pornainen	1,00	29	0,50	161	190
Mäntsälä	0,90	42	0,50	161	203
Espoo	0,60	106	0,32	103	209
Sipoo	1,00	53	0,50	161	214
Vihti	0,95	39	0,60	193	232
Järvenpää	1,32	109	0,41	132	241
Kerava	1,32	109	0,41	132	241
Vantaa	1,00	147	0,32	103	250
Helsinki	0,80	188	0,32	103	291
Kauniainen	0,60	247	0,32	103	350

PALKANSAAJAN VEROPERUSTEET 2010-2011

Veroperusteet euroina

Verovuosi	2010	2011	muutos
Palkansaajan työeläkemaksu (TEL)	4,5 %	4,7 %	0,20 %
- palkansaaja yli 53-vuotias	5,7 %	6,0 %	0,30 %
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	0,40 %	0,60 %	0,20 %
Tulonhankkimisvähennys	620	620	
Kunnallisver. ansiotulovähennys, alaraja	2 500	2 500	
' , nousu 1	51 %	51 %	
" , raja	7 230	7 230	
' , nousu 2	28 %	28 %	
" , enimmäismäärä	3 570	3 570	
" , yläraja	14 000	14 000	
" , alenema	4,5 %	4,5 %	
" vähennys poistuu, tulotaso	93 333	93 333	
Työtulovähennys, alaraja	2 500	2 500	
' , nousu	5,2 %	5,9 %	0,7 %
" , enimmäismäärä	650	740	90
" , yläraja	33 000	33 000	
" , alenema	1,20 %	1,20 %	
" vähennys poistuu, tulotaso	87 167	94 667	7 500
Perusvähennys, enimmäismäärä	2 200	2 250	50
Perusvähennys, alenema	20 %	20 %	
Kunnallisveroprosentti, keskimäärin	18,97 %	19,17 %	0,2 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	1,47 %	1,19 %	-0,3 %
Sairaanhoitomaksu, eläkeläiset ja etuudensaajat	1,64 %	1,36 %	-0,3 %
Palkansaajan sairausvakuutuksen päivärahamaksu	0,93 %	0,82 %	-0,1 %
Kirkollisveroprosentti, keskimäärin	1,33 %	1,33 %	
Valtion tuloveroasteikko:	15 200 8 6,5%	15 600 8 6,5%	400
	22 600 489 17,5%	23 200 502 17,5%	600 13
	36 800 2 974 21,5%	37 800 3 057 21,5%	1 000 83
	66 400 9 338 30,0%	68 200 9 593 30,0%	1 800 255

VERONMAKSAJAT

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

35. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2003.** 4.6.2003
36. **Teemu Lehtinen, Jenni Oksanen: Riittäisikö yksi veroprosentti?**
Ansiotulojen verotus Suomessa vuonna 2001 ja lineaarisesti progressiivinen verojärjestelmä. 11.8.2003
37. **Jaana Kurjenoja: Lapsiperheiden verokurimus**
Lapsiperheiden verotus, lapsilisät sekä päivähoito 11 Euroopan maassa. 29.9.2003
38. **Jenni Oksanen: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2004**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2004. 14.1.2004
39. **Jaana Kurjenoja: Kenelle työ kannattaa?**
Kannustinloukut 2004. 1.3.2004
40. **Jenni Oksanen: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoiman kehityksestä vuosina 1991-2004. 4.5.2004
41. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2004**
Suomen asema palkkaverottajana. 31.5.2004
42. **Jaana Kurjenoja: Veropolitiikka ja verotuotot**
Tilastollinen analyysi henkilöverotuksen, arvonlisäverotuksen ja yhteisöverotuksen tuotoista 1980- 2003. 20.1.2005, 2.p 7.4.2005
43. **Jenni Oksanen: Kulutusverotus Suomessa.** 5.4.2005
44. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2005**
Suomi työn verottajana. 6.6.2005
45. **Jaana Kurjenoja: Työvoimakustannuksen verokiila 2005.** 31.8.2005
46. **Jaana Kurjenoja: Veronkevennyksillä ostovoimaa**
Palkansaajan tuloverotus ja ostovoima 1991-2006. 3.1.2006
47. **Jenni Oksanen: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2006**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2006. 24.1.2006
48. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2006**
Miten Suomi verottaa nyt työtä? 16.8.2006
49. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2007**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2007. 13.12.2006
50. **Minna Punakallio: Verottaja ostajan kukkarolla**
Kulutusverot Suomessa ja muissa maissa. 4.10.2007
51. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2007**
Suomi palkkaverottajana. 25.10.2007
52. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2008**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2008. 30.1.2008
53. **Jaana Kurjenoja: Työn verotus ja perheet Euroopassa**
Perheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. 11.2.2008
54. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2008**
Suomi työn verottajana. 15.9.2008
55. **Jaana Kurjenoja: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 10.2.2009
56. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2009**
Suomen asema työn verottajana. 16.11.2009
57. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2010**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa. 7.1.2010
58. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoimasta 2000-luvulla. 15.6.2010
59. **Minna Punakallio: Suomi ja muut maat työn verottajana**
Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2010. 9.11.2010

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy
Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087
www.veronmaksajat.fi